AN COIMISIÚN UM RIALÁIL IARNRÓID
COMMISSION FOR RAILWAY REGULATION

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL 2025

CRR
AN COIMISIÚN UM RIALÁIL IARNRÓID
COMMISSION FOR RAILWAY REGULATION

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid
Teach an Teampaill
Bóthar an Teampaill
An Charraig Dhubh
A94 Y5W5
Contae Bhaile Atha Cliath
Éire

www.crr.ie
+353 1 206 8110
info@crr.ie

CRR
AN COIMISIÚN UM RIALÁIL IARNRÓID
COMMISSION FOR RAILWAY REGULATION

Clár

2 Tuarascáil an Choimisinéara

6 Struchtúr agus Ról na hEagraíochta

11 Straitéis an Choimisiúin um Rialáil Iarnróid

14 Tuairisc an Phríomhchigire
Údarú le Cur i mbun Seirbhíse agus Measúnacht ar Chomhfhoirmeacht

26 Tuairisc an Phríomhchigire
Maoirseacht ar Chomhlíonadh agus Forfheidhmiú

51 Tuairisc an Cheannaire Rialachais Chorparáidigh agus Rialáil Iarnróid

57 Tuarascáil ar Rialáil Iarnróid

60 Forbairtí sa Chreat Reachtaíochta Náisiúnta agus Eorpach

63 Tuairisc Chuimsitheach an Choimisinéara don Aire

66 Aguisíní

TUARASCÁIL AN CHOIMISINÉARA

Chuig an Aire Darragh O'Brien,
Aire Iompair

A Aire,

Tá áthas ar an gCoimisiún um Rialáil Iarnróid (CRI) a thuarascáil bhliantúil do 2025 a thíolacadh.

Tá infheistíocht shuntasach leanúnach ar siúl i mbonneagar iompair iarnróid agus i rothstoc in Éirinn mar atá leagtha amach i dTionscadal Éireann 2024 agus in Athbhreithniú an Phlean Forbartha Náisiúnta 2025. Tugann an tuarascáil bhliantúil seo sonraí faoi mhaoirseacht leanúnach CRI ar shábháilteacht iarnróid agus ár rannpháirtíocht sna próisis cheadaithe agus sa mhaoirseacht sábháilteachta i seachadadh na dtionscadal seo a bhaineann le hiarnród chomh maith lena gcur i bhfeidhm go sábháilte.

Feidhmíonn an CRI laistigh de chreat dlíthiúil fairsing atá bunaithe ar reachtaíocht náisiúnta agus Eorpach. Lean an CRI de bheith ag comhlíonadh a fheidhmeanna uile faoin gcreat seo. Cé gur fhan an creat reachtaíochta ginearálta i ndáil le hiarnród trom agus éadrom araon réasúnta cobhsaí in 2025, leanadh leis na réimsí nua freagrachta a bhaineann le hathléimneacht eintiteas criticiúil, córais faisnéise líonra agus intleacht shaorga a bhaineann le hiarnróid agus cábla-bhealaí, le rannpháirtíocht fhairsing le Fóram Údarás Inniúil Náisiúnta Cibearshlándála NIS2, Fóram Údarás Inniúil na nEintiteas Criticiúil agus Coiste Chur i bhFeidhm na hIntleachta Saorga.

Maidir leis na Rialacháin CER, lean an CRI lena rannpháirtíocht leis an Roinn Cosanta agus leis an Oifig um Phleanáil Éigeandála agus ag deireadh 2025 rinne sé réamh-mheasúnú tosaigh chun eintitis ríthábhachtacha féideartha san earnáil iompair iarnróid a aithint. Cé gur tugadh comhairle do CRI gurb é an t-údarás inniúil é faoin Treoir NIS2, ní raibh an t-ainmniú seo i bhfeidhm in 2025.

Chun a áirithiú go raibh tuiscint agus feasacht iomlán aige ar fhorbairt leanúnach an chreata dhlíthiúil agus theicniúil Eorpaigh a rialaíonn oibriú an Ghréasáin Eorpaigh Iarnróid, bhí an CRI ina rannpháirtithe gníomhacha i gCoiste Idir-inoibritheachta agus Sábháilteachta Iarnróid an Choimisiúin Eorpaigh agus i Líonra Údarás Sábháilteachta Náisiúnta na Gníomhaireachta Iarnróid Eorpaí (ERA).

Tá cead ag an CRI, ó 2025, 19 ball foirne a fhostú, arb í an acmhainn is gá chun a chuid feidhmeanna reatha agus nua-shannaithe a chomhlíonadh. Le blianta beaga anuas, bhí sé deacair líon iomlán na foirne innealtóireachta/speisialtóirí a choinneáil ach in 2025 d'éirigh linn a chinntiú go raibh na hacmhainní foirne riachtanacha againn.

Tá trí fhoinse maoinithe ag an CRI a chuireann ar a chumas feidhmiú go héifeachtach. Is é an phríomhfhoinse an tobhach bliantúil a chuireann an CRI ar na heagraíochtaí iarnróid a rialaíonn sé. Faigheann an CRI Deontas i gCabhair ón Roinn Iompair (DoT) freisin agus ina theannta sin féadfaidh an CRI táillí a ghearradh as roinnt dá fheidhmeanna. Sa bhliain 2025, b'ionann an tobhach agus 80% d'Ioncam an CRI agus b'ionann an Deontas i gCabhair agus 18% agus 2% ó tháillí agus muirir ghaolmhara. Ba é €2.896m an riachtanas maoinithe iomlán réamh-mheasta don CRI.

Mar chomhlacht poiblí, ní mór don CRI réimse freagrachtaí corparáideacha a chomhlíonadh i ndáil lenár n-oibríocht, agus an chaoi a gcomhlíontar ár bhfeidhmeanna. Bhí ár n-athbhreithniú leanúnach ar ár bhfreagrachtaí corparáideacha, lena n-áirítear iad siúd atá sa Chód Cleachtais maidir le Rialachas Comhlachtaí Stáit, sa Phlean Gníomhaíochta Aeráide de chuid an Rialtais agus sa Dualgas Comhionannais agus Cearta an Duine san Earnáil Phoiblí, ina fhócas leanúnach in 2025. Áiríodh leis seo an Comhaontú Maoirseachta nua leis an Aire agus an t-aguisín leis an gComhaontú Seachadta Feidhmíochta. Tá an Tuarascáil Chuimsitheach chuig an Aire, a cheanglaítear leis an gCód Cleachtais, san áireamh i Roinn 10 den tuarascáil bhliantúil seo agus clúdaíonn sé aon dualgais nua comhlachta phoiblí i bhfeidhm in 2025.

Ba é 2025 an dara bliain de straitéis reatha trí bliana an CRI. Cuireann an straitéis san áireamh go hiomlán beartais, straitéisí agus pleananna náisiúnta agus Eorpacha araon a bhaineann le hiompar, lena n-áirítear beartais, straitéisí agus pleananna na Roinne Iompair.

Tá na feidhmeanna sonracha a dhéanann an CRI mar a luaitear bunaithe ar reachtaíocht. Treoraíonn measúnú riosca an CRI féin ar eintitis agus a leibhéal gníomhaíochta a phlean oibre bliantúil a threoraíonn a ghníomhartha chun oibriú sábháilte leanúnach an iarnróid, an iarnróid éadroim, iarnróid oidhreachta agus tionsclaíocha, VeloRail agus na gcábla-bhealaí sa Stát a chinntiú. Áirítear leis seo measúnú comhréireachta ar chórais bainistíochta sábháilteachta, údarú chun fochórais bonneagair agus rothstoc a chur i seirbhís, ceadúnú tiománaithe traenach agus gnóthas iarnróid, measúnú ar chomhlachtaí ainmnithe, chomh maith le maoirseacht leanúnach ar gach eintiteas agus forfheidhmiú nuair is gá chun comhlíonadh a chinntiú. Déanaimid feidhmeanna rialála ar leithligh freisin, lena n-áirítear monatóireacht a dhéanamh ar Chonradh Ilbhliantúil na mBainisteoirí Bonneagair leis an Aire.

Bhí méadú leanúnach ar líon na bpaisinéirí ar iarnród trom agus éadrom araon go dtí figiúirí buaicphointe nua in 2025, agus 55.04 milliún agus 55.19 milliún turas paisinéirí faoi seach ag Iarnród Éireann agus Luas.

D'eisigh an CRI 56 Litir Ghlactha (LoA) faoina fheidhm i dtaca le húdarú chun cur i mbun seirbhíse a bhain le fochórais, bonneagar, comharthaíocht agus rothstoc. Áiríodh leo seo 3 LoA coincheapa i ndáil le Comharthaíocht Iarnróid Comaitéireachta Cheantar Chorcaí, Feabhsuithe ar Stáisiún Órán Mór agus Tramanna nua LUAS 401. Ina theannta sin, eisíodh 24 LoA do Dhearadh Mionsonraithe do thionscadail amhail Rian Dúbailte Iarnród Comaitéireachta Cheantar Chorcaí, Bonneagar Muirir DART+BEMU, 7 ndroichead ar an Líne Fainge agus GSM-R Céim 4 agus 5 taobh leis an mbóthar iarainn. I measc na LoA breise bhí 3 LoA Tástála le haghaidh tarlaithe de na Traenacha BEMU nua, tástáil raidiónna traenach nua ar roinnt flíteanna agus an Lárionad Náisiúnta um Rialú Traenach Rialaithe, 16 LoA d'Oibríocht Eatramhach, lena n-áirítear fobhealach nua ag Órán Mór, an t-Ardán nua ag Stáisiún Ceannt i gCorcaigh agus athsholáthar Dhroichead LUAS i nDuga Sheoirse agus 10 LoA do Sheirbhís Iomlán/Oibríocht lena n-áirítear roinnt droichead nua.

Sa bhliain 2025, bhí athdheimhniú de dhíth ar thrí eagraíocht iarnróid ar a gCórais Bainistíochta Sábháilteachta a bhí ceadaithe roimhe seo. Fuair Translink Northern Ireland Railways agus Cumann Caomhnaithe Iarnróid na hÉireann araon Teastas Sábháilteachta aonair ón nGníomhaireacht Iarnróid Eorpach tar éis a measúnaithe ag an CRI. Fuair Transdev Teastas Bainistíochta Sábháilteachta athnuaite freisin tar éis a measúnaithe.

Áiríodh i gclár maoirseachta bliantúil 2025 an CRI an raon iomlán gníomhaíochtaí atá ar fáil dó. Tá siad seo i bhfeidhm chun a chinntiú go ndéantar measúnú ar phríomhghnéithe na gcóras bainistíochta sábháilteachta agus ar chur i bhfeidhm an chórais bainistíochta sábháilteachta. Áiríodh leis an gcur chuige seo iniúchtaí, cigireachtaí, gníomhaíochtaí iar-tharlaithe, cruinnithe feidhmíochta sábháilteachta agus obair leantach ar ionadaíochtaí. Tá fócas agus méid úsáide na ngníomhaíochtaí seo ar aon eintiteas rialáilte bunaithe ar a phróifíl riosca. Bhí ár gcur chuige foriomlán bunaithe ar thacaíocht, comhairle, spreagadh, agus nuair is gá, forfheidhmiú, agus leanann sé de bheith amhlaidh.

Cuireadh trí iniúchadh i gcrích in 2025, agus tá sé iniúchadh gníomhacha eile ann a leanfaidh ar aghaidh in 2026. Maidir leis na trí iniúchadh a cuireadh i gcrích, áiríodh ar na torthaí 2 neamhchomhlíonadh mhóra, 5 neamhchomhlíonadh bheaga, agus bhí gá le gníomhaíocht bhreise ón eagraíocht iarnróid i ndáil le 14 saincheist eile.

Sa bhliain 2025, chuir an CRI tús le 68 cigireacht ar fud na n-eagraíochtaí iarnróid uile agus críochnaíodh 49 cigireacht. Sna cigireachtaí críochnaithe, sainaithníodh neamhchomhlíonadh mór amháin agus trí neamhchomhlíonadh bheaga, laghdú suntasach ar 2024. Bhí 24 cás eile ann inar cheangail an CRI go ndéanfadh an eagraíocht iarnróid gníomh, i réimsí inarbh fhéidir go dtiocfadh neamhchomhlíonadh chun cinn mura ndéanfaí gníomh den sórt sin. Léiríonn sé seo laghdú suntasach ar 2024 i réimsí inar gá gníomh a dhéanamh.

In 2025, d'eisigh an CRI 5 threoir maidir le Plean Feabhsúcháin d'eagraíochtaí iarnróid, i gcás gníomhaíochta lenar bhain, nó ar dócha go mbeadh riosca ann do shábháilteacht daoine. I ngach cás ina gceanglaítear ar na heintitis rialáilte gníomhartha ceartaitheacha a dhéanamh, déanann an CRI monatóireacht ar chur i gcrích na ngníomhaíochtaí sin.

Is ceanglas é go mbeadh ceadúnas bailí ag gach tiománaí traenach chun traein a oibriú ar an ngréasán. Déanann an CRI maoirseacht ar chóras ceadúnaithe tiománaithe traenach agus oibriú air agus in 2025, eisíodh 42 cheadúnas nua agus 2 cheadúnas athsholáthair bhreise.

Ní féidir le gnóthas iarnróid feidhmiú gan cheadúnas bailí. Tá bailíocht 5 bliana ag ceadúnais. Chuaigh 2 cheadúnas in éag in 2025, rinne an dá ghnóthas iarnróid iarratas ar athnuachan agus bunaithe ar na hiarratais a fuarthas, rinneadh athnuachan ar cheadúnais an dá dhream ar feadh tréimhse breise 5 bliana.

Ina fheidhm mar an Comhlacht Monatóireachta Neamhspleách don Chonradh Ilbhliantúil Bainisteora Bonneagair (IMMAC) idir Bainisteoir Bonneagair Iarnród Éireann (IÉ-IM) agus an tAire Iompair, chomhlíon an CRI a oibleagáidí agus thuairiscigh sé go ráithiúil agus go bliantúil ar na táscairí feidhmíochta laistigh den chonradh. Ní dhearna an CRI aon chinneadh maidir le mainneachtain leanúnach feidhmíochta. Chuaigh an CRI i mbun oibre le gach páirtí sa chonradh mar chuid d'athbhreithniú fairsing ar an gcéad IMMAC eile le béim ar leith ar phríomhtháscairí feidhmíochta comhaontaithe don chéad chonradh IMMAC eile.

Fuair an CRI 1 tuarascáil imscrúdaithe, 1 Fhógra Comhairle Sábháilteachta Práinneach, agus 1 Fhógra Comhairle Sábháilteachta, ina raibh 16 mholadh sábháilteachta idir an dá cheann a bhí á ndíriú chuig an CRI. Rinne an CRI breithniú iomlán orthu seo agus ansin cuireadh faoi bhráid na heagraíochta iarnróid ábhartha nó comhlachta eile a bhfuil sé de dhualgas orthu iad a chur i bhfeidhm iad.

Fuair an CRI 33 aighneacht inar ardaíodh imní sábháilteachta i ndáil leis an earnáil iarnróid, agus fuarthas 19 iarratas breise ar fhaisnéis ó chomhlachtaí rialála agus ó bhaill den phobal. Maidir leis na hábhair imní sábháilteachta, bhain 6 díobh seo le sábháilteacht bonneagair, bhain 2 le sábháilteacht rothstoc, bhain 18 le sábháilteacht oibríochtaí traenach, agus bhain 7 le sábháilteacht oibriú iarnróid.

In 2025, measadh go raibh feidhmíocht sábháilteachta fhoriomlán earnáil iarnróid throm na hÉireann fós dearfach. Tá an measúnú dearfach seo bunaithe ar shonraí comparáideacha ó na blianta roimhe sin, lena n-áirítear táscairí sábháilteachta coitianta agus staitisticí Eorpacha.

Nuashonraíodh Treochlár Gníomhaíochta Aeráide an Rialtais um Réiteach ar an Aeráid i mí Feabhra 2025 agus léiríonn sé Plean Gníomhaíochta Aeráide an Rialtais 2024 agus an Sainordú Earnála Poiblí gaolmhar. Taispeánann Táscaire Feidhmíochta Fuinnimh an Rialtais um Réiteach ar an Aeráid 2024, an ceann is déanaí tráth scríofa na tuarascála seo, athrú dearfach 81%, agus ar an mbonn seo tá a sprioc 2030 bainte amach aige. Maidir le gáis cheaptha teasa, leanann laghdú astaíochtaí CO_2 iontaise de bheith ina dhúshlán, ach léirigh ár n-iomlán CO_2 laghdú 64% thar ár mbunlíne i gcoinne na sprice 51% a cheanglaítear faoi 2030.

Tá béim láidir againn ar ár ngníomhaíochtaí agus ar a modhanna seachadta, chun a chinntiú go n-oibríonn an CRI go héifeachtúil agus go hinniúil. Leanfaimid orainn ag obair le gach páirtí leasmhar san earnáil, chun a chinntiú, i gcomhréir lenár misean, go bhfuil ár n-iarnróid sábháilte, slán, inrochtana agus inbhuanaithe trí rialáil éifeachtach agus éifeachtúil.

Tá feidhmiú éifeachtach aon eagraíochta bunaithe ar a foireann, agus a dtiomantas agus a ndíograis ina ról. Ba mhaith liom aitheantas a thabhairt do ghairmiúlacht agus do dhíograis leanúnach fhoireann an Choimisiúin a chuireann ar chumas an CRI a raon leathan feidhmeanna a chomhlíonadh. Gabhaim mo bhuíochas ó chroí le gach ball foirne.

Ba mhaith liom buíochas a ghabháil leis an Aire agus le foireann na Roinne Iompair as a rannpháirtíocht agus a dtacaíocht i rith na bliana.

Brian Higgisson
Coimisinéir

STRUCHTÚR AGUS RÓL NA HEAGRAÍOCHTA

Foireann bainistíochta agus struchtúr na heagraíochta

Brian Higgisson
Coimisinéir

Anthony Byrne
Príomhchigire
Údarú le Cur i mbun Seirbhíse agus Measúnú ar Chomhréireacht

- Cigire Sinsearach
- Cigire Sinsearach
- Cigire
- Cigire
- Cigire

Emmett Davis
Príomhchigirer
Maoirseacht ar Chomhionadh agus Forfheidhmiú

- Cigire Sinsearach
- Cigire
- Cigire
- Cigire
- Cigire
- Cigire

Caitríona Keenahan
Ceannaire Rialachais Chorparáidigh agus Rialála

- Ardoifigeach Feidhmiúcháin

Ról an Choimisiúin um Rialáil Iarnróid (CRI)

Bunaíodh an CRI ar an 1 Eanáir 2006 faoi fhorálacha an Achta um Shábháilteacht Iarnróid (RSA) 2005. Chun comhthéacs a sholáthar don Tuarascáil Bhliantúil seo tá forbhreathnú ar fheidhmeanna reatha an CRI agus an creat reachtach atá mar bhonn agus thaca acu tugtha thíos. Ní forbhreathnú uileghabhálach é seo.

Baineann príomhréimsí freagrachta an CRI faoin reachtaíocht le hiarnród trom, iarnród éadrom, agus cábla-bhealaí. Tagraíonn iarnród trom do líonra Bhainisteoir Bonneagair Iarnród Éireann agus do na Gnóthais Iarnróid a oibríonn air. Déantar iarnróid throma a rialú trí Acht 2005 agus trí reachtaíocht an AE araon. Tagraíonn iarnród éadrom do Chóras Iarnróid Éadrom Bhaile Átha Cliath (LUAS) agus rialaítear é trí Acht 2005. Rialaítear cábla-bhealaí trí reachtaíocht AE trasuite.

Tá ról ag an CRI freisin maidir le hiarnróid oidhreachta, VeloRail agus cábla-bhealaí.

Le déanaí, tugadh freagrachtaí breise don CRI, faoi na Rialacháin um Athléimneacht na nEintiteas Criticiúil agus meastar go mbeidh ról Údaráis Inniúil ag an CRR go luath amach anseo faoi NIS2 maidir le hIompar, Iarnród agus Iarnróid Iompair Phoiblí chomh maith le ról leathnaithe mar Údarás Faireachais Margaidh a bhaineann leis an Acht um Intleacht Shaorga a bhaineann le cábla-bhealaí.

Faoin Acht um Shábháilteacht Iarnróid 2005 tá trí phríomhfheidhm ag an CRI, (a) sábháilteacht iarnróid a chothú agus a spreagadh, (b) an tAcht seo agus aon reachtaíocht eile a bhaineann le sábháilteacht iarnróid a fhorfheidhmiú, agus (c) tionóiscí agus teagmhais iarnróid a imscrúdú agus a thuairisciú d'fhonn comhlíonadh le córais bainistíochta sábháilteachta agus spriocanna sábháilteachta a chinneadh.

Iarnród trom agus éadrom

An Coimisiún

Leis an Acht um Shábháilteacht Iarnróid Uimh. 31 de 2005 (arna leasú) bunaíodh an Coimisiún um Shábháilteacht Iarnróid (an CRI anois). Thug an tAcht trí phríomhfheidhm, mar atá léirithe thuas, maidir le córais iarnróid agus na cumhachtaí chun na feidhmeanna sin a chomhlíonadh lena n-áirítear úsáid maoirseachta agus forghníomhaithe. Is iad príomhchúraimí an CRI, (1) measúnú agus deimhniú ar chórais bhainistíochta sábháilteachta na n-eagraíochtaí iarnróid, (2) faomhadh a dhéanamh ar bhonneagar iarnróid agus rothstoc atá nua/modhnaithe go suntasach agus (3) maoirseacht leanúnach ar chur i bhfeidhm agus ar éifeachtacht chórais bhainistíochta sábháilteachta na n-eagraíochtaí iarnróid.

Maidir le cúraimí 1 agus 2 thuas i réimse an iarnróid throm, ba cheart a thabhairt faoi deara go bhfuil an chuid is mó de na formheasanna/údaruithe clúdaithe ag reachtaíocht Eorpach (féach thíos). I dtaca le hiarnród éadrom déanann an CRI measúnú ar chórais bhainistíochta sábháilteachta agus formheasann sé bonneagar agus rothstoc nua de réir na reachtaíochta náisiúnta, is é sin an tAcht um Shábháilteacht Iarnróid, 2005.

Iarnród trom

Údarás Sábháilteachta Náisiúnta (NSA)

Tugann IR 476 Rialacháin AE (Sábháilteacht Iarnróid) 2020 éifeacht do Threoir Chomhairle (AE) 2016/798 (Treoir Sábháilteachta Iarnróid) agus faoin treoir seo, bunaítear an CRI mar an NSA sa Stát. Is chun críche comhlíonadh na Treorach agus na Rialachán gaolmhar a chinntiú atá sé seo, lena n-áirítear deimhniú agus údarú sábháilteachta, cothabháil feithiclí, maoirseacht agus forfheidhmiú.

Tugann Rialacháin IR 477 AE (Idir-inoibritheacht an Chórais Iarnróid) 2020 éifeacht do Threoir ón gComhairle (AE) 2016/797 (an Treoir Idir-inoibritheachta) agus faoin Rialachán seo bunaítear an CRI mar an NSA atá inniúil don chóras iarnróid sa Stát chun críocha na Treorach agus na Rialachán seo, lena n-áirítear cur i bhfeidhm ceart na Sonraíochta Teicniúla um Idir-inoibritheacht (TSI), comhpháirteanna idir-inoibritheachta agus fochórais shoghluaiste a chur ar an margadh, údarú chun suiteálacha seasta a chur i seirbhís, agus maoirseacht agus forfheidhmiú.

Comhlachtaí deimhniúcháin d'Eintitis atá i gCeannas ar Chothabháil (ECM)

Tugann IR 476 2020 éifeacht do Threoir (AE) 2016/798 ón gComhairle (an Treoir um Shábháilteacht Iarnróid) agus leagann sé amach an creat dlíthiúil do Mheaisíní Rialaithe Cliste (ECManna) ina theannta sin.

Leagtar síos i Rialachán (AE) 2019/779 na forálacha mionsonraithe maidir le córas deimhniúcháin do ECManna de bhun Threoir (AE) 2016/798. Féadfaidh comhlacht creidiúnaithe nó aitheanta nó an NSA deimhniú ECM a dhéanamh. Sa bhliain 2025, chuaigh an CRI i mbun oibre leis an Roinn Iompair agus le Comhlacht Náisiúnta Creidiúnaithe na hÉireann chun go mbeadh an scéim chreidiúnaithe mar an ceann a bhí i bhfeidhm sa Stát.

Comhlacht rialála

Tugann IR 249 Rialacháin an AE (Iarnróid a Rialáil) 2015 (arna leasú le IR 398 2020) éifeacht do Threoir AE 2012/34 ón gComhairle arna leasú ag AE 2016/2370 maidir le limistéar iarnróid Eorpach aonair. Bhunaigh sé seo an CRI mar chomhlacht rialála chun críche achomharc nó gearán a bhaineann le cumas bonneagair, táillí rochtana, an ráiteas líonra agus monatóireacht ar iomaíocht.

Comhlacht neamhspleách monatóireachta

Bhunaigh an creat reachtach d'fheidhm an Chomhlachta Rialála thuas an CRI freisin mar Chomhlacht Neamhspleách Monatóireachta chun críche monatóireacht a dhéanamh ar an gcomhaontú conarthach idir Bainisteoir Bonneagair Iarnród Éireann agus an tAire, lena n-áirítear monatóireacht a dhéanamh ar fheidhmíocht an Bhainisteora Bonneagair, eadráin i gcás díospóide, faomhadh an chórais monatóireachta feidhmíochta, agus tuairisc a thabhairt don Aire ar a mhonatóireacht ar fheidhmíocht.

Údarás ceadúnúcháin

Leis an gcreat reachtach d'fheidhm an Chomhlachta Rialála thuas freisin bunaíodh an CRI mar an t-údarás ceadúnaithe chun críche iarratais ar cheadúnais a mheasúnú agus chun ceadúnais a eisiúint do ghnóthais iarnróid.

Údarás inniúil

Le IR 399 Rialacháin an AE (Deimhniú Tiománaithe Traenach) 2010 tugtar éifeacht do Threoir 2007/59/CE ón gComhairle maidir le deimhniú tiománaithe traenach a oibríonn innill traenacha agus traenacha ar an gcóras iarnróid sa Chomhphobal. Bhunaigh sé CRI mar an t-údarás inniúil chun críocha measúnú a dhéanamh ar iarratais ar cheadúnais agus eisiúint ceadúnas chun tiománaithe, agus aitheantas d'ionaid oiliúna agus scrúduithe tiománaithe traenach.

Le IR 651 Rialacháin CE (Earraí Contúirteacha a Iompar ar Iarnród) 2010 (arna leasú) tugtar éifeacht do Threoir 2008/68/CE ón gComhairle (arna leasú) maidir le hiompar intíre earraí contúirteacha. Bhunaigh sé CRI mar an t-údarás inniúil chun críocha a áirithiú go gcomhlíonfar na Rialachán maidir le hIompar Idirnáisiúnta Earraí Contúirteacha d'Iarnród (RID).

Le IR 559 2024 (AE) Na Rialacháin um Athléimneacht Eintitis Chriticiúil tugtar éifeacht do Threoir (AE) 2022/2557 maidir le hathléimneacht eintiteas criticiúil. San IR seo ainmníodh an CRI mar an t-údarás inniúil maidir leis an earnáil iompair/iarnróid mar go mbaineann sé le heagraíochtaí iarnróid agus le bainisteoirí bonneagair agus freisin leis an earnáil iompair phoiblí mar a bhaineann sé le hiarnród éadrom.

Comhlacht aitheantais

Tugann IR 477 2020 éifeacht do Threoir (AE) 2016/797 ón gComhairle (An Treoir maidir le hIdir-inoibritheacht) agus faoi seo bunaítear CRI mar an eagraíocht atá freagrach as aithint Chomhlachtaí Ainmnithe (DeBo) sa Stát. Déanann DeBo measúnú comhréireachta maidir le comhlíonadh bonneagair agus rothstoc nua i gcoinne na Rialacha Náisiúnta (NR).

Cábla-bhealaí

Comhlacht údaraithe

Le IR 543 Rialacháin an AE (Suiteálacha Cábla-bhealaigh) 2020 tugtar éifeacht do Rialachán (AE) 2016/424 maidir le suiteálacha cábla-bhealaigh agus bunaíodh CRI mar an comhlacht sa Stát chun údarú a thabhairt do thógáil agus cur i mbun seirbhíse suiteálacha cábla-bhealaigh nó chun iad a mhodhnú.

An tÚdarás um Fhaireachas Margaidh

Le IR 543 Rialacháin an AE (Suiteálacha Cábla-bhealaigh) 2020 freisin tugtar éifeacht do Rialachán (AE) 2016/424 ó Pharlaimint na hEorpa agus bunaíodh CRI mar an t-údarás um fhaireachas margaidh le haghaidh fochórais agus comhpháirteanna cábla-bhealaigh.

Aonáin iarnróid faoi réir rialacháin

Bhí na heintitis seo a leanas faoi réir rialachán ag an CRI in 2023:

- Iarnród Éireann – Bainisteoir Bonneagair (IÉ-IM)
- Iarnród Éireann – Gnóthas Iarnróid (IÉ-RU)
- Transdev (oibreoir LUAS) – Eagraíocht Iarnróid (RO)
- Rhomberg Sersa Ireland Limited (RSIE) – Gnóthas Iarnróid (RU)
- Iarnróid Thuaisceart Éireann (NIR) Translink – Gnóthas Iarnróid
- Bonneagar Iompair Éireann (TII) – Eagraíocht Iarnróid
- Bord na Móna (BNM) – Iarnród Tionsclaíoch
- Cumann Caomhnaithe Iarnróid na hÉireann (RPSI) – Gnóthas Iarnróid
- Iarnróid Oidhreachta. (Seacht gcinn ag feidhmiú, Aguisín E)
- IRD Kiltimagh CLG – Kiltimagh Velorail
- Comhairle Contae Chorcaí – Oibreoir chábla-bhealach Oileán Baoi.

Turais phaisinéirí

Lean líon na bpaisinéirí ar iarnród trom agus éadrom araon ag méadú go dtí figiúirí nua buaicphointe in 2025, agus 55.04 milliún agus 55.19 milliún turas paisinéara faoi seach ag Iarnród Éireann agus Luas. Féach Aguisín B Fíor 1 & 2 le haghaidh na dtreochtaí 10 mbliana.

STRAITÉIS AN CHOIMISIÚIN UM RIALÁIL IARNRÓID

Tá Ráiteas Straitéise (2024 – 2027) an CRI, arna eisiúint faoin Acht um Shábháilteacht Iarnróid 2005, foilsithe ar ár suíomh gréasáin.

Tá straitéis an Choimisiúin tábhachtach i gcomhthéacs an chaiteachais shuntasaigh reatha agus phleanáilte ar bhonneagar iarnróid agus ar rothstoc araon.

Straitéis 2024-2027

Misean

Córais iarnróid atá sábháilte, slán, inrochtana agus inbhuanaithe a chinntiú trí rialáil éifeachtach agus éifeachtúil.

Fís

Iarnróid atá sábháilte agus inbhuanaithe i gcroílár an iompair phoiblí agus na forbartha geilleagraí.

Luachanna

Ionracas
Táimid iontaofa agus macánta inár ngníomhaíochtaí go léir.

Meas
Is mór againn agus tuigimid an tionchar dearfach a bhíonn ag éagsúlacht tuairimí.

Neamhspleáchas
Glacaimid freagracht as ár gcinntí atá bunaithe ar fhianaise, cothrom agus comhsheasmhach.

Gairmiúlacht
Déanaimid ár ndícheall sármhaitheas agus forbairt leanúnach ár saineolais.

Pragmatachas
Aithnímid na dúshláin atá le sárú ag ár bpáirtithe leasmhara agus táimid á dtiomáint ag réitigh agus muid ag cinntiú go gcomhlíontar ceanglais reachtúla.

Tosaíochtaí straitéiseacha

Tosaíochtaí straitéiseacha: Mar chuid den ráiteas straitéise seo tá 5 réimse tosaíochta straitéiseacha aitheanta againn le príomhghníomhaíochtaí tacaíochta a mbeidh fócas orthu thar shaolré na straitéise seo.

Tosaíocht: iarnróid atá sábháilte, slán agus inbhuanaithe

A chinntiú, trí rialáil agus trí spreagadh, go bhfuil sábháilteacht, slándáil agus inbhuanaitheacht lárnach d'iompar iarnróid mar chuid den ghréasán iompair phoiblí, ag cosaint baill an phobail, fostaithe agus iad siúd a idirghníomhaíonn leis an ngréasán iarnróid.

Tosaíocht: ár ndaoine agus ár n-eagraíocht

Is iad ár ndaoine an tsócmhainn is luachmhaire atá againn, agus cuirfimid feabhas leanúnach chun cinn laistigh dár n-eagraíocht trí thacú lenár bhfoireann agus trína bhforbairt phearsanta a spreagadh.

Tosaíocht: na caighdeáin is airde a chur chun cinn

Feasacht a chruthú laistigh den earnáil iarnróid ar athruithe ar an gcreat rialála, caighdeáin agus treoir chun tacú leis an gcleachtas is fearr.

Tosaíocht: rialú éifeachtach margaidh

Rialáil agus faireachán éifeachtach ar an mBainisteoir Bonneagair maidir lena mhaoiniú agus caiteachas ar bhainistiú sócmhainní agus rochtain ar an ngréasán.

Tosaíocht: ár gcumarsáid

Éisteacht, cumarsáid agus teagmháil éifeachtach a dhéanamh lenár bpáirtithe leasmhara go léir.

TUAIRISC AN PHRÍOMHCHIGIRE ÚDARÚ LE CUR I MBUN SEIRBHÍSE AGUS MEASÚNACHT AR CHOMH-FHOIRMEACHT

Éilíonn reachtaíocht náisiúnta agus Eorpach go mbeidh Córais Bainistíochta Sábháilteachta (SMS) ceadaithe ag eagraíochtaí iarnróid, lena n-áirítear Gnóthais Iarnróid agus Bainisteoirí Bonneagair. Is é Measúnú Comhréireachta an modh trína ndéanann an CRI, mar an tÚdarás Náisiúnta Sábháilteachta, measúnú ar Chórais Bainistíochta Sábháilteachta (SMS) eagraíochta iarnróid.

Ar an gcaoi chéanna, éilíonn reachtaíocht náisiúnta agus Eorpach, nuair is mian le heagraíochtaí iarnróid suiteálacha seasta nua a thabhairt chun seirbhíse nó a oibriú mar bhonneagar m.sh. droichead nó stáisiún nua, go gcaithfidh siad aighneacht a dhéanamh don CRI le haghaidh 'Údarú le Cur i mbun Seirbhíse' (APIS). Mar an gcéanna, i gcás uasghráduithe áirithe nó sócmhainní athnuaite, tá APIS ag teastáil.

Mar an gcéanna, i gcás feithiclí nua (traenacha) a thabhairt i seirbhís, tá Údarú Feithicle (ÚF) ag teastáil. I gcás suiteálacha seasta agus feithiclí araon, ní mór don CRI 'Litir Ghlactha' a eisiúint sula n-oibrítear an tsócmhainn nua.

Is iad seo thuas na príomhchúraimí a dhéanann Foireann Measúnaithe Comhréireachta & Údaruithe an CRI. Seo a leanas cur síos níos mine ar na gníomhaíochtaí seo agus forbhreathnú ar chuid de thionscadail reatha an CRI.

Údaruithe agus glacadh

Tacaíonn go leor ionstraimí dlí eile leis na Treoracha Idir-inoibritheachta agus Sábháilteachta (AE) 2016/797, agus (AE) 2016/798 faoi seach, amhail Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2018/545 ón gCoimisiún, lena mbunaítear socruithe praiticiúla maidir le húdarú feithiclí agus an modh sábháilteachta coiteann chun riosca a mheasúnú agus a mheasúnú EU/402/2013.

Tá ceanglais náisiúnta á rialú ag an Acht um Shábháilteacht Iarnróid 2005 arna leasú. Tá feidhm ag ceanglais AE agus náisiúnta maidir leis an gcóras iarnróid throm, agus ní bhaineann ach ceanglais náisiúnta le córas iarnróid éadroim LUAS, meitreo, córais oidhreachta, iarnróid thionsclaíocha agus Velorail.

Tá an creat reachtach casta, go háirithe an Treoir Idir-inoibritheachta, agus a Sonraíochtaí Teicniúla tacaíochta don Idir-inoibritheacht (STIanna), lena sonraítear ceanglais shonracha atá le comhlíonadh maidir leis na fochórais iarnróid éagsúla, e.g. bonneagar, fuinneamh, ceannasaíocht rialaithe agus comharthaíocht etc.

Tá an próiseas iarratais arna fhorbairt ag an CRI bunaithe ar an dea-chleachtas tionscail, agus tá IS EN 50126 – iarratais iarnróid – sonraíocht agus léiriú iontaofachta, infhaighteachta, inchothabhála agus sábháilteachta mar bhonn leis. Is próiseas 6 chéim é, ach ní gá do gach tionscadal dul trí na 6 chéim go léir. Is minic gur féidir le hiarratasóirí a dhéanann aighneachtaí chuig an CRI céimeanna a chomhcheangal, m.sh., Céimeanna 1-3 comhcheangailte le haghaidh tionscadal simplí ísealchasta. Os a choinne sin, is minic a bheidh ceadú an CRI ag teastáil ó thionscadail ilchórais chasta amhail an tIonad Náisiúnta um Rialú Traenach nua ag gach céim. Is iad seo a leanas 6 chéim chonair cheadaithe tionscadail:

- **Céim 1:** Coincheap
- **Céim 2:** Réamhdhearadh
- **Céim 3**: Dearadh Mionsonraithe
- **Céim 4:** Tástáil
- **Céim 5:** Oibriú Eatramhach
- **Céim 6:** Oibriú Seirbhíse

Tar éis athbhreithniú a dhéanamh ar iarratas ar APIS, agus ar choinníoll go bhfuil an t-iarratas iomlán agus bailí, eiseoidh an CRI litir ghlactha don iarratas sin. Sa bhliain 2025, eisíodh cúig litir ghlactha is caoga (55 – tionscadal Bonneagair/Comharthaíochta) mar chuid den phróiseas APIS

Trí thairseach údaraithe Ghníomhaireacht Iarnróid na hEorpa, ar a dtugtar an tIonad Ilfhreastail (OSS), bhí baint ag an CRI le 'Measúnú Bonnlíne Réamh-rannpháirtíochta' amháin ag tacú leis an ERA arb iad an príomhúdarás ar an tionscadal seo iad. Bhain sé seo le feistiú Raidiónna Traenach nua ar thraenacha Iarnróid Éireann atá ann cheana féin mar chuid de chur i bhfeidhm níos leithne Chóras Rialaithe Traenach Eorpach nua ar líonra IE.

Tá liosta iomlán na litreacha glactha, de réir tionscadail, a d'eisigh an CRI in 2025 ar fáil in Aguisín A, agus tá sonraí breise ar shampla díobh seo ar fáil thíos. Ba chóir a thabhairt faoi deara go bhféadfadh síneadh a bheith tugtha do thionscadal ar a litir ghlactha i gcásanna áirithe toisc nach raibh gnéithe (de ghnáth doiciméadú) ar fáil faoi na dátaí seachadta a rabhthas ag súil leo. Dá bhrí sin, ní liostaítear gach litir ghlactha ar leith.

APlanna – Bonneagar

Bhí infheistíocht gan fasach in iarnróid agus in iarnróid éadroma na hÉireann arís in 2025. Tá Iarnród Éireann, Bonneagar Iompair Éireann (TII) agus an tÚdarás Náisiúnta Iompair (NTA) páirteach i roinnt tionscadal ardtosaíochta ar leas náisiúnta, ina bhfuil ról rialála ag an CRI, agus tugtar cur síor ar chuid acu anseo.

Iarnród Comaitéireachta Limistéar Chorcaí (CACR)

Is é clár CACR an ghné iarnróid throm de Straitéis Iompair Cheantar Cathrach Chorcaí 2040. Tá sé mar aidhm aige acmhainn agus minicíocht traenach méadaithe, nascacht fheabhsaithe agus líonra iompair níos inbhuanaithe a sholáthar do chathair agus do chontae Chorcaí.

Tá Clár CACR á chur chun cinn trí roinnt tionscadal ar leithligh ach idirnasctha a chuirfear i gcrích i bpacáistí oibre sonracha. Leanann obair ar aghaidh ar roinnt de na tionscadail seo, lena n-áirítear:

- Tré-Ardán Stáisiún Kent
  Éascóidh tógáil an ardáin seo tré-sheirbhísí a rith ó Mhala go Cóbh/Mainistir na Corann. Eisíodh Litir Ghlactha Céim 5 inar ceadaíodh oibriú eatramhach i mí Aibreáin 2025. Críochnaíodh oibreacha comharthaíochta gaolmhara go páirteach freisin in 2025 agus eisíodh il-Litreacha Glactha Céim 5 de réir mar a baineadh amach clocha míle éagsúla.
- Uasghrádú ar Chomharthaíocht agus Cumarsáid
  I bhfianaise chastacht na scéimeanna comharthaíochta atá beartaithe, tá roinnt fo-thionscadal bunaithe don phacáiste oibre seo. I mí Dheireadh Fómhair 2025, eisíodh Litir Ghlactha Céim 3 a cheadaigh tús a chur leis an tógáil le haghaidh fo-thionscadal amháin agus tá na hoibreacha ag dul ar aghaidh ar an gcuid seo.
- An Rian Dúbailte ó Ghleanntán go Mainistir na Corann
  Maidir le huasghrádú líne ó Ghleanntán go Mainistir na Corann go cumraíocht rian dúbailte, eisíodh dhá Litir Ghlactha Céim 3 in 2025. Cheadaigh siad seo oibreacha roimh ré ar dhroichead iarnróid uasghrádaithe agus ar shuiteáil an riain freisin. Tá dul chun cinn suntasach déanta ar an bpacáiste oibre seo agus tráth scríofa na tuarascála seo tá sé beagnach críochnaithe roinnt míonna roimh an sprioc.

Tá dearadh coincheapa agus réamhdhearthaí ar bun do phacáistí oibre breise a chuimsíonn stáisiúin traenach nua, iosta nua agus leictriú an réigiúin amach anseo. Táthar ag súil le cuid díobh seo a chur isteach in 2026.

Clár DART+

Cuimsíonn Clár DART+ sraith tionscadal a fheabhsóidh an gréasán iarnróid do Bhaile Átha Cliath, ag leathnú an líonra comaitéara leictrithe iarnróid throm ón c.50km reatha go c.150km. Leagtar amach anseo a leanas stádas APIS gach tionscadail amhail an 31 Nollaig 2025:

- Baineann **DART+ Cósta Thuaidh** le síneadh an chórais leictrithe ó Mhullach Íde go Droichead Átha. Chuir an Fhoireann Tionscadail a n-iarratas do Chéim 3 faoi bhráid an CRI maidir leis an mbonneagar luchtaithe ceallraí ag Stáisiún Dhroichead Átha don rothstoc nua BEMU. Bhí sé seo faoi réir athbhreithnithe mionsonraithe ag an CRI agus i mí Aibreáin 2025 d'eisigh an CRI Litir Ghlactha ag ceadú tosú ar an tógáil. Bhí an obair beagnach críochnaithe faoi dheireadh na bliana. Is í an chéad chéim eile ná tástáil an bhonneagair nua, agus táthar ag súil le hiarratas Céim 4 go luath in 2026.
- Tá uasghrádú ar an líne leictrithe idir Baile Átha Cliath Uí Chonghaile agus na Clocha Liatha i gceist le **DART+ Cósta Theas** agus ansin ar aghaidh ag baint úsáide as Rothstoc nua BEMU go Cill Mhantáin. Cé go bhfuil sé fós i gcéim luath forbartha, in 2025, bhuail Cigirí CRI le Foireann Tionscadail Iarnród Éireann ar thionscadal gaolmhar a bhí ag féachaint ar na roghanna maidir le Crosaire Comhréidh Lána na hInse (XR012) a athsholáthar/a mhodhnú.
- Clúdaíonn **DART+ Thiar** an líne go Maigh Nuad agus áirítear leis feabhsuithe i lár na cathrach, leictriú nua, suiteálacha athchomharthaíochta agus uasghráduithe bonneagair eile. Tar éis chinneadh ón gCoimisiúin Pleanála diúltú do phleanáil don iosta cothabhála iarnróid in 2025, rinne Iarnród Éireann athbhreithniú ar an tionscadal seo agus tá pleananna nua á bhforbairt. Reáchtáil an CRI agus an fhoireann tionscadail ceardlann in 2025 maidir leis an straitéis formheasa sábháilteachta do DART+ Thiar agus Iardheiscirt araon.
- Cuimsíonn **DART+ an Iardheiscirt** leictriú na líne idir Heuston agus Collchoill agus Heuston go Glas Naíon áit a mbeidh stáisiún malartaithe le Metrolink. Sa bhliain 2025, bhuail an CRI le TII maidir lena bpleananna don Stáisiún Meitreo i nGlas Naíon agus phléigh siad na ceanglais bhreise AE a gcaithfear aghaidh a thabhairt orthu i bhfianaise an chomhéadain le líonra iarnróid Iarnród Éireann. Tá dearaí réamhchéime á bhforbairt, agus meastar go bhféadfaí aighneachtaí le haghaidh oibreacha cumasúcháin a chur isteach sa bhliain 2026. Ní bhfuair an CRI aon aighneachtaí do cheachtar scéim in 2025.

Metrolink

Cuirfidh Tionscadal Metrolink seirbhís iompair phoiblí scartha, ardacmhainne, ardmhinicíochta, nua-aimseartha agus éifeachtach ar fáil do dhaoine atá ag taisteal feadh chonair Sord/Aerfort go Lár na Cathrach i mBaile Átha Cliath. In 2025, cheadaigh an Coimisiún Pleanála Ordú Iarnróid Metrolink, agus tá sé seo sa bhreis ar ghealltanas an Rialtais, a fógraíodh an samhradh seo in Athbhreithniú an NDP, chun maoiniú a dhéanamh ar thógáil MetroLink ón gCiste Bonneagair, Aeráide agus Dúlra. Tá MetroLink, atá le bunú mar chomhlacht seachadta reachtúil a bheidh freagrach as tógáil an tionscadail, chun an tionscadal a chur chun cinn.

Le linn 2025, bhuail Cigirí CRI le hOifigigh TII/Metrolink chun nuashonruithe a fháil ar an tionscadal agus comhairle a thabhairt maidir le ceanglais theicniúla agus doiciméid straitéise formheasa a athbhreithniú. Tá an dearadh tosaigh don scéim ag dul chun cinn, agus meastar go gcuirfear faoi bhráid an CRI é lena faomhadh in 2026.

Droichid/ardáin/stáisiúin

Sa bhliain 2025, d'eisigh an CRI 19 litir ghlactha chuig IÉ-IM i ndáil le hiarratais nua ar údarú do dhroichid agus ceithre cinn do stáisiúin nua/uasghrádaithe, m.sh., le haghaidh feabhsuithe lena n-áirítear ardaitheoirí nua. Ba chóir a thabhairt faoi deara go bhféadfadh níos mó ná litir ghlactha amháin a bheith faighte ag roinnt tionscadal sa bhliain, mar shampla fuair Stáisiún Acomhal Luimnigh litir ghlactha le haghaidh oibríochta eatramhach agus níos déanaí sa bhliain le haghaidh seirbhíse iomláine nuair a bhí an comhad teicniúil iomlán ar fáil.

Céim 1 – Eisíodh Litreacha Glactha don Chéim Choincheapa do:

- Tramanna nua LUAS 401
- Comharthaíocht Iarnróid Comaitéireachta Cheantar Chorcaí
- Feabhsú Stáisiún Órán Mór.

Céim 2 – Dearadh Réamhthástála

- Ní dhearnadh aon iarratais chéim 2 chuig an CRI in 2025, agus dá bharr sin níor eisíodh aon Litreacha Glactha.

Céim 3 – Eisíodh Litreacha Glactha Dearaidh Mionsonraithe do:

- Tardhroichead Bhóthar Bhaile an Neanta
- Tardhroichead Coisithe Stáisiún Mhainistir na Búille
- Tardhroichead Coisithe Stáisiún Chlár Chlainne Mhuiris
- Líne Fainge WP6 Fo-dhroichead UBF(BF)14B
- Líne Fainge WP6 Fo-dhroichead UBF(LB)28C
- Líne Fainge WP6 Fo-dhroichead UBF(LB)31A
- Líne Fainge WP7 Tardhroichead OBF(BF)12A
- Líne Fainge WP7 Tardhroichead OBF(BF)13C
- Líne Fainge WP7 Tardhroichead OBF(BF)6B
- Líne Fainge WP7 Tardhroichead OBF(LB)11A
- Droichead Coisithe Stáisiún Longfoirt
- Tardhroichead Bhóthar Europort Ros Láir N25.

Stát 4 – Tástáil

Ní dhéantar 'tástáil' ar shócmhainní bonneagair amhail droichid agus stáisiúin ar an mbealach céanna le sócmhainní eile amhail trealamh comharthaíochta. Dá bhrí sin, níor cuireadh aon iarratais chéim 4 i leith droichid ná stáisiúin chuig an CRI in 2025, agus dá bhrí sin níor eisíodh aon Litreacha Glactha don chéim seo.

Céim 5 – Eisíodh Litreacha Glactha d'Oibriú Eatramhach do na tionscadail níos forbartha seo a leanas:

- Ardán Síos agus Droichead Coisithe Acomhal Luimnigh
- Feabhsú Stáisiún Órán Mór.

Eisíodh Céim 6 – Oibriú Seirbhíse do na tionscadail chríochnaithe seo a leanas:

- Tardhroichead Coisithe Stáisiún Átha Í
- Droichead Coisithe agus Rothar Dhomhnach Bat OBB32B
- Ardán Síos agus Tardhroichead Coisithe Acomhal Luimnigh
- Tardhroichead Coisithe Stáisiún Mhaigh Nuad
- Tardhroichead Bhóthar Dáilte Ongar
- Ardaitheoirí Stáisiún Ráth Droma
- Tardhroichead Coisithe Stáisiún Ráth Mhór OBT47A
- Stáisiún Shruthán na Coille.

Líonra LUAS

I mí Lúnasa 2025, rinne tine mhór, a raibh píblíne gáis briste ina cúis léi, damáiste struchtúrach tromchúiseach do dhroichead Luas Dhuga Sheoirse i lár Chathair Bhaile Átha Cliath, rud a d'fhág go ndearnadh damáiste suntasach don droichead. Tar éis measúnú struchtúrach, cinneadh go mbeadh gá an droichead a leagan agus a atógáil.

Le trí mhí ina dhiaidh, d'oibrigh an CRI go dlúth le TII agus Transdev, ag athbhreithniú aighneachtaí agus ag soláthar údaruithe pras (ag eisiúint ceithre litir ghlactha don tionscadal ag céimeanna éagsúla) chun oscailt luathaithe a éascú go déanach i mí na Samhna 2025.

APlanna – Comharthaíocht agus teileachumarsáid

Is bunús lárnach le haghaidh taisteal iarnróid sábháilte agus éifeachtúil é comharthaíocht iarnróid. Ba cheart do chóras rialaithe tráchta nua-aimseartha gluaiseachtaí traenach a rialáil agus achair shábháilte idir thraenacha a choinneáil, rud a chuirfeadh cosc ar imbhuailtí. Ba cheart dó freisin bealaí casta ag acomhail a bhainistiú, luas traenach a mhonatóiriú agus treoir/eolas a sholáthar do thiománaithe traenach. Tá an príomhchóras comharthaíochta in Éirinn i bhfeidhm ó na 1980dí agus cé go bhfuil sé fós réasúnta iontaofa, tá sé ag éirí níos deacra a chothabháil. Thairis sin, agus líon na bpaisinéirí anois ag dul thar 50 milliún in aghaidh na bliana go rialta, éilíonn an gá atá ann níos mó daoine a bhogadh go héifeachtúil go gcaithfear an seanchóras comharthaíochta seo a athsholáthar. Tá an Córas Bainistíochta Tráchta Eorpach (ETCS) roghnaithe ag Iarnród Éireann mar an gcóras chun teacht in ionad ar an seanchóras Rabhaidh Uathoibríoch Leanúnach (CAWS) agus an córas Cosanta Traenach Uathoibríoch (ATP) DART.

Tá cur i bhfeidhm córais chomharthaíochta nua an-chasta agus costasach mar go bhfuil roinnt codanna ann, lena n-áirítear Córas Rialaithe Traenach/Bainistíochta Tráchta nua, bonneagar nua taobh an riain agus córais nua ar bord, agus ní mór dóibh go léir labhairt lena chéile. Ní rud é is féidir a bhaint amach thar oíche ach an oiread, caithfear é a chur i bhfeidhm ar chéimeanna agus ar bhonn céimnithe thar roinnt blianta agus na córais chomharthaíochta atá ann cheana á gcothabháil go dtí go bhféadfar iad a athrú.

Tugann na hailt seo a leanas forbhreathnú gairid, agus stádas na dtionscadal idirghaolmhara atá geallta ag IE a chur i gcrích mar chuid de rolladh amach ETCS thar an chéad 5+ bliana eile.

Lárionad Náisiúnta um Rialú Traenach

Leanadh leis an obair ag an Lárionad Náisiúnta um Rialú Traenach (NTCC) nua ag Stáisiún Heuston le linn 2025 agus athlonnaíodh roinnt fochóras coimhdeacha ón sean-Lárionad um Rialú Tráchta in aice le Stáisiún Uí Chonghaile go dtí an tsaoráid nua-aimseartha NTCC ag Stáisiún Heuston.

Leanadh leis an obair freisin maidir le forbairt an Chórais Bainistíochta Tráchta (TMS) nua a bhfuiltear ag súil go nglacfaidh sé smacht ar an gcomharthaíocht atá ann cheana féin ar líonra IÉ sna blianta amach romhainn. Tá an CRI ar an eolas go bhfuil an tionscadal seo i bhfad níos casta ná mar a bhíothas ag súil leis ar dtús. Bhuail cigirí CRI go minic leis an bhFoireann Tionscadail i rith 2025 agus i mí na Bealtaine 2025, d'eisigh an CRI Litir Ghlactha Céim 4 ag ceadú 'tástáil' an chórais a thosú.

Córas Cosanta Traenach Iarnród Éireann (TPS) – ETCS Taobh Riain Leibhéal 1

Is é rolladh amach an Chórais Eorpaigh um Bainistíocht Tráchta (ETCS) cnámh droma an chórais chomharthaíochta nua. Baineann sé seo le suiteáil sócmhainní taobh an riain, cáblaí nua agus go leor sócmhainní comharthaíochta eile. Is é an chéad chuid den rian a bheidh ag feidhmiú leis an gcóras ná an chuid ó Dhroichead Átha go dtí na Clocha Liatha, áit a bhfuil níos mó ná 1200 bailís suiteáilte go dtí seo. Is gléasanna beaga atá suite ar an rian iad na balísí seo a tharchuireann faisnéis chuig traenacha atá ag dul thart maidir lena suíomh, teorainneacha luais, agus coinníollacha an bhealaigh.

I rith 2025, lean foireann tionscadail TPS lena hoibreacha suiteála agus nuair a bhí siad críochnaithe, chuir siad tástáil an chórais i gcrích. Tá an CRI ag obair go dlúth leis an bhFoireann Tionscadail agus táthar ag súil le haighneacht a cheadaíonn tástáil tráchta measctha go luath in 2026.

Córas Domhanda Iarnród Éireann um Chumarsáid Soghluaiste – Iarnród (GSM-R)

Cuid lárnach d'oibriú sábháilte traenach is ea cumas an lárionaid rialaithe cumarsáid a dhéanamh le tiománaithe traenach agus vice versa. Úsáideann an córas cumarsáide atá ann faoi láthair córas raidió analógach atá as dáta agus atá ag éirí níos dúshlánaí a chothabháil. Agus é seo á aithint agus i gcomhar leis an gcóras nua cosanta traenach, tá Iarnród Éireann le roinnt blianta anuas ag cur córas raidió digiteach nua, GSM-R, i bhfeidhm a thiocfaidh in ionad an tseanchórais analógaigh. Is é GSM-R an norm tionscail le roinnt blianta anuas agus suiteálacha comhchosúla suiteáilte ar fud na hEorpa le deich mbliana anuas.

Chun an tionscadal casta seo a chur i gcrích, bhí sé riachtanach é a roinnt ina dhá phríomhghné, eadhon taobh an riain agus ar bord na bhfeithiclí. Tá an ghné taobh an riain roinnte ina chéimeanna ina bhfuil 5 cinn ann a chlúdaíonn limistéar geografach difriúil, agus tá an ghné ar bord roinnte de réir cineál cabhlaigh iarnróid, i.e., flít iarnróid 29000, flít iarnróid 22000 etc.

Is éard atá sa ghné taobh riain suiteáil trealaimh amhail aeróga raidió, cáblaí etc. agus is é an ghné ar bord suiteáil raidió-chábáin nua ar bord traenacha. In 2025, d'eisigh an CRI trí litir ghlactha don tionscadal seo do:

- Céim 4 (Tástáil) de na Cabáin Raidió GSM-R do fhlíteanna iarnróid Rang 29000, 22000, 2600, 2800
- Céim 3 (Dearadh Mionsonraithe) lena gceadaítear suiteáil tógála cois riain ar Chéim 4 a chlúdaíonn na línte nach n-úsáidtear go minic m.sh., cuid den líne ó Bhaile Uí Bhrothaigh go Luimneach
- Céim 3 (Dearadh Mionsonraithe) lena gceadaítear suiteáil tógála cois riain ar Chéim 5 a chlúdaíonn an líne ó Luimneach go Faing.

Údarú Feithicle (VA) – Rothstoc

Éilíonn an reachtaíocht náisiúnta agus Eorpach chéanna dá dtagraítear thuas freisin go dteastaíonn Údarú Feithicle (VA) nuair is mian le hEagraíochtaí Iarnróid feithiclí nua (traenacha nó tramanna) a thabhairt i mbun seirbhíse. Mar an gcéanna, i gcás modhnuithe áirithe ar rothstoc tá gá le VA.

Seo thíos forbhreathnú ar thionscadail reatha feithiclí agus rothstoic agus a stádas.

Iarnród Éireann – II-Aonaid Díosail Idirchathrach Aicme 22000 (ICDMU)

Mar chuid den fheidhmiú céimneach náisiúnta ar an gcóras nua comharthaíochta ETCS (dá dtagraítear thuas) is gá crua-earraí agus bogearraí comhfhreagracha a chur le flít traenach an ICDMU ionas gur féidir leis an gcóras comharthaíochta cumarsáid a dhéanamh leis na traenacha. Chuir Iarnród Éireann tús le caidreamh leis an ERA ag lorg Údaraithe Nua do chineál feithicle údaraithe cheana féin le haghaidh 3 chineál feithicle. Is iad seo;

- Aicme 22000 DMU A22 – Feithicil Uimh. 22201
- Aicme 22000 DMU B – Feithicil Uimh. 22401
- Aicme 22000 DMU A33 – Feithicil Uimh. 22301.

Is próiseas céimnithe é seo, agus chríochnaigh an ERA an chéim tosaigh dá dtagraítear mar 'Bunlíne Réamh-Rannpháirtíochta, 'arna thacú ag an CRI, i mí Iúil 2024. Táthar ag súil le tuilleadh aighneachtaí in 2026.

DART nua (flíteanna EMU/BEMU)

In 2021, chuir IÉ-RU agus Alstom creat-chomhaontú i gcrích lenar féidir suas le 750 feithicil (aonad) nua DART a ordú thar thréimhse deich mbliana. I mí na Nollag 2025, chuir Iarnród Éireann an tríú hordú isteach le haghaidh 100 feithicil eile (20 traein le 5 charráiste) ón gcomhaontú creatlaí seo. Go dtí seo, tá 285 feithicil (57 traein le 5 charráiste) ordaithe san iomlán. Tháinig an chéad traein go hÉirinn go déanach in 2024 agus an dara ceann ina dhiaidh sin in 2025 agus go dtí seo, tá Iarnród Éireann ag déanamh córas tástála cuimsitheach orthu sula rachaidh siad i seirbhís paisinéirí in 2027. Chun 'tástáil' a éascú, d'eisigh an CRI litir ghlactha Céim 4 in 2025 a cheadaigh traenacha EMU/BEMU a iompar chuig a láithreáin tástála tiomnaithe. Is í an Ghníomhaireacht Iarnróid Eorpach, a fhaigheann tacaíocht ón CRI, an t-eintiteas údaraithe don rothstoc nua seo, agus tá siad freagrach as gnéithe sonracha den 'Limistéar Úsáide' a mheas. Táthar ag súil le haighneachtaí in 2026.

Flít nua Enterprise

I Meán Fómhair 2025, bhronn Iarnród Éireann agus Translink (Iarnróid Thuaisceart Éireann) conradh i gcomhpháirt ar an monaróir traenach Eilvéiseach Stadler chun ocht sraith traenach nua-aimseartha a thógáil chun freastal ar an mbealach Baile Átha Cliath-Béal Feirste le teacht in ionad na seirbhíse Enterprise atá ann cheana féin. D'fhéadfaí tosú ar an obair thógála orthu seo in 2026 agus meastar go bhféadfaidís dul i mbun seirbhíse ag tosú in 2030, rud a fheabhsóidh go suntasach an tairiscint seirbhíse atá ann faoi láthair. Is í an Ghníomhaireacht Iarnróid Eorpach an t-eintiteas údaraithe don rothstoc nua seo, le tacaíocht ón CRI don mheasúnú ar ghnéithe sonracha den 'Limistéar Úsáide'. Níltear ag súil le haighneachtaí go dtí thart ar 2027.

Iarnróid oidhreachta

Ciallaíonn iarnród oidhreachta, a bhfuil seacht gcinn díobh ag feidhmiú sa stát, duine nó eagraíocht nach n-oibríonn ach seirbhísí traenach nó bonneagar iarnróid ar díol spéise staire nó turasóireachta iad.

Bhí plé ann le hIarnród Phort Láirge agus Ghleann na Siúire (W&SVR) maidir le hinneall gaile nua a bronnadh orthu. Tá athchóiriú suntasach ag teastáil uaidh agus tá sé faoi láthair sa Ríocht Aontaithe i gceardlann speisialaithe atá á athchóiriú. Tá an CRI i dteagmháil leis an W&SVR agus tá sé beartaithe acu cigireacht a dhéanamh ar an inneall gaile go luath in 2026 chun comhairle a thabhairt faoi aon riachtanais shonracha a gcaithfear aghaidh a thabhairt orthu.

Bhuail Cigirí CRI le hoifigigh ó iarnród Chros an Mháma i gConamara, Co. na Gaillimhe freisin maidir leis an bhforbairt atá beartaithe dá n-iarnród. I bhfianaise nádúr deonach na n-iarnród oidhreachta, is minic a bhíonn dul chun cinn mall, leanfaidh an CRI de bheith ag plé go cuiditheach le foireann Chonamara.

VeloRail

Is gníomhaíocht fóillíochta sách nua é VeloRail (nó Rothaíocht Iarnróid) in Éirinn. Is éard atá ann cairteacha paisinéirí faoi thiomáint pedal (rothair iarnróid) a thaistealaíonn feadh línte iarnróid tiomnaithe. Mar gheall ar nádúr na rothar iarnróid, agus an bhonneagair ghaolmhar, tagann siad faoi na sainmhínithe faoin Acht um Shábháilteacht Iarnróid 2005. agus dá bhrí sin, laistigh de raon feidhme an CRI maidir le glacadh.

Mar a tuairiscíodh in 2024 níl ach córas VeloRail amháin ag feidhmiú faoi láthair. Tá sé seo i gCoillte Mach, Co. Mhaigh Eo agus thosaigh siad ag feidhmiú i lár 2023. Bhí an dara scéim i bPáirc Fionnachtana Loch na Buaraí i gCo. Uíbh Fhailí á tógáil ar feadh 2025 agus faoi réir údarú CRI táthar ag súil go bhféadfadh an córas seo a bheith ag feidhmiú i samhradh na bliana 2026.

Caighdeáin Iarnróid na hÉireann (IRSanna)

Cuimsíonn Caighdeáin Iarnróid na hÉireann (IRSanna) dea-chleachtas tionscail agus/nó Rialacha Náisiúnta (NRanna) ar theicneolaíocht/infrastruchtúr a bhaineann go sonrach le córas iarnróid na hÉireann, nach bhfuil cuimsithe ar shlí eile i gcaighdeáin ná i reachtaíocht náisiúnta nó idirnáisiúnta. Féadfar IRSanna, laistigh dá raon feidhme, a úsáid mar mhodh náisiúnta comhlíonta inghlactha.

Déantar IRSanna a fhorbairt agus a chothabháil le rannpháirtíocht na bpáirtithe leasmhara ábhartha go léir. Comhordaíonn an CRI an próiseas chuige seo. Foilsíonn an CRI IRSanna ar a shuíomh gréasáin thar ceann thionscal iarnróid na hÉireann (www.crr.ie/publications/irish-railway-standards/). I gcás ina sainaithnítear NR laistigh de IRS, sula bhfoilseofar é, cuirtear an IRS sin ina bhfuil NRanna faoi bhráid an ERA (déantar é a fhógairt dóibh) lena measúnú agus nuair a ghlactar leis an NR(na NRanna), foilsítear i gcláir inrochtana é, eadhon an Bunachar Sonraí Doiciméad Tagartha (RDD) agus/nó Bunachar Sonraí na Rialacha Aonair (SRD).

Níor foilsíodh aon IRSanna nua ná leasaithe in 2025. Mar sin féin, leanadh leis an obair ar fhorbairt roinnt caighdeán lena n-áirítear na cinn seo a leanas:

— IRS-403: Ceanglais maidir le Comhéadain Líonra Feithiclí d'Fheithiclí
— IRS-302: Ceanglais maidir le Córais Comharthaíochta Aicme B.

Tá cuid mhór oibre ón 'Painéal Geallsealbhóirí Saineolaithe' curtha isteach san IRS ar Thomhas Feithiclí (403) atá anois i gcéim forbartha ard. Cé gur ceapadh go mbeadh sé seo foilsithe in 2025, fuarthas aighneachtaí agus iarratais bhreise ón earnáil ar gá measúnú a dhéanamh orthu. Mar thoradh air sin, tá moill áirithe ar a fhoilsiú, ach táthar ag súil go mbeidh sé críochnaithe sa chéad leath de 2026.

Treoirlínte

Foilsíonn an CRI treoirlínte ar raon dá chuid feidhmeanna agus gníomhaíochtaí, lena n-áirítear treoir maidir le córas bainistíochta sábháilteachta a fhorbairt, agus conas iarratas a dhéanamh ar oibreacha nua nó ar rothstoc. Is féidir an raon iomlán treorach a fheiceáil ar ár suíomh gréasáin ag www.crr.ie/publications/guidelines/.

Níor foilsíodh aon treoirlínte nua ná nuashonraithe in 2025, ach cuireadh tús le hobair ar na treoirlínte seo a leanas a nuashonrú agus meastar go bhfoilseofar iad in 2026.

— CRI-G-030-B, Treoir Iarratais le haghaidh Deimhnithe Sábháilteachta Aonair, Údarú Sábháilteachta agus Deimhnithe Bainistíochta Sábháilteachta. Tá gá le nuashonruithe chun léiriú níos cruinne a thabhairt ar an bpróiseas chun deimhniú/údarú a fháil, go háirithe úsáid thairseach ar líne Ionad Aonair na Gníomhaireachta Iarnróid Eorpaí.
— CRI-G-053-C, Treoir maidir le hAinmniú/Aitheantas Comhlachtaí Ainmnithe in Éirinn (IE-DeBos) faoin CRI. I measc na nuashonruithe atá á ndéanamh tá athrú ar na táillí a chuirtear i bhfeidhm don tseirbhís agus foráil a dhéanamh do Fhoirne Measúnaithe chun moltaí níos leithne a dhéanamh.

Comhlachtaí ainmnithe a ainmniú

I gcomhréir le IR 477 de 2020 Rialachán 16(3), ainmníonn an CRI na comhlachtaí atá freagrach as an nós imeachta fíoraithe a chur i gcrích i leith rialacha náisiúnta, agus tugtar Comhlachtaí Ainmnithe (DeBos) ar na comhlachtaí sin. Agus iarratasóirí den sórt sin á n-ainmniú, úsáideann an CRI an próiseas aitheantais de réir treoirlíne CRR-G-053.

Fuair an CRI iarratas IE-DeBo in 2024. Cuireadh moill ar mheasúnú an iarratais seo, áfach, agus cuireadh tús leis an measúnú go luath in 2025 agus chríochnaigh sé le measúnú dearfach i lár 2025. Chuir IE-DeBo eile an CRI ar an eolas freisin go raibh siad ag tarraingt siar ón margadh agus ó bheith ag tairiscint na seirbhíse mar Chomhlacht Ainmnithe. Dá bhrí sin, tá sé eagraíocht ainmnithe mar IE-DeBo go dtí seo.

Mar chuid den phróiseas do Chomhlachtaí Ainmnithe, ceanglaítear ar an CRI gníomhaíochtaí faireachais thréimhsiúla a dhéanamh ar IE-DeBo. Chuir an CRI tús le dhá ghníomhaíocht den sórt sin sa ráithe dheireanach de 2025 agus meastar go gcríochnófar an dá cheann go luath in 2026.

Eintiteas i gCúram Cothabhála (ECM)

Tá deimhniú ECM i gcomhréir le Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2019/779 ón gCoimisiún. Soláthraíonn an córas deimhniúcháin fianaise ar fhreagracht agus inrianaitheacht na cothabhála a dhéantar ar fheithiclí. Leagtar amach ann próiseas deimhniúcháin lena n-áirithítear córas bainistíochta trédhearcach agus struchtúrtha le haghaidh feidhmeanna cothabhála a bhfuil cur síos orthu in Airteagal 14(3) de Threoir (AE) 2016/798.

Mar a luadh inár dtuarascáil 2024, chuir an CRI tús le rannpháirtíocht leis an Roinn Iompair agus leis an mBord Náisiúnta Creidiúnaithe in Éirinn (INAB) chun scéim mhalartach a bhunú, a cheadaítear faoin reachtaíocht Eorpach, atá bunaithe ar chreidiúnú. Thángthas ar chomhaontú in 2025 trína dtugann INAB seirbhís chreidiúnaithe ECManna anois.

Cé nach dtugann an CRI deimhniú ECM a thuilleadh, tá próiseas ann faoi Airteagal 3(4) de Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2019/779 ón gCoimisiún maidir le córas deimhniúcháin eintiteas atá i gceannas ar chothabháil ar féidir leis an CRI a chur i bhfeidhm fós. Cuireann Airteagal 3(4) ar chumas gnóthais iarnróid comhlíonadh le hIarscríbhinn II a léiriú tríd an bpróiseas deimhniúcháin sábháilteachta. Sa bhliain 2025, roghnaigh Cumann Caomhnaithe Iarnróid na hÉireann, mar chuid dá gcéad iarratas ar Dheimhniú Sábháilteachta Aonair, déanamh amhlaidh agus eisíodh a nDeimhniú Sábháilteachta Aonair i mí an Mhárta 2025.

Cábla-bhealaí

Níor ceanglaíodh ar an CRI tabhairt faoi aon ghníomhaíocht údaraithe a bhain le suiteálacha cábla-bhealaigh in 2025.

Measúnú comhréireachta córas bainistíochta sábháilteachta

Ní mór go mbeadh údarú sábháilteachta i leith an Bhainisteora Bonneagair (IM), deimhnithe sábháilteachta aonair i leith na nGnóthas Iarnróid (RUanna) nó Deimhniú Bainistíochta Sábháilteachta i leith oibreoirí náisiúnta, ie scéimeanna iarnróid éadroim nó iarnróid oidhreachta, ina seilbh ag gach eagraíocht iarnróid oibríochtúil.

Chun deimhniú den sórt sin a fháil, ní mór don eagraíocht iarnróid iarratas a dhéanamh, agus ina dhiaidh sin déantar measúnú ar a gCóras Bainistíochta Sábháilteachta (SMS). Déantar é seo i gcomhréir leis an Treoir um Shábháilteacht Iarnróid (AE) 2016/798 maidir le RUanna agus IManna nó leis an Acht um Shábháilteacht Iarnróid 2005, arna leasú, le haghaidh eagraíochtaí náisiúnta iarnróid. Seiceálann an measúnú comhréireachta seo SMS na n-eagraíochtaí iarnróid i gcoinne an iliomad critéar (riachtanais). Sonraítear na critéir shonracha chun comhréireacht a mheasúnú i Rialachán AE (AE) 2018/762, lena mbunaítear modhanna sábháilteachta coiteanna maidir le ceanglais an chórais bhainistíochta sábháilteachta. Tá na ceanglais sin éigeantach maidir le hiarratais faoin RSD ach glacadh iad le roinnt oiriúnuithe d'iarratais ar dheimhniú náisiúnta um bhainistíocht sábháilteachta faoin Acht um Shábháilteacht Iarnróid.

Sa bhliain 2025, rinne Cigirí CRI measúnú comhréireachta ar:

- Transdev i leith a n-oibríochta LUAS agus d'eisigh siad Teastas Bainistíochta Sábháilteachta athnuaite
- Cumann Caomhnaithe Iarnróid na hÉireann, agus d'eisigh siad Teastas Sábháilteachta Aonair nua trí thairseach ar líne Ionad Ilfhreastail Ghníomhaireacht Iarnróid na hEorpa
- Translink Northern Ireland Railways, a chlúdaíonn a n-oibríochtaí trasteorann, ag eisiúint Teastas Sábháilteachta Aonair nua tríd an ERA OSS.

Ina theannta sin, chuir an CRI tús le rannpháirtíocht le hIarnród Ghleann Phort Láirge agus na Siúire a bhfuil ath-dheimhnithe SMS dlite dóibh go luath in 2026.

Ceadúnú tiománaithe traenach

Éilíonn reachtaíocht Eorpach nach mór ceadúnas bailí a bheith ag gach tiománaí traenach chun traein a oibriú ar an ngréasán Eorpach. Eisítear ceadúnais faoi réir an tiománaí a bheith ag comhlíonadh critéar ar leith lena n-áirítear, aois íosta, oideachas bunúsach, scrúdú leighis, aclaíocht shíceolaíoch ceirde, agus inniúlacht ghairmiúil ghinearálta.

Is é an CRI an tÚdarás Inniúil in Éirinn maidir leis an Treoir um Cheadúnú Tiománaithe Traenach (2007/59/CE) agus ní mór gach iarratas ar cheadúnas a chur faoi bhráid an CRI lena phróiseáil. Déanann an CRI iarratais a mheas de réir na gcritéar thuasluaite.

Bunaithe ar iarratais a fuarthas in 2025, d'eisigh an CRI 44 ceadúnas tiomána traenach. Ba 'Chéad Eisiúint' iad 42, agus ceadúnas athsholáthair a bhí sa dá cheann eile.

Tá bailíocht 10 mbliana ag ceadúnais tiomána traenach. Mar sin féin, tá tiománaithe faoi réir scrúduithe leighis leanúnacha agus measúnú inniúlachta ag a bhfostóir, an Gnóthas Iarnróid, m.sh. Iarnród Éireann.

Comhlacht forordaithe

Faoin Acht um Pleanáil agus Forbairt 2001-2020 is comhlacht forordaithe é CRI sa chás ina bhféadfadh tionchar a bheith ag forbairt ar iarnród d'iarnród trom. Áirítear leis seo crosairí comhréidhe iarnróid, íosdhroichid agus tardhroichid, forbairtí atá cóngarach don iarnród nó a bhféadfadh tionchar a bheith acu ar a shláine struchtúrach nó a chuireann oibriú sábháilte an iarnróid i mbaol nó a chuirfeadh isteach air. Baineann sé seo le linn agus tar éis na tógála freisin.

Sa bhliain 2025, fuair an CRI 65 aighneacht san iomlán ó údaráis phleanála. Rinneadh athbhreithniú ar gach ceann acu agus rinneadh breathnuithe/tuairimí ar 11 acu.

TUAIRISC AN PHRÍOMHCHIGIRE MAOIRSEACHT AR CHOMH-LÍONADH AGUS FORFHEIDHMIÚ

Príomhghníomhaíocht de chuid an CRI is ea maoirseacht ar eagraíochtaí iarnróid agus tá baint aici le príomhfheidhmeanna an CRI faoin Acht um Shábháilteacht Iarnróid 2005. Laistigh den Roinn Comhlíonta, Maoirseachta agus Forfheidhmithe den CRI, príomhghné den Mhaoirseacht is ea an ról atá ann measúnú a dhéanamh ar fheidhmiú agus éifeachtacht leanúnach na SMSanna ceadaithe ag eagraíochtaí iarnróid.

Chun an fheidhm mhaoirseachta seo a chomhlíonadh in 2025 tugadh faoi raon gníomhaíochtaí ar eagraíochtaí iarnróid a chuimsigh go príomha na nithe seo a leanas:

- Iniúchtaí
- Cigireachtaí
- Gníomhaíochtaí iar-theagmhais (POAanna)
- Athbhreithnithe tréimhsiúla ar fheidhmíocht sábháilteachta le RO (SPRManna)
- Athbhreithnithe ar thorthaí CRI le ROnna
- Athbhreithnithe ar mholtaí sábháilteachta RAIU le heintitis ar díríodh orthu
- Cruinnithe athfhillteacha tréimhsiúla le pearsanra bainistíochta na n-eagraíochtaí iarnróid (samplaí: Bainisteoirí Comhlíonta Sábháilteachta, Bainisteoirí Rialaithe Sábháilteachta, Bainisteoir Imscrúduithe, Ceannairí Sábháilteachta srl).

In 2025, bhí 15 eagraíocht iarnróid rialáilte san iomlán faoi shainchúram an CRI maidir le gníomhaíochtaí féideartha maoirseachta. Bhí an mhaoirseacht seo réamhghníomhach (pleanáilte) agus frithghníomhach (mar fhreagra ar tharluithe). Is éard a bhí i gceist le gníomhaíochta CS&E le linn 2025 ná iad siúd atá sonraithe thuas. Cuireadh acmhainní i bhfeidhm ar comhréir leis na leibhéil riosca a bhain leis na heintitis rialaithe. In 2025 bhí fáil ar an raon iomlán de ghníomhaíochtaí maoirseachta. Maidir leis na modhanna oibre tá cur chuige seanbhunaithe ag an CRI anois maidir le hobair hibrideach, lena n-áirítear meascán de rannpháirtíocht phearsanta agus fhíorúil/ar líne chun gach gníomhaíocht a éascú. Sa bhliain 2025, díríodh go mór ar rannpháirtíocht le foirne bainistíochta eagraíochtaí iarnróid agus ar leanúint le cruinnithe athbhreithnithe tréimhsiúla chun aghaidh a thabhairt ar thorthaí CRI agus ar mholtaí RAIU.

Cuireadh tús le 287 gníomhaíocht mhaoirseachta in 2025 agus faoi dheireadh na bliana bhí 159 curtha i gcrích. Teastaíonn obair leanúnach leis na heagraíochtaí iarnróid faoi seach maidir leis na gníomhaíochtaí eile agus tabharfar anonn iad go 2026. Laistigh de 2025 cuireadh 64 gníomhaíocht mhaoirseachta eile i gcrích freisin ar cuireadh tús leo roimh 2025.

Comhlíonadh, maoirseacht agus forfheidhmiú

Úsáideann an CRI foinsí éagsúla faisnéise chun é a chur ar an eolas faoi fheidhmíocht fhoriomlán gach eagraíochta iarnróid a ndéanann siad maoirsiú orthu agus faoi phróifíl sábháilteachta foriomlán na hearnála.

Bíonn leibhéal na maoirseachta ar eagraíocht iarnróid i mbliain ar bith dírithe ar, ach gan a bheith teoranta do, athbhreithniú ar thorthaí maoirseachta roimhe sin, athbhreithniú ar phríomhtháscairí feidhmíochta amhail cineál agus líon na dtimpistí, na dteagmhas agus na dteagmhas contúirteacha sa bhliain nó sna blianta roimhe sin), líon na n-uiríll poiblí agus líon na moltaí sábháilteachta ón RAIU. Bíonn anailís inmheánach an CRI féin ar a rannpháirtíocht le RO, lena n-áirítear príomh-ionchur ó na príomhchigirí a sannadh don RO lárnach sa phróiseas meastóireachta seo freisin. Bíonn gníomhaíochtaí maoirseachta pleanáilte don todhchaí comhréireach freisin le méid oibríochtaí an RO agus leibhéal an riosca a bhfuil siad nochtaithe dó/di.

Bainimid úsáid as prionsabail ERA maidir le maoirseacht, lena n-áirítear comhréireacht, comhsheasmhacht, agus trédhearcacht mar aon lenár n-eolas agus ár dtuiscint bhailithe féin ar gach eagraíocht iarnróid chun maoirseacht éifeachtach a dhéanamh orthu siúd a rialaímid.

D'fhéadfadh go n-aithneodh gníomhaíocht maoirseachta saincheisteanna ar gá aird a thabhairt orthu. I gcás ina dtagann saincheisteanna chun cinn, féadfaidh cigire teacht ar thuairim go bhfuil gníomh de dhíth ar an eagraíocht iarnróid. Déanann an CRI na torthaí seo a chatagóiriú ag brath ar an riosca a bhaineann leo, agus féadfar gníomhartha a chomhaontú leis na heagraíochtaí iarnróid, nó iad a dhíriú chuig na heagraíochtaí sin agus rianaítear cur i bhfeidhm na ngníomhaíochtaí sin ansin.

Úsáideann an CRI an córas rangaithe seo a leanas do na torthaí seo:

- Neamhchomhlíonadh Mór (MaNC): réimse neamhchomhlíonta le caighdeán inmheánach, caighdeán seachtrach infheidhme, nó reachtaíocht atá ina fhianaise ar chliseadh córais.
- Mion-neamhchomhlíonadh (miNC): réimse neamhchomhlíonta le caighdeán inmheánach, caighdeán seachtrach infheidhmithe, nó reachtaíocht atá ina fhianaise ar thitim fhánach i gcur i bhfeidhm córais nó imeacht ó chóras.
- Gníomh ag Teastáil (AR): réimse ina bhfuil féidearthacht ann go dtarlódh neamhchomhlíonadh mura ndéantar beart leasaithe, nó má dhéantar feabhsú, earráid ar leithlis nach mór a cheartú, nó saincheist éigin eile ina bhfuil, i dtuairim an iniúchóra, gníomhaíocht riachtanach.
- Scóip feabhsúcháin (SFI): réimse atá aibhsithe inar féidir leis an eagraíocht, i dtuairim an chigire, feabhsú córais nó gnó a bhaint amach. Go hiondúil, cuirtear é seo in iúl mar mholadh, ar cheart don eagraíocht iniúchta a chinneadh a dhéanamh ar a fhiúntas agus ar a chur i bhfeidhm.
- Dea-Chleachtas (GP): réimse atá aibhsithe ar dea-chleachtas é, i dtuairim an Iniúchóra, laistigh den tionscal.
- Rian Iniúchta (AT): réimse a gcreideann an t-iniúchóir gur cheart aird bhreise a thabhairt air, trí áireamh sa chlár d'iniúchtaí amach anseo (ach ní gá gur mír iniúchta seachtrach é) nó ar mhodh éigin eile.

Torthaí iniúchtaí, cigireachtaí agus cigireachtaí iar-tharlaithe a chur i bhfeidhm

Le linn gníomhaíochtaí maoirseachta, cruthaíonn cigirí CRI tuairimí bunaithe ar fhianaise as a d'eascair torthaí as a d'fhéadfadh torthaí a bheith mar thoradh orthu. Sa chás sin cuirtear an toradh in iúl don eagraíocht iarnróid ábhartha. Déanann an CRI faireachán ar chur i bhfeidhm gníomhaíochtaí na heagraíochta iarnróid chun aghaidh a thabhairt ar na torthaí seo. In 2025 d'eisigh cigirí 51 toradh inrianaithe san iomlán (neamhchomhlíonadh agus gníomhartha riachtanach). Astu seo, ba neamhchomhlíonadh ar cheanglas reachtúil nó SMS iad 12, agus d'ardaigh cigirí an 39 eile nuair a mheas siad go raibh gá le gníomh coisctheach.

Tugann an méid seo a leanas forbhreathnú ar ghníomhaíocht mhaoirseachta CRI don bhliain 2025.

Iniúchóireacht ar chomhlíonadh (maoirseacht réamhghníomhach)

Le linn 2025, chuir an CRI na hiniúchtaí sa tábla seo a leanas i gcrích:

Tábla 1
Iniúchtaí CRI a cuireadh i gcrích in 2025 agus na torthaí gaolmhara

Eagraíocht iarnróid	Teideal an iniúchta	MaNC	miNC	AR	SFI	GP	AT
RSIE	Iniúchadh RSIE ar Phleanáil agus Rialú Oibríochta (lena n-áirítear HoF)	0	2	6	4	0	0
IÉ-RU	Iniúchadh CME IÉ-RU ar Chothabháil Throm	2	3	8	3	1	3
Iomlán		**2**	**5**	**14**	**7**	**1**	**3**

Le linn 2025, tá na hiniúchtaí gníomhacha seo a leanas á ndéanamh ag an CRI freisin, agus tá siad ag céimeanna éagsúla dul chun cinn (6 Uimh.):

Tábla 2
Iniúchtaí gníomhacha na Roinne Comhlíonta, Maoirseachta agus Forfheidhmithe CRI ar eagraíochtaí iarnróid

Eagraíocht iarnróid	Teideal an iniúchta
NIR	Measúnú/Aitheantas Riosca NIR (Critéar A)
IÉ-IM	IÉ-IM: Bainistíocht Seilbhe agus Bainistíocht Conraitheoirí (RRVanna)
IÉ-IM	Iniúchadh CCE i gcoinne IÉ-IM 2018/Tacaíocht 762 Roinn 4 laistigh den Roinn CCE
TDLR	2018/762 Roinn 5.2 Bainistíocht Chonraitheora
IÉ-RU	2018/762 Roinn 6 Measúnú Feidhmíochta – Bainistiú Iniúchóireachta Inmheánaí agus Dúnadh Moltaí Inmheánacha
RSIE	Bainistíocht Inniúlachta agus Measúnú Riosca

Tá torthaí tugtha ag gach ceann de na hiniúchtaí críochnaithe in 2025, mar atá mionsonraithe i dTábla 1 thuas, chun aghaidh a thabhairt ar thorthaí a raibh gá le gníomhartha ón eagraíocht iarnróid ábhartha, i dtuairim an CRI. I gcás an dá thuarascáil iniúchóireachta críochnaithe, bhí gá le gníomhartha forfheidhmiúcháin. Coinníonn cigirí CRI caidreamh leis na heagraíochtaí iarnróid ábhartha i ndiaidh an iniúchta lena chinntiú go dtugtar aghaidh ar na torthaí seo.

Go sonrach maidir le hiniúchtaí a críochnaíodh in 2025, shainaithin cigirí na torthaí seo a leanas: 2 MaNC, 5 miNC, 14 AR agus 7 SFI.

I gcás an dá iniúchadh, eisíodh treoracha maidir le pleananna feabhsúcháin chuig an dá eagraíocht iarnróid. Tá na pleananna feabhsúcháin seo curtha isteach ag na heagraíochtaí iarnróid ábhartha ó cuireadh na tuarascálacha iniúchóireachta seo i gcrích. Leanann eagraíochtaí iarnróid de bheith ag tabhairt aghaidh ar thorthaí iniúchóireachta 2025, agus déanann cigirí CS&E athbhreithniú ar an dul chun cinn.

Cigireachtaí

Sa bhliain 2025, chuir roinn CS&E an CRI tús le 68 cigireacht ar fud na n-eagraíochtaí iarnróid uile. Áiríodh leo seo freisin 2 thuairisc achoimre a cuireadh ar fáil don Roinn Measúnaithe Comhréireachta agus Iarratais ar Chur i Seirbhís. Bhí réimse cigireachtaí ann ó chigireachtaí sócmhainne iarnróid aonair scagtha go cigireachtaí topaicí níos mionsonraithe a d'fhéadfadh suas le 20 lá a thógáil le cur i gcrích. Tá an liosta iomlán de na cigireachtaí a thosaigh sa bhliain 2025 san áireamh in Aguisín F Tábla 14.

Sa bhliain 2025, críochnaíodh 49 gníomhaíocht cigireachta CS&E san iomlán. As na gníomhaíochtaí cigireachta sin, ba as gníomhaíochtaí cigireachta a cuireadh tús leo roimh bhliain féilire 2025 a tháinig 15 díobh sin; tá miondealú ar na 15 chigireacht seo mionsonraithe in Aguisín F Tábla 15.

I roinnt cigireachtaí CRI a críochnaíodh in 2025, aithníodh neamhchomhlíonadh i gcoinne na n-eagraíochtaí iarnróid agus sna cásanna seo inar sáraíodh nó inar mainníodh cloí le foráil den Acht. Seirbheáladh treoir maidir le Plean Feabhsúcháin ar na heagraíochtaí iarnróid ábhartha. Glacadh na bearta forfheidhmiúcháin seo a leanas in 2025 i gcás cigireachtaí críochnaithe:

- Ardán Seolta Traenach 5 Connolly: 208/24-I – Iarnród Éireann – Gealltanas Iarnróid **(treoir maidir le Plean Feabhsúcháin eisithe)**
- Ciigireacht ar Bhainistíocht Cósta: 137/24-I – Iarnród Éireann – Bainisteoir Bonneagair **(treoir maidir le Plean Feabhsúcháin eisithe)**
- Cigireacht Bhliantúil Iarnród Oidhreachta Bhaile na Finne – 78/25-I – Iarnród Oidhreachta Bhaile na Finne **(treoir maidir le Plean Feabhsúcháin eisithe).**

Bhain na neamhchomhlíonta ó na cigireachtaí CS&E thuasluaite le saincheisteanna maidir le doiciméadacht an chórais bainistíochta sábháilteachta, saincheisteanna a sainaithníodh i gcoinne cheanglais Threoracha an AE agus/nó saincheisteanna a sainaithníodh i gcoinne cheanglais na Modhanna Sábháilteachta Comhchoiteanna a mheas cigirí mar ghníomhaíocht a bhain le riosca do shábháilteacht daoine nó a raibh seans ann go mbeidh riosca ann do shábháilteacht daoine. Tá na heagraíochtaí iarnróid lena mbaineann ag cur gníomhartha ceartaitheacha agus coisctheacha comhaontaithe i bhfeidhm trí na pleananna feabhsúcháin seo.

I roinnt cigireachtaí CS&E eile a críochnaíodh in 2025, aithníodh neamhchomhlíonadh a bhain le saincheisteanna maidir le doiciméadacht an chórais bainistíochta sábháilteachta, riocht an bhonneagair agus riocht an rothstoic a mheas na cigirí mar rud nach raibh riosca láithreach ag baint leo do shábháilteacht daoine agus dá bhrí sin níor glacadh aon ghníomh forfheidhmiúcháin.

Bhí gá le Pleananna Gníomhaíochta a fhorbairt agus a chur ar fáil do CS&E ag na heagraíochtaí iarnróid seo a leanas i gcás roinnt cigireachtaí:

- Cigireacht Phort Láirge agus Ghleann na Siúire – 205/24-I **(Plean Gníomhaíochta eisithe)**
- Cigireacht Iarnróid Oidhreachta Bhaile na Finne – 167/24-I **(Plean Gníomhaíochta eisithe).**

Tá na heagraíochtaí iarnróid lena mbaineann ag cur gníomhartha ceartaitheacha agus coisctheacha comhaontaithe i bhfeidhm.

Tá raon iomlán na dtorthaí ó na cigireachtaí a críochnaíodh in 2025 mionsonraithe thíos:

Tábla 3
Cigireachtaí críochnaithe, agus torthaí gaolmhara a rinneadh ó ghníomhaíochtaí cigireachta a críochnaíodh in 2025.

Eagraíocht iarnróid	Líon na gcigireacht-aí	Líon na gcigireachtaí le torthaí	MaNC	miNC	AR	SFI	GP	AT
IÉ-IM*	18	6	0	1	5	5	0	0
IÉ-RU*	9	3	0	1	1	1	0	1
RSIE	2	0	0	0	0	0	0	0
RPSI	2	0	0	0	0	0	0	0
NIR	3	2	0	1	3	1	0	1
TDLR	2	0	0	0	0	0	0	0
BNM	1	0	0	0	0	0	0	0
Heritage**	11	8	1	0	15	36	0	1
IRD Kiltimagh Velorail	1	0	0	0	0	0	0	0
TII	0	0	0	0	0	0	0	0
Total	**49**	**19**	**1**	**3**	**24**	**43**	**0**	**3**

* Is minic a dhíríonn cigireachtaí stáisiúin IÉ arna ndéanamh ag an CRI ar IÉ ar ghnéithe sábháilteachta IÉ-IM agus IÉ-RU araon mar chuid den chigireacht. I gcásanna ina bhfuil torthaí mar thoradh ar chigireacht stáisiúin IÉ, tá an ghníomhaíocht chigireachta luaite leis an eagraíocht iarnróid (IÉ-IM nó IÉ-RU) a fhaigheann an líon is airde torthaí.
**Tá cigireachtaí Velorail san áireamh sa rannóg oidhreachta den tábla seo.

Gníomhaíocht iar-tharlaithe (maoirseacht fhrithghníomhach i leith tionóiscí nó teagmhais)

Sa bhliain 2025, chríochnaigh cigirí CRI 52 ghníomhaíocht Iar-Tharlaithe san iomlán. Cuireadh tús le 12 díobh seo roimh bhliain féilire 2025.

Mar chuid de ghníomhaíochtaí iar-tharlaithe, reáchtáiltear cruinnithe tréimhsiúla le bainisteoirí imscrúduithe eagraíochtaí iarnróid. Déanann na réimsí seo athbhreithniú ar nós téarmaí agus coinníollacha imscrúduithe tosaigh, sonraí breise maidir le teagmhais tar éis fógra, sonraí faoi mholtaí imscrúduithe eatramhacha etc. Ina theannta sin, i gcás gníomhaíochtaí iar-tharlaithe atá mar sprioc, féadfar acmhainní a shannadh mar gheall ar leibhéal riosca teagmhais nó i gcás ina bhfuil saincheisteanna comhlíontachta féideartha aitheanta ón measúnú tosaigh teagmhais. Déantar an measúnú tosaigh teagmhais seo ag an gCoiste Athbhreithnithe ar Ghníomhaíochtaí Iar-Tharlaithe (POARC). Is achoimre ar na Gníomhaíochtaí Iar-Tharlaithe a críochnaíodh in 2025 an tábla seo a leanas:

Tábla 4
Gníomhaíochtaí iar-tharlaithe a críochnaíodh le linn 2025 agus na torthaí gaolmhara

Eagraíocht iarnróid	Líon POAnna	Líon POAnna le torthaí	MaNC	miNC	AR	SFI	GP	AT
IÉ-IM	11	0	0	0	0	0	0	0
IÉ-RU	20	0	0	0	0	0	0	0
TDLR	19	0	0	0	0	0	0	0
RSIE	2	1	1	0	1	1	0	0
Oidhreacht	0	0	0	0	0	0	0	0
Iomlán	**52**	**1**	**1**	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**

Cuireadh tús le 92 ghníomhaíocht iar-tharlaithe laistigh de 2025. Is mar thoradh ar an bhfógra foirmiúil reachtúil ón eagraíocht iarnróid ábhartha atá formhór mór díobh seo. I gcás grúpaí tarluithe eile, mar shampla, Comharthaí Rite ag Guais (SPADanna), tugtar fógra faoi na tarluithe seo trí litir thuairiscithe chuig an CRI. Déantar measúnú ar gach SPAD a fhaightear. I gcás roinnt tarluithe infhógartha in 2025, chuir cigirí tús leis an bhfógra a phostáil ar an suíomh chun gníomhaíochtaí leantacha a dhéanamh.

Maidir le gníomhaíochtaí iar-tharlaithe foriomlána in 2025, bhain 73 díobh le IÉ-IM nó IÉ-RU agus bhain 1 le Rhomberg Sersa, agus bhain siad seo go léir leis an ngréasán iarnróid throm. Ina theannta sin, bhain 17 díobh leis an ngréasán iarnróid éadrom, agus bhain 1 le gréasán iarnróid oidhreachta scoite.

Ar an drochuair, in 2025 bhí 3 eachtra mharfacha ar na hiarnróid náisiúnta inar bhain an díobháil mharfach le teagmháil le traein a bhí ag gluaiseacht, agus inar bhain treabhsáil nó mí-eachtra leis an díobháil mharfach. San iomlán in 2025 bhí 4 eachtra teagmhála le traein a bhí ag gluaiseacht mar thoradh ar threabhsáil nó mí-eachtra. Bhí ceann amháin de na teagmhálacha seo neamh-mharfach cé gur eascair gortuithe tromchúiseacha as. Tharla na 3 eachtra mharfacha seo ar líonra iarnróid throm Iarnród Éireann. Is laghdú suntasach é seo i dtéarmaí básanna inar bhain treabhsáil nó mí-eachtra le traein i gcomparáid le 2024 nuair a bhí 12 eachtra mharfacha san iomlán. Tá líon na mbásanna in 2025 don chatagóir seo i bhfad faoi bhun an mheáin 10 mbliana do bhásanna i gcomparáid. Rud suntasach eile ná bás paisinéara de bharr cúiseanna nádúrtha a bhí ag taisteal ar thraein Idirchathrach.

Maidir le básanna mar thoradh ar theagmháil le traein atá ag gluaiseacht agus i gcás ina bhfuil treabhsáil nó mí-eachtra i gceist, is suntasach gur bhunaigh IÉ-IM agus IÉ-RU grúpa oibre in 2023 chun athbhreithniú a dhéanamh ar mhaoluithe féideartha a d'fhéadfaí a chur i bhfeidhm ar fud an ghréasáin chun na cineálacha imeachtaí seo a laghdú go féideartha. Iarradh nuashonruithe tréimhsiúla ar aschuir an ghrúpa oibre laistigh d'ardáin SPRM IÉ-IM agus IÉ-RU araon agus cuireadh achoimrí ar fáil le linn na gcruinnithe seo. Ní raibh aon bhásanna bainteach leis an ngréasán iarnróid éadroim in 2025.

Ní raibh aon chásanna ráillí briste ar líonra IÉ in 2025, rud atá dearfach go suntasach. Is pointe suntasach suntasach é seo i gcomparáid le ceithre chás ráillí briste ar líonra IÉ in 2024 agus 4 ráille briste eile in 2023. Bíonn iarmhairt an-dian ag cásanna ráillí briste agus is Táscaire Sábháilteachta Coiteann (CSI) iad freisin le haghaidh monatóireachta. Rinneadh obair leantach ar eachtraí ráillí briste in 2024 agus ar bhearta maolaithe a bhí á gcur i bhfeidhm ag IÉ-IM in 2025 trí chruinnithe SPRM agus Bainisteoir Imscrúdaithe IÉ-IM do na príomhtheagmhais seo. Rinne IÉ-IM athbhreithniú ar roinnt bearta maolaithe breise agus chuir siad i bhfeidhm iad nuair ab iomchuí, lena n-áirítear seiceálacha calabrúcháin breise, seiceálacha soithí brú, athbhreithnithe nós imeachta, cur i bhfeidhm criosanna eisiaimh le linn athbhreithnithe táthúcháin láithreáin, etc. Leanann an roinn CS&E de bheith ag plé le IÉ-IM ar an ábhar seo chun athbhreithniú a dhéanamh ar na próisis atá i bhfeidhm le haghaidh táthú thermit (táthú láithreánbhunaithe). Rinneadh obair leantach freisin i ndáil le moltaí nasctha RAIU laistigh de SPRManna maidir le himscrúduithe briste iarnróid le déanaí ó 2023 eadhon an eachtra briste iarnróid ag LC Imleach XC164 ar an 22 Feabhra 2023 agus an eachtra briste iarnróid ag an Droichead Nua ar an 23 Feabhra 2023. Rinneadh obair leantach ar imscrúduithe inmheánacha IÉ-IM maidir leis an mbriseadh iarnróid i gCill Churnáin, Luimneach, a tharla ar an 09/12/2024 agus an briste iarnróid ag an 89 ¼ MP ag líne Shligigh ar an 04/11/2024.

Maidir le fógraí 2025 san earnáil iarnróid throm, tá roinnt acu a bhfuil gá le haird agus athbhreithniú ar leith a dhéanamh orthu, mar atá luaite thíos:

SPAD agus rith tríd pointí ag MW813 agus pointí MW564 den 11/02/2025 (IÉ-RU)

Bhí rangú ard riosca SPAD ag an SPAD seo agus dá bharr sin bhí sé ina eachtra a d'fhéadfadh iarmhairt ard a bheith aici. Chuaigh seirbhís paisinéirí ó stáisiún Thrá Lí go Mala thar chomhartha ag Contúirt gan údarás. Chuaigh an traein seo trí phointí agus ansin stad sí ag comhartha ina dhiaidh sin a raibh gné dhearg air. Ní raibh an comharthóir in ann teagmháil a dhéanamh leis an tiománaí tar éis gníomhachtú an aláraim SPAD. Chuir CS&E tús le gníomhaíocht cigireachta i ndiaidh na n-athbhreithnithe tosaigh a lean ón ardán POARC.

Neastimpiste le Tollán Uimh 2 Foirne CCE, Bré, an 11/04/2025 (IÉ-RU)

Maidir leis an eachtra seo, bhí beirt bhall foirne CCE a bhí i mbun cleachtadh stocáirimh páirteach i neastimpiste le traein paisinéirí i dTollán 2 ar Cheann Bhré idir Bré agus na Clocha Liatha. Bhí an bheirt acu sa tollán agus an traein ag druidim agus chuir an tseirbhís a bhí i gceist coscán éigeandála i bhfeidhm. Ní raibh córas oibre sábháilte curtha i bhfeidhm ag an bhfoireann chun na hoibreacha seo a dhéanamh. Le linn athbhreithnithe iar-tarluithe na ranna CS&E, bhí an tAonad um Rialú, Imoibriú agus Cosc Galar (AIRI) ag déanamh anailís treochtaí i ndáil le neastimpistí le foireann bhuanbhealaigh/oibrithe riain ar an ngréasán agus grúpáladh an eachtra seo isteach san obair seo agus mar thoradh air sin níor ghlac an CRI aon ghníomh díreach eile.

Imbhualadh traenach le feithicil bóthair XN089 – trasnú páirce feirmeora ar an 06/05/2025 (IÉ-RU)

Sa chás seo, tharla imbhualadh traenach le veain ag crosaire comhréidh feadh na líne ó Bhaile Uí Bhróithe go Luimneach, is crosaire comhréidh páirce feirmeora é seo. Ón athbhreithniú tosaigh ar an scannán go léir a bhí ar fáil, níor bhain an fheithicil úsáid cheart as an gcrosaire páirce feirmeora agus ba é sin ba chúis leis an imbhualadh sa deireadh. Bhí an damáiste don veain sách suntasach agus faoi chúinsí beagán difriúla bheadh gortuithe suntasacha mar thoradh air. Rinneadh obair leantach thréimhsiúil tar éis an chéad mheasúnaithe POARC leis na Bainisteoirí Imscrúduithe ábhartha i ndiaidh na heachtra.

Imbhualadh ag OBC33 an 09/05/2025 (IÉ-RU)

Sa chás seo, bhí riosca suntasach ann do na hoibríochtaí mar gheall ar paraipéid droichid a bhualadh. Tráth an imbhuailte paraipéid, chuaigh ionad rialaithe an Gharda i dteagmháil leis an Líne Éigeandála Náisiúnta chun timpiste tráchta bóthair a thuairisciú ag limistéar droichid Bhaile an Scológaigh (Na Solláin/Collchoill). Mar thoradh ar an imbhualadh paraipéid seo, thruailligh smionagar an líne agus bhuail seirbhís traenach leis an ábhar seo. Mar thoradh ar an ábhar seo agus toisc go raibh an traein ag taisteal ar luas na líne, bhí cás dí-ráilithe ard-iarmhairtí ann. Rinneadh obair leantach thréimhsiúil tar éis an chéad mheasúnaithe POARC leis na Bainisteoirí Imscrúduithe ábhartha i ndiaidh na heachtra.

Neamhrialtacht seilbhe le linn tástála BEMU idir Collchoill agus Na Solláin an 01/07/2025 (IÉ-RU)

D'fhéadfadh an eachtra seo a bheith ina chúis le dí-ráilliú mar thoradh ar shárú suntasach ar shrianadh luais buan. Le linn tástála pleanáilte ar ilaonaid leictreacha ceallraí (BEMU) laistigh de sheilbh iomlán idir Na Solláin agus Inse Chór, thaistil traein tástála BEMU thar phointí trasnaithe ag 145km/u. Tá srian luais buan de 32km/u ag na pointí trasnaithe seo do gach gluaiseacht droim ar ais. Chuir CS&E tús le gníomhaíocht chigireachta i ndiaidh na n-athbhreithnithe tosaigh a lean as ardán POARC.

Titim charraige ag Myrtlehill XC238 den 02/07/2025 (IÉ-IM)

Ón eachtra, fuarthas tuarascáil ó thiománaí a thug le fios gur bhuail an traein le carraigeacha a bhí ag salú na líne agus a bhí tar éis díláithriú ón gclaífort ag crosaire comhréidh Myrtlehill. Níor gortaíodh aon phaisinéirí. Bhí an traein in ann filleadh ar Chorcaigh faoina chumhacht féin le haghaidh scrúduithe teicniúla ag an roinn CME. Dúnadh líne Chorcaigh-Cóbh-Mainistir na Corann dá bharr sin go dtí go bhféadfaí cinntí a dhéanamh an raibh baol ann go dtitfeadh tuilleadh carraigeacha laistigh den cheantar. Rinneadh obair leantach thréimhsiúil tar éis an chéad mheasúnaithe POARC leis na Bainisteoirí Imscrúduithe ábhartha i ndiaidh na heachtra.

Taobh íochtair ardáin buailte ag fophainéal DeDietrich, stáisiún Chill Easra an 03/11/2025 (IÉ-IM)

Ar an 3 Samhain 2025, scar fophainéal traenach DeDietrich agus bhuail sé tacaí an ardáin i gCill Easra. Mar thoradh air sin, díbríodh roinnt tacaí piara bloc-oibre áit a bhféadfadh tionchar a bheith ag teacht an phainéil nuair a bhí sé sínte amach go hiomlán orthu seo. Leanann obair leantach ar aghaidh le NIR agus IÉ-RU ag CS&E chun a fháil amach cathain agus conas a scaoileadh an painéal agus a shín sé amach chun an damáiste bonneagair a dhéanamh.

Maidir le fógraí 2025 san earnáil iarnróid éadroim, tá roinnt acu a bhfuil aird ar leith ag teastáil uathu leagtha amach thíos.

Tine agus sceitheadh gáis gaolmhar ag Duga Sheoirse – Líne Dhearg an 09/01/2025 (TDLR)

Bhain an eachtra seo le sceitheadh gáis faoi thine i gcomharsanacht Duga Sheoirse. Tharla an sceitheadh gáis ag an droichead faoi thalamh a bhí ag tacú leis an líne dearg. Rinne an tine damáiste suntasach don struchtúr agus ina dhiaidh sin bhí gá é a athsholáthar. Rinneadh obair leantach thréimhsiúil tar éis an chéad mheasúnaithe POARC leis na hionadaithe ábhartha ó TDLR agus TII.

Taiscumar tram lube aimsithe ar an rian an 16/09/2025 (TDLR)

Cuireadh an CRI ar an eolas ag Ceann Innealtóireachta TDLR faoin eachtra seo gur aimsigh ball d'fhoireann TDLR taiscumar bealaidh feire ar an iarnród le linn siúlóid cigireachta seachtainiúil. Tá an taiscumar ceangailte leis an mbogán IC le daingneáin a bhfuil a fhios ina leith go mbíonn dtagann creathadh agus tuirse orthu. Níor bhain aon damáiste suntasach don tram mar thoradh ar an taiscumar a scaradh seachas píobáin damáistithe agus scríobtha beaga. Rinneadh scrúdú iomlán ar an bhflít iomlán, agus chuir TDLR maoluithe breise i bhfeidhm nuair a bhí gá leis. Rinneadh obair leantach thréimhsiúil tar éis an chéad mheasúnú POARC leis na hionadaithe ábhartha ó TDLR.

Maidir le fógraí 2025 san earnáil iarnróid oidhreachta, tá ceann amháin a bhfuil aird ar leith ag teastáil uaidh luaite thíos:

Tine i gcábán comharthaíochta Iarnród Oidhreachta Chonamara an 13/12/2025 (Iarnród Oidhreachta Chonamara)

Bhain an eachtra seo le tine a tharla i gcábán comharthaíochta neamhoibríoch ag Iarnród Oidhreachta Chonamara. Mar thoradh ar an tine, cuireadh gach seirbhís Nollag ar ceal. Ba é ba chúis leis an tine ná gur tharla tine sa sorn sa chábán comharthaíochta maisiúil. Chuir gaotha láidre leis an eachtra ar an láthair. Rinneadh obair leantach thréimhsiúil i ndiaidh an mheasúnaithe tosaigh ar POARC leis na hionadaithe ábhartha ó Iarnród Oidhreachta Chonamara.

Sa bhliain 2025, lean an CRI ag baint úsáid as a phróiseas coiste athbhreithnithe gníomhaíochta iar-tharlaithe (POARC). Rinneadh athbhreithniú seachtainiúil ar gach teagmhas infhógartha. Déantar athbhreithniú ar gach teagmhas fógartha tar éis an oiread faisnéise tosaigh agus is féidir a bhailiú chun a chinneadh an bhfuil gá le tuilleadh gníomhaíochtaí CS&E. Cinnteoidh an CRI go gcríochnóidh na heagraíochtaí iarnróid féin an t-imscrúdú reachtúil a cheanglaítear orthu a chur i gcrích. Reáchtálann an CRI cruinnithe athbhreithnithe tréimhsiúla rialta le bainisteoirí imscrúduithe gach eagraíochta iarnróid freisin nuair is gá chun nuashonruithe fíor-ama a athbhreithniú ar aon ghníomhaíocht imscrúdaithe a éilíonn an roinn CS&E.

In aon chás inar measadh go raibh sábháilteacht i mbaol, d'iarr an CRI na dearbhuithe riachtanacha go raibh bearta maolaithe curtha i bhfeidhm ag an eagraíocht ábhartha i gcás gach teagmhais shonraigh. Déanann an tAonad um Imscrúdú agus Bainistíocht Tionóiscí (AITI) a imscrúduithe neamhspleácha féin ar thionóiscí/teagmhais chun a gcúis a chinneadh agus tugann an CRI aird ar na himscrúduithe seo.

Forfheidhmiú

Le Cuid 7 den RSA 2005 soláthraítear cumhachtaí forfheidhmithe don CRI. Cuimsíonn na cumhachtaí seo ó Phlean Feabhsúcháin a threorú, nuair a d'fhéadfadh riosca do shábháilteacht daoine a bheith i gceist le gníomhaíocht, go dtí Fógra Feabhsúcháin a sheirbheáil mar gheall ar shárú ar fhorálacha an Achta nó Fógra Toirmisc nuair a d'fhéadfadh riosca láithreach agus substaintiúil do shábháilteacht daoine a bheith i gceist le gníomhaíocht. Tá sé de chumhacht ag an CRI freisin i gcásanna foircneacha Údarú Sábháilteachta nó Deimhniú Sábháilteachta a chúlghairm nó iarratas a dhéanamh chuig an Ard-Chúirt chun ordú a lorg chun oibríochtaí a shrianadh nó a thoirmeasc.

Tá sé mar aidhm ag an CRI oibriú le heagraíochtaí iarnróid agus comhlíonadh deonach a lorg seachas dul i mbun gnímh forfheidhmithe láithreach. Féachann a cigirí le bheith comhréireach ina bhfreagraí ar thorthaí agus ar theipeanna atá ag teacht le cleachtas Eorpach. Mar sin féin, ó am go ham, d'fhéadfadh go mbeadh gá le forfheidhmiú. In 2025, d'eisigh cigirí CRI treoracha maidir le 5 Phlean Feabhsúcháin ó eagraíochtaí iarnróid. Chomh maith leis seo, eisíodh fógra feabhsúcháin amháin in 2025. Cuirtear achoimre ar na 6 bheart forfheidhmiúcháin seo i láthair thíos:

Pleananna feabhsúcháin arna n-iarraidh de réir Alt 76 den Acht um Shábháilteacht ar Bhóithre 2005 (5 líon iomlán do 2025)

208/24-I: Ardán Seolta Traenach 5 Uí Chonghaile – Iarnród Éireann – Gnóthas Iarnróid (Plean Feabhsúcháin)

Eisíodh an treoir seo le haghaidh plean feabhsúcháin chuig Iarnród Éireann – Gnóthas Iarnróid i ndáil le toradh beag neamhchomhlíonta. Mar chuid den ghníomhaíocht chigireachta seo, fuarthas amach nach raibh IÉ-RU ag comhlíonadh Alt 36 den Acht um Shábháilteacht Iarnróid 2005 arna leasú mar nár cuireadh moltaí chun an riosca comhéadain traenach ardáin a laghdú i bhfeidhm.

137/24-I Iniúchadh ar Bhainistíocht Cósta – Iarnród Éireann – Bainisteoir Bonneagair (Plean Feabhsúcháin)

Eisíodh an treoir seo le haghaidh plean feabhsúcháin chuig Iarnród Éireann – Bainisteoir Bonneagair i ndáil le neamhchomhlíonadh beag le caighdeán Córas Bainistíochta Teicniúil a cinneadh le linn na gníomhaíochta cigireachta seo. Bhí gá le plean feabhsúcháin mar go raibh riosca aitheanta ann do shábháilteacht daoine mar thoradh ar an neamhchomhlíonadh.

78/25-I: Cigireacht Bhliantúil Iarnród Oidhreachta Bhaile na Finne – Iarnród Oidhreachta Bhaile na Finne (Plean Feabhsúcháin)

Eisíodh an treoir seo le haghaidh plean feabhsúcháin chuig iarnród oidhreachta Bhaile na Finne i ndáil le Neamhchomhlíonadh Mór a sainaithníodh le linn gníomhaíochta cigireachta. Ba é an neamhchomhlíonadh Mór ná nár rinne Baile na Finne iniúchadh inmheánach agus nár forbraíodh aon phlean iniúchóireachta. Cinneadh gurbh é seo neamhchomhlíonadh Mór i gcoinne an Córas Bainistíochta Sábháilteachta ceadaithe i mBaile na Finne. Bhí gá le plean feabhsúcháin mar go raibh riosca sainaitheanta ann do shábháilteacht daoine mar thoradh ar an Neamhchomhlíonadh Mór.

66/24-A: Iniúchadh RSIE ar Phleanáil agus Rialú Oibríochta (lena n-áirítear HoF) – Rhomberg Sersa Ireland (Plean Feabhsúcháin)

Eisíodh an treoir seo le haghaidh plean feabhsúcháin do Rhomberg Sersa mar chuid d'iniúchadh ar Phleanáil agus Rialú Oibríochtúil, as ar cruthaíodh 2 neamhchomhlíonadh bheaga agus 6 ghníomh riachtanach. I measc na réimsí inar thuill treoir le haghaidh plean feabhsúcháin neamhchomhlíonadh i gcoinne Measúnú Riosca, laistigh den Mhodh Comhchoiteann Sábháilteachta don Chóras Bainistíochta Sábháilteachta. Bhain an dara neamhchomhlíonadh le neamhsholáthar fianaise le linn an iniúchta. Bhain na gníomhartha riachtanacha le hinfhaighteacht saineolais HoF, forbairt dhoiciméid SSOW agus athbhreithniú ar mheasúnuithe riosca.

179/24-A: Iniúchadh CME ar Chothabháil Trom – Iarnród Éireann – Gnóthas Iarnróid (Plean Feabhsúcháin)

Eisíodh an treoir seo le haghaidh plean feabhsúcháin chuig Iarnród Éireann – Gnóthas Iarnróid i ndáil le dhá chás de neamhchomhlíonadh Mór agus 3 chás de neamhchomhlíonadh beag. Bhí na cásanna de neamhchomhlíonadh Mór i gcoinne Pleanáil le haghaidh Athraithe agus Bainistíocht Sócmhainní laistigh den Mhodh Comhchoiteann Sábháilteachta do Chórais Bainistíochta Sábháilteachta. Fuarthas dhá cheann de na cásanna de neamhchomhlíonadh beag mar gheall ar thuilleadh neamhchomhlíonadh le Bainistíocht Sócmhainní laistigh den Mhodh Comhchoiteann Sábháilteachta do Chórais Bainistíochta Sábháilteachta. Cruthaíodh an cás deiridh de neamhchomhlíonadh beag i gcoinne riachtanas an Údaráis um Iarnród Éireann fianaise a sholáthar.

Fógraí Feabhsúcháin arna seirbheáil de réir Alt 77 den Acht um Shábháilteacht ar Bhóithre 2005

Bhain an ghníomhaíocht iar-tharlaithe a ba chúis leis an bhfógra feabhsúcháin seo le c ás inar gortaíodh ball foirne de chuid RSIE de bharr titim ó airde agus iad ag obair ar eilimint satailíte de chuid Meaisín Ar an Rian. Theip ar RSIE a chinntiú, a mhéid is indéanta go réasúnta, go raibh sábháilteacht daoine agus iad ag feidhmiú a ngníomhaíochtaí iarnróid á bainistiú go cuí mar is gá de réir Alt 36 den Acht um Shábháilteacht Iarnróid. Mar thoradh ar an bhfógra feabhsúcháin, rinne RSIE athbhreithniú iomlán ar a measúnuithe riosca oibríochtúla agus ba cheart dóibh a bheith sonrach don suíomh.

Is féidir gach príomh-tharlú iarnróid throm amhail iad siúd dá dtagraítear thuas a ardú le bainistíocht ar leibhéal níos airde laistigh de chruinnithe tréimhsiúla Athbhreithnithe Feidhmíochta Sábháilteachta (SPRM) leis na heagraíochtaí iarnróid agus iad a ardú nuair is gá.

Deonaíodh síneadh ama d'Fhógra Feabhsúcháin atá ann cheana féin a seirbheáladh ar IÉ-RU, a bhaineann lena mbeartas Drugaí agus Alcóil. Le linn 2025, ba é an nuashonrú is déanaí a tugadh don CRI ná gur bhuail Iarnród Éireann leis an Rannán Rialála Iompair Phoiblí sa Roinn Iompair agus leis an dréachtóir reachtaíochta i R1 2025 agus go rabhthas ag feitheamh ar fhreagra ón roinn i ndiaidh an chruinnithe seo. Dá bhrí sin, iarradh síneadh breise ar Fhógra Feabhsúcháin CRI-L-077/004 mar thoradh air sin.

Fógraí toirmisc arna seirbheáil de réir Alt 78 den Acht um Rialú Cosanta 2005

Níor seirbheáladh aon fhógraí toirmisc in 2025.

Moltaí sábháilteachta RAIU

Tá sé mar fheidhm ag an RAIU imscrúduithe a dhéanamh ar thimpistí agus ar theagmhais a tharlaíonn ar na hiarnróid throma, éadroma, oidhreachta agus thionsclaíoch (ag comhéadain phoiblí amháin) in Éirinn. Is é cuspóir a imscrúduithe cúis agus nach ea a shuíomh cionroinnt milleán. Déanann a thuarascálacha moltaí sábháilteachta atá beartaithe lena chinntiú go seachnófar tionóiscí/teagmhais chosúla amach anseo.

Bunaithe ar fhianaise a imscrúduithe, féadfaidh an RAIU moltaí sábháilteachta a dhéanamh. Go hiondúil bíonn siad seo dírithe ar an eagraíocht iarnróid nó ar thríú páirtí eile a bhféadfadh freagracht a bheith orthu faoin reachtaíocht. Ina theannta sin, dírítear a mholtaí chuig an CRI mar an tÚdarás Náisiúnta Sábháilteachta atá freagrach. Ina dhiaidh sin tá freagracht ar an CRI as maoirsiú a dhéanamh ar chur chun feidhme na moltaí sábháilteachta ag an eintiteas ar díríodh iad chuige. Tá stádas na moltaí sábháilteachta reatha arna n-eisiúint ag an RAIU sonraithe in Aguisín C.

Sa bhliain 2025, d'eisigh an RAIU an tuarascáil imscrúdaithe seo a leanas:

— Neamhrialtacht Oibríochta ag Bóthar Chluain Tarbh – Eisithe an 16 Bealtaine 2025.

Sa bhliain 2025, d'eisigh an RAIU an Fógra Comhairle Sábháilteachta Práinneach seo a leanas:

— Imbhualadh idir traein lastais agus ICR 22000 – Eisithe an 28 Márta 2025.

In 2025, d'eisigh an RAIU an Fógra Comhairle Sábháilteachta seo a leanas:

— Páircbhealach Bhóthar na hUaimhe – Eisithe an 14 Bealtaine 2025.

Mar thoradh ar an tuarascáil agus na fógraí, cuireadh 16 mholadh sábháilteachta faoi bhráid an CRI. Breithníodh iad seo go cuí agus threoraigh an CRI iad chuig na heagraíochtaí nó an eintiteas iarnróid ábhartha is fearr a bhí in ann freagairt don mholadh sábháilteachta mar a léirigh an RAIU.

Déanann an CRI athbhreithniú freisin ar na tograí a eisíonn na heagraíochtaí iarnróid chun aghaidh a thabhairt ar na moltaí sábháilteachta agus reáchtálann sé cruinnithe athbhreithnithe tréimhsiúla le gach eagraíocht iarnróid d'fhonn aghaidh a thabhairt ar mholtaí agus dul chun cinn a dhéanamh orthu chun a chinntiú go ndúnfar iad.

Iompar earraí contúirteacha ar iarnród

Is é an CRI an t-údarás inniúil faoi Ionstraim Reachtúil (IR) 651 (arna leasú) clásal 4(1) de Rialacháin CE (Earraí Contúirteacha a Iompar ar Iarnród) 2010.

Leanann an CRI ag cinntiú go gcuirtear seirbhís scrúdaithe agus deimhniúcháin ar fáil do chomhairleoirí sábháilteachta earraí contúirteacha (DGSA). Tá an tseirbhís seo ar conradh leis an Institiúid Chairte Lóistíochta agus Iompair (CILT) agus rinneadh an conradh don tseirbhís seo a athnuachan in 2022. Is é fad an chonartha seo le haghaidh seirbhísí ná 5 bliana mar sin go dtí deireadh 2027.

Maidir le deimhniú comhairleach sábháilteachta, d'eisigh an CRI 5 teastas d'iarrthóirí a rith scrúduithe CILT.

Rhomberg Sersa Ireland (RSIE)

Chríochnaigh RSIE a séú bliain iomlán oibríochta in 2025, tar éis dóibh conradh cothabhála agus oibríochta cabhlaigh On-Track-Machine (OTM) a ghlacadh ar láimh thar ceann IÉ-IM i mí Iúil 2019. Rinne RSIE 129,057 ciliméadar traenach san iomlán ar an ngréasán in 2025, arb ionann é agus laghdú ó fhigiúr deiridh 2024 de 153,379 ciliméadar (thart ar 15.8%).

Bhuail Cigirí CRI leis na príomhphearsanra bainistíochta trí huaire in 2025 agus rinneadh athbhreithniú ar a bhfeidhmíocht sábháilteachta fhoriomlán. Pléadh tionscnaimh sábháilteachta iomadúla atá á gcur i bhfeidhm ag RSIE agus tascanna feabhsúcháin leanúnaigh eile laistigh de na cruinnithe athbhreithnithe feidhmíochta sábháilteachta príomhúla seo freisin. Lean an CRI agus an RSIE araon le hobair in 2025 maidir le dul chun cinn thorthaí oscailte CRI. San iomlán in 2025, cuireadh tús le 9 ngníomhaíocht CS&E ar RSIE, 1 iniúchadh, 1 chigireacht, 1 ghníomhaíocht iar-theagmhas agus 6 chruinniú bainistíochta (cruinnithe athbhreithnithe feidhmíochta sábháilteachta agus cruinnithe athbhreithnithe torthaí RSIE).

Bhí tús curtha le hiniúchadh amháin ar RSIE in 2025:

— RSIE: Bainistíocht Inniúlachta agus Measúnú Riosca.

Leanann an obair ar an iniúchadh seo ar aghaidh isteach in 2026 ós rud é gurbh é an ceathrú ráithe de 2025 pointe tosaigh an iniúchta seo. Chomh maith leis an iniúchadh ar cuireadh tús leis ar RSIE in 2025, chuir an CRI tús le 1 chigireacht in 2025 freisin. Seo a leanas an ghníomhaíocht a bhí i gceist:

— Gníomhaíocht torthaí dírithe ar aghaidh a thabhairt ar shaincheisteanna Cineál 3.

Is saincheisteanna iarmharacha iad saincheisteanna Cineál 3 atá fágtha ón bpróiseas athdheimhniúcháin maidir le Measúnú Comhréireachta nuair a rinne RSIE iarratas arís ar a ndeimhniú SMS ón CRI. Ní mór aghaidh a thabhairt ar shaincheisteanna Cineál 3 laistigh de thréimhsiúlacht an deimhnithe a dheonaíodh.

Sannadh acmhainní don réimse seo ó CS&E chun a chinntiú go raibh dul chun cinn á dhéanamh ar na saincheisteanna Cineál 3 seo go léir nó go raibh aghaidh iomlán á thabhairt orthu. Níl ach saincheist Cineál 3 amháin fágtha anois agus tá CA/APIS ag dul chun cinn léi le RSIE faoi láthair.

Cuireadh na gníomhaíochtaí seo a leanas ar cuireadh tús leo in 2024 i gcrích in 2025:

— Comhtháthú fachtóirí daonna i gCothabháil Feithiclí – Gníomhaíocht cigireachta (Tosaíodh agus cinneadh go mbeidh sé clúdaithe ag 66/24-Iniúchadh: Pleanáil agus Rialú Oibríochta RSIE (lena n-áirítear HoF)
— RSIE – Iniúchadh ar Phleanáil agus Rialú Oibríochta (lena n-áirítear HoF) – Gníomhaíocht iniúchta
— RSIE – Gortú Foirne i mBéal Átha na Sluaighe – Gníomhaíocht iar-tarlaithe.

I gcás RSIE, eisíodh 1 MaNC, 2 miNC, 7 AR agus 5 SFI in 2025. Tá aghaidh tugtha ar gach neamhchomhlíonadh Mór agus neamhchomhlíonadh beag a éilíonn gníomh laistigh d'amlíne shonrach nó tá siad ag dul chun cinn go maith. Tá cigirí CRI ag rianú go gníomhach na dtorthaí eile go léir.

Bord na Móna (B nM)

Is leis an BnM iarnród tionsclaíoch a úsáidtear chun móin a iompar agus is iad a oibríonn é. Tá an CRI freagrach as maoirseacht a dhéanamh ar BnM i gcás ina bhfuil a mbonneagar iarnróid ag comhéadan le bóithre poiblí, i.e., ag crosairí comhréidhe agus droichid os cionn/faoi an iarnróid.

Tá laghdú suntasach tagtha ar oibríochtaí iarnróid móna meilte BnM. Maidir leis an bhfaisnéis is déanaí faoi BnM, cuirtear achoimre ar fáil thíos:

- Cuireadh fógraí roimh ré maidir le díchoimisiúnú crosairí comhréidhe ar fáil don CRI ar bhonn leanúnach.
- Ó dheireadh 2025 níl aon gheataí crosaire comhréidhe atá fós i bhfeidhm.
- I gcás go bhfillfidh crosaire comhréidh ar úsáid, tá nós imeachta glasála agus athghníomhachtaithe forbartha ag BnM agus cuirfear in iúl é seo agus cuirfear i ngníomh é sula dtosaíonn na crosairí comhréidhe agus na comhéadain phoiblí ag feidhmiú agus cuirfear an CRI ar an eolas i ngach cás.
- Maidir le líon na bhfo-bhealaí/trasbhealaí atá fós in úsáid ag BnM, deimhníodh gur náid é seo i R3 2025.
- I gcás baill foirne atá inniúil chun geataí crosaire comhréidhe a oibriú ó Ráithe 3 2025, bhí 14 oibrí agus 2 cheannaire ceantair ann agus tá siad seo faoi réir timthriall inniúlachta.
- Tá achoimre thuas ar na pléití a rinneadh le bainistíocht BnM in 2025. Tá an cumas ann cuid de na crosairí comhréidhe seo a bhí gníomhach roimhe seo a athghníomhachtú chun gluaiseachtaí trealaimh a éascú. De réir an chomhaontaithe leis an CRI, má tá geataí crosairí comhréidhe le feidhmiú, cuirfidh BnM an CRI ar an eolas.

Thosaigh agus chríochnaigh an CRI cigireacht amháin ar BnM in 2025 agus dhírigh an chigireacht ar:

- Gníomhaíocht Iniúchta Sócmhainní BnM – Bord na Móna.

Nuair a críochnaíodh an ghníomhaíocht, ní raibh aon torthaí gaolmhara ann. Mar gheall ar dhíchoimisiúnú leanúnach na gníomhaíochta iarnróid, níor tionóladh aon SPRM in 2025 toisc gur cuireadh an fhaisnéis thábhachtach go léir ar aghaidh ó bhainistíocht BnM le linn cigireachta 2025.

Níor tugadh fógra don CRI faoi aon teagmhais ar líonra BnM in 2025.

Iarnróid oidhreachta

Déanann an CRI monatóireacht ar oibríochtaí seacht n-iarnród oidhreachta scoite féinchuimsitheacha. Sa bhliain 2025, bhí na hiarnróid oidhreachta seo a leanas faoi réir gníomhaíochtaí ag roinn CS&E an CRI:

- Iarnród an Chabháin agus Liatroma, Dromad, Co. Liatroma a d'iompair 5,000 paisinéir, bhí sé seo cothrom le líon na bpaisinéirí a iompraíodh anuraidh.
- Iarnród Loch Duibhlinne, Gort na Darach, Ráth Bhoth, Co Dhún na nGall a d'iompair 41,225 paisinéir. Ba laghdú 6.8% é seo i gcomparáid le líon na bpaisinéirí a iompraíodh an bhliain roimhe sin.
- Iarnród Bhaile na Finne & Na Gleannta, Co. Dhún na nGall a d'iompair 4,450 paisinéir, laghdú 27.5% i gcomparáid le líon na bpaisinéirí a iompraíodh an bhliain roimhe sin. Is suntasach go raibh seirbhísí "Santa" tosaithe ag Baile na Finne freisin in 2025.
- Cumann Buanchoimeádta Gaile na hÉireann, An Sráidbhaile, Co Laoise a d'iompair 7,560 paisinéir, méadú 24.9% i gcomparáid le líon na bpaisinéirí a iompraíodh sa bhliain roimhe sin.
- Iarnród Aonráille Lartigue Lios Tuathail, Co. Chiarraí a d'iompair 3,416 paisinéir, laghdú 17.1% i gcomparáid le paisinéirí a iompraíodh an bhliain roimhe sin.
- Iarnród Phort Láirge & Ghleann na Siúire (W&SVR), Cill Mhíodáin Co. Phort Láirge a d'iompair 24,420 paisinéir, arb ionann é agus laghdú 10.6% i gcomparáid le líon na bpaisinéirí a iompraíodh an bhliain roimhe sin.
- Cigireacht ar Iarnród Oidhreachta Chonamara, Cros Mhó, Conamara a d'iompair 594 paisinéir, méadú 125% i gcomparáid le líon na bpaisinéirí a iompraíodh an bhliain roimhe sin.

Tríd is tríd, i gcás líonraí oidhreachta scoite, iompraíodh líon iomlán de 86,665 paisinéir in 2025. Is laghdú measartha (6.9%) é an figiúr seo ón bhfigiúr iomlán in 2024 de 93,127 paisinéir san iomlán a iompraíodh ar líonraí oidhreachta scoite.

Rinneadh cigireachtaí suímh ar shé cinn de na hoibreoirí iarnróid oidhreachta atá liostaithe thuas. San iomlán, cuireadh tús le 7 gcigireacht laistigh den earnáil iarnróid oidhreachta scoite agus 1 ghníomhaíocht iar-theagmhais. Bhain na cigireachtaí seo le cigireacht sócmhainní, breathnóireacht ar oibríochtaí, agus cruinnithe leis an mbainistíocht agus leis an bhfoireann oibríochtúil chun athbhreithniú a dhéanamh ar a gcomhlíonadh lena gcórais bhainistíochta sábháilteachta ceadaithe. Bhí cruinniú ann freisin le hiarnród oidhreachta Bhaile na Finne a dhírigh ar athbhreithnithe ar thorthaí.

Sa bhliain 2025, rinneadh seacht gcigireacht ar eagraíochtaí iarnróid oidhreachta, agus ba iad seo a leanas:

- Príomh-iniúchadh ISPS Sráidbhaile
- Cigireacht Bhliantúil Iarnród Loch Duibhlinne
- Cigireacht bhliantúil Iarnród Bhaile na Finne
- Cigireacht bhliantúil an Chabháin agus Liatroma
- Cigireacht bhliantúil Lartigue Monorail
- Cigireacht ar oibríochtaí Nollag Phort Láirge agus Ghleann na Siúire
- Cigireacht ar sheirbhísí Nollag iarnróid oidhreachta Bhaile na Finne.

Ba é an t-aon iarnród oidhreachta gníomhach nach ndearnadh cigireacht air iarnród oidhreachta Chonamara a thosaigh ag glacadh paisinéirí ag deireadh Ráithe 4 2024. Ba é an chúis nár deineadh cigireacht suímh don iarnród oidhreachta scoite seo ná gur cuireadh deireadh le seirbhísí mar gheall ar thine a tharla sa chábán comharthaíochta maisiúil. Mar thoradh air sin, ní raibh sé indéanta seirbhísí Nollag a reáchtáil in 2025. As na 7 gcigireacht a rinneadh, críochnaíodh 5 cinn go hiomlán agus bhí torthaí gaolmhara ag ceithre cinn díobh seo a achoimrítear thíos:

- Cigireacht bhliantúil Iarnród Loch Duibhlinne – 1 Rian iniúchta
- Cigireacht bhliantúil Iarnród Bhaile na Finne – 1 MaNC, 6 AR agus 5 SFI agus dá bharr sin eisíodh treoir le haghaidh plean feabhsúcháin
- Cigireacht bhliantúil an Chabháin agus Liatroma – 2 AR agus 2 SFI
- Cigireacht bhliantúil Lartigue Monorail – 2 SFI.

Leanann an obair ar aghaidh go dtí 2026 ar na cigireachtaí eile a cuireadh tús leo in 2025 agus atá ar siúl go fóill.

Cumann Caomhnaithe Iarnróid na hÉireann (RPSI)

Is í an RPSI an t-aon iarnród oidhreachta atá ag feidhmiú ar líonra IÉ-IM, agus dá bhrí sin, tá sí faoi réir leibhéal níos airde maoirseachta ná na hiarnróid oidhreachta neamhspleácha a oibríonn ar a mbonneagar ar leith féin. D'iompair RPSI 10,800 paisinéir in 2025, arb ionann é agus laghdú 19.5% ar líon na bpaisinéirí a iompraíodh in 2024.

Chuir an CRI 7 ngníomhaíocht ar bun ar an RPSI in 2025. Seo a leanas iad:

- Gníomhaíocht Toraidh i ndáil le dul i ngleic le Cineál III – Gníomhaíocht Cigireachta
- Cruinniú Athbhreithnithe Feidhmíochta Sábháilteachta RPSI – Gníomhaíocht chruinnithe
- Bainistíocht Éigeandála – Roinn 5.5 d'Iarscríbhinn I CSM 2018/762 – Gníomhaíocht Cigireachta
- Cruinniú Athbhreithnithe Torthaí RPSI – Gníomhaíocht Chruinnithe
- Oibrithe Deonacha RPSI i gcomhlíonadh Róil Shábháilteachta Criticiúla i gcoinne Bainistíocht Inniúlachta an Mhodha Chomhchoiteann Sábháilteachta de Chórais Bainistíochta Sábháilteachta
- Gníomhaíocht Cigireachta ar Sheiceálacha Réamh-Imeachta ar Fheithiclí le haghaidh seirbhísí speisialta
- Cruinniú Athbhreithnithe Torthaí RPSI – Gníomhaíocht Chruinnithe.

As na gníomhaíochtaí a cuireadh tús leo in 2025, críochnaíodh cúig cinn. Níor gineadh aon torthaí mar thoradh ar na cúig ghníomhaíocht chríochnaithe seo.

IRD CLG Choillte Mach – Velorail Choillte Mach

Sa bhliain 2025, an tríú bliain d'oibríochtaí ag IRD Kiltimagh CLG, d'iompair siad 3,200 paisinéir, méadú 10.3% a bhí ann i gcomparáid le líon iomlán na bpaisinéirí a iompraíodh in 2024. Áiríodh ar an ngníomhaíocht mhaoirseachta cigireacht ar shócmhainní, breathnóireacht ar oibríochtaí, agus cruinnithe le baill foirne bainistíochta tábhachtacha chun athbhreithniú a dhéanamh ar a gcomhlíonadh lena gcórais bhainistíochta sábháilteachta ceadaithe.

Níor cruthaíodh aon torthaí ón CRI ó na gníomhaíochtaí críochnaithe.

Foláirimh Tionscail

Faigheann an CRI foláirimh sábháilteachta na hearnála iarnróid ón ERA, ón RAIU chomh maith le faisnéis chomhroinnte eile ó ÚNSanna eile. Sa bhliain 2025, fuarthas seacht bhfoláireamh sábháilteachta trí fhaisnéis chomhroinnte ó ÚNSanna eile. Rinne Príomh-Chigire CS&E na foláirimh sábháilteachta go léir a tharchur chuig na pointí teagmhála teicniúla ábhartha d'iarnróid throma ar fud príomhphointí teagmhála IÉ-IM agus IÉ-RU. Tá achoimre ar imeachtaí comhroinnte ag ÚNS thíos:

1. Ábhar: Rothstoc – roth
   Trealamh: Dhá chás de roth soladach de chineál BA220 le scoilteanna inmheánacha
   Cur síos achomair: Dhá chás de scoilt inmheánach i rothaí soladacha de chineál BA220, déanta as cruach ghrád "ER7" agus monaraithe ag BVV – Bochumer Verein Verkehrstechnik GmBH.
2. Ábhar: Rothstoc – eile
   Trealamh: Tacaíocht céime briste ar dhá vaigín
   Cur síos achomair: Dhá chás de theipeanna tacaíochta céime laistigh de thréimhse ceithre mhí chuig NSA Lucsamburg.
3. Ábhar: Córas comharthaíochta bonneagair
   Trealamh: Bonneagar – gléasanna ordaithe agus comharthaíochta taobh an riain
   Cur síos achomair: Locht i mbogearraí an tsraith ghinearálta den ríomhaire spleáchais de chineál ESTW L90 S, rud a léirítear le róshreabhadh maoláin sa phróiseas cumarsáide idir an córas máistir Command 900 agus an modúl spleáchais IM. Trealamh ó HITACHI Rail GTS sp. z oo.
4. Ábhar: Eile
   Trealamh: Clúdach HardTop M scartha agus a thit ó choimeádán 13 troigh MonTainer XXM arna mhonarú ag Innofreight Solutions GmbH
   Cur síos achomair: Agus traein RAIL STM Ltd. ag rith le coimeádáin folamha 13 troigh MonTainer XXM, scaoil clúdach HardTop M ar cheann de na coimeádáin agus thit sé ar an mbóthar iarnróid in aice láimhe. Bhí an coimeádán ar vaigín Sggrrs a bhí díreach taobh thiar den inneall BR189. Ní raibh clúdaigh na gcoimeádán 13 troigh MonTainer XXM socraithe. Bhí drochaimsir ann lá na heachtra – bhí gaoth láidir ann.
5. Ábhar: Roth rothstoc
   Trealamh: Roth Mona-bhloc Scoilte a bhraitheadh ar Vaigín 338779661713 (Traein 51443)
   Cur síos achomair: Ar an 7 Márta 2025, le linn cigireachta teicniúla agus tástála coscáin ag stáisiún Luka Koper, braitheadh roth monabloc scoilte ar vaigín 338779661713, suíomh 3, den traein 51443.
6. Ábhar: Eile
   Trealamh: Aonad Ar Bord AngelStar (eisiúintí éagsúla BL3, SRS 3.4.0 agus 3.6.0) le haghaidh Coinníollacha Feidhmchláir a Bhaineann le Sábháilteacht (SRAC) – Córais Chomharthaíochta agus Cosanta Traenach)
   Cur síos achomair: D'fhéadfadh athrú ar an gcumraíocht a bheith mar thoradh ar bhainistiú na SRACanna seo ar leibhéal an tionscadail, rud a mbeadh tionchar aige ar an eatramh muiníne a úsáideann an córas.
7. Ábhar: Eile
   Trealamh: Aonad ar bord Guardia SW BL3_3.6.0_F02_NP01-04.01.02
   Cur síos achomair: Earráid san Aonad Ar Bord Guardia SRS 3.6.0 de chuid AngelStar le haghaidh cumraíochtaí traenach éagsúla.

Is suntasach an rud é, le linn an dara leath de 2025, gur anailísigh an Tascfhórsa JNS tuilleadh cásanna de rothaí scoilte agus briste; foilsíodh na moltaí sábháilteachta ó NIB na hEilvéise agus rialacha náisiúnta ó NSA na hEilvéise ar an 11 Meán Fómhair 2025. Mar thoradh air seo, cuireadh tuarascáil chríochnaitheach JNS den Nós Imeachta Gnáth "Tionóisc tollán bonn Gotthard – rothaí briste" a foilsíodh i mí Aibreáin 2025 in áit. Ar an 19 Nollaig 2025, chuir an ERA tuarascáil chríochnaitheach nuashonraithe ar fáil lena n-áirítear bearta rialaithe riosca nuashonraithe, tascanna chun leanúint le hobair JNS agus measúnú tionchair. Cuireadh an tuarascáil seo i gcúrsaíocht ar bhainistíocht ábhartha IÉ-RU in 2025. Léirigh an ERA go bhfuil tuarascáil chríochnaitheach nua JNS le foilsiú in 2026.

Uiríll

Fuair an CRI 52 uiríoll in 2025. Áirítear leis na huiríll seo iarratas ar fhaisnéis. Maidir leis na huiríll a fuarthas laistigh de 2025, féach an tábla thíos:

Tábla 5
Iomláin 2025 d'uiríll a fuarthas de réir catagóire

	Catagóir	
■	Sábháilteacht Stáisiún	0
■	Sábháilteacht Bonneagair	6
■	Sábháilteacht Rothstoic	2
■	Sábháilteacht Oibriú Traenach	18
■	Sábháilteacht Oibre Iarnróid	7
■	Request for Information	19
	Iarratas ar Fhaisnéis	**52**

Maidir le hIarratais ar Fhaisnéis, áiríodh leo sin ceisteanna faoi:

- Marcálacha coimeádaí feithiclí – Gnóthas Iarnróid IÉ
- Ceanglais náisiúnta maidir le rothstoc – Gnóthas Iarnróid IÉ
- Cásanna Údaraithe/Glactha – Gnóthas Iarnróid IÉ
- Rochtain ar chaighdeáin iarnróid – Gnóthas Iarnróid IÉ
- Fiosrúchán faoi chaighdeáin Iarnróid na hÉireann – Gnóthas Iarnróid IÉ
- Próiseas deimhniúcháin sábháilteachta – Gnóthas Iarnróid IÉ
- Úsáid ISAnna agus AsBonna – Gnóthas Iarnróid IÉ
- Clár scrúdaitheoirí na Treorach maidir le Tiománaithe Traenach – Gnóthas Iarnróid IÉ
- Treoir maidir le Tiománaithe Traenach – Úsáid insamhlóirí – Gnóthas Iarnróid IÉ
- Ceadanna Maoirseachta agus Pleanála – Bainisteoir Bonneagair IÉ
- Bainisteoirí Bonneagair Iarnróid Phríobháidigh – Bainisteoir Bonneagair IÉ
- Eolas ar dhíolúintí Údaraithe – Bainisteoir Bonneagair IÉ
- Fiosrúcháin ar thomhas iarnróid – Bainisteoir Bonneagair IÉ
- Méadrú fuinnimh tarraingthe iarnróid – Bainisteoir Bonneagair IÉ
- Aimsiú bealaigh stáisiúin – Bainisteoir Bonneagair IÉ
- Oibriú measctha tram-thraenacha agus traenacha iarnróid throma – Gnóthas Iarnróid IÉ/TDLR.

Áiríodh sna huiríll maidir le sábháilteacht bonneagair ar fud na hearnála na réimsí ginearálta seo a leanas a ardaíodh:

— Imní faoi struchtúir droichid éagsúla ar fud na tíre (iolrach) – Bainisteoir Bonneagair IÉ
— Tuairisc imní ag crosaire comhréidh – Bainisteoir Bonneagair IÉ
— Imní faoi chomharthaíocht crosaire comhréidh i mBaile Átha Luain – Bainisteoir Bonneagair IÉ
— Imní faoi chlaífort iarnróid i Mullach Íde – Bainisteoir Bonneagair IÉ.

Maidir le sábháilteacht rothstoic, áiríodh leis seo imní sna réimsí ginearálta seo a leanas ar fud na hearnála:

— Pacáistí Cumhachta ar ICRanna – Gnóthas Iarnróid IÉ
— Uiríoll i ndáil le bord paisinéirí ar bord – seirbhís ó Uí Chonghaile go Droichead Átha Gnóthas Iarnróid IÉ.

Maidir le sábháilteacht Oibriú Traenach, áiríodh leis seo imní sna réimsí seo a leanas ar fud na hearnála:

— Leagan craann teorainne ag Iarnród Éireann – Bainisteoir Bonneagair IÉ
— Plódú seirbhísí (seirbhísí iolracha) agus moilleanna seirbhíse – Gnóthas Iarnróid IÉ
— Fadhbanna suíochán curtha in áirithe (seirbhísí iolracha) – Gnóthas Iarnróid IÉ
— Iarnróid oidhreachta oibríochtúla – Iarnróid oidhreachta
— Uainchlárú tiománaithe ar sheirbhísí príomhlíne – Gnóthas Iarnróid RPSI
— Stad neamh-amchláraithe a bhaineann le seirbhís iarnróid throm – Gnóthas Iarnróid IÉ
— Iompar foirne – seirbhísí iarnróid throm agus bealaí le haghaidh gearán i gcoinne Gnóthas Iarnróid IÉ
— Teagmhas ar an líne ghlas le ball den phobal ag úsáid madra treorach – TDLR
— Rialú slándála seirbhísí – TDLR
— Imní faoi shábháilteacht tiománaithe – TDLR
— Infhaighteacht ar chasúir éigeandála ar sheirbhísí Luas– TDLR
— Comharthaíocht agus nósanna suíocháin – TDLR.

Maidir le sábháilteacht Obair Iarnróid, áiríodh leis seo imní sna réimsí seo a leanas ar fud na hearnála:

— Imní sábháilteachta tiománaithe traenach – Gnóthas Iarnróid IÉ
— Tuairisc ar úsáid neamhúdaraithe líne iarnróid – Gnóthas Iarnróid IÉ
— Tuarascáil ar neamhchomhlíonadh a tharla i gcoinne córas bainistíochta sábháilteachta eagraíochtaí iarnróid – Gnóthas Iarnróid RPSI
— Inniúlacht phearsanta sábháilteachta rianta na foirne deonaí san earnáil iarnróid throm – Gnóthas Iarnróid RPSI
— Tuairisc ar eachtra a tharla ar líonra iarnróid éadrom – TDLR
— Cleachtas cothabhála rothstoc do líonra iarnróid éadrom – TDLR.

Tugann an CRI aird mhór ar aon uiríoll a fhaightear a bhaineann le sábháilteacht iarnróid arna déanamh ag foireann iarnróid, paisinéirí iarnróid, baill den phobal, nó daoine eile. Déantar próifíliú riosca ar gach uiríoll ar dtús nuair a fhaightear é agus déantar obair leantach ina dhiaidh sin ag brath ar a bpróifíl riosca shonrach. Ní raibh ach líon teoranta uiríll a raibh impleachtaí sábháilteachta féideartha acu agus a raibh gníomhaíochtaí imoibríocha ag teastáil ina leith. Rinneadh obair leantach ar gach ceann díobh seo trí chigireacht agus trí rannpháirtíocht dhíreach leis na heagraíochtaí iarnróid ábhartha nuair is gá.

Féach Aguisín D Fíor 9 le haghaidh treochtaí uiríll.

Feidhmíocht sábháilteachta

Mar a luadh cheana, chomh maith le gníomhaíochtaí ar an láthair amhail cigireachtaí agus iniúchtaí, téann an CRI i dteagmháil le príomhbhainistíocht ó na heagraíochtaí iarnróid a ndéantar maoirseacht orthu, agus tugtar faoi na bealaí cumarsáide seo a leanas go tráthrialta lasmuigh de ghníomhaíochtaí maoirseachta príomhúla:

- Cruinnithe tréimhsiúla athbhreithnithe feidhmíochta sábháilteachta (SPRManna)
- Cruinnithe athbhreithnithe torthaí CRI
- Cruinnithe athbhreithnithe moltaí sábháilteachta RAIU
- Cruinnithe athfhillteacha tréimhsiúla le pearsanra na heagraíochta iarnróid de réir mar is gá (i.e.: bainisteoirí imscrúdaithe, bainisteoirí comhlíontachta sábháilteachta etc.).

Tá maoirseacht leanúnach ar fheidhmíocht sábháilteachta lárnach don rannpháirtíocht seo, lena n-áirítear athbhreithnithe ar phríomhtháscairí feidhmíochta agus ar mhéadrachtaí eile a chuireann go léir le pleananna oibre maoirseachta aonair bliantúla a chruthaíonn an clár oibre le chéile (ar fud na ROnna gníomhacha uile).

Is táscairí feidhmíochta sábháilteachta aitheanta go hidirnáisiúnta iad roinnt táscairí feidhmíochta sábháilteachta amhail imbhuailtí, díráillithe, tine ar rothstoc, teipeanna/lochtanna bonneagair etc. Sa bhliain 2025, tionóladh 4 SPRM le IÉ-IM agus 3 SPRM le IÉ-RU, agus 4 le Transdev. Ina theannta sin, tionóladh cruinnithe ar leith le Transdev Engineering ós rud é go n-oibríonn agus go gcothabhálann Transdev anois tramanna agus bonneagar LUAS, atá anois trí fhormáid athfhillteach neamhspleách agus de réir mar is gá i ndáil le gníomhaíochtaí iar-tharlaithe. Sa bhliain 2025, tionóladh 2 de na cruinnithe Athbhreithnithe Bainistíochta Sócmhainní (AMR) seo. Tionóladh trí SPRM le RSIE freisin, trí cinn le NIR (Translink) agus SPRM amháin le RPSI. I gcás iarnróid oidhreachta, a oibríonn go neamhspleách, is gnách go mbíonn an phríomhghníomhaíocht cigireachta comhcheangailte le cruinniú, ach tionóladh seisiúin athbhreithnithe torthaí ar leithligh le gach eagraíocht iarnróid i gcásanna éagsúla nuair a bhí gá leis.

Gréasán iarnróid throm

SPADanna ar an ngréasán iarnróid throm

Sainmhínítear SPAD mar eachtra a tharlaíonn nuair a théann traein thar chomhartha stad (dearg) gan údarás. Is réamhtheachtaí iad SPADanna a ndéanann an CRI monatóireacht orthu ag a Chruinnithe Athbhreithnithe Feidhmíochta Sábháilteachta (SPRManna) le IÉ-RU. Déantar athbhreithniú ar na SPADanna seo freisin i gcruinnithe athbhreithnithe gníomhaíochta iar-theagmhais aonair ar leithligh le IÉ-RU nuair is gá, bunaithe ar theagmhais SPAD aonair. Bhí laghdú tagtha ar na réamhtheachtaithe seo le 5+ bliana anuas sa treocht le blianta beaga anuas go dtí deireadh 2024, ach nuair a cuireadh figiúirí SPAD 2025 san áireamh, tá an líne treochta dhearfach seo aisiompaithe anois. Taispeántar an líne treochta 10 mbliana i bhFíor 4 d'Aguisín B. Bhí 15 SPAD san iomlán ar an ngréasán, arb é an buaicphointe 10 mbliana é do IÉ-RU. Ba sa bhliain 2015 an uair dheireanach a taifeadadh 15 SPAD ar líonra IÉ. Déanfaidh an roinn CS&E dul chun cinn le ciliméadar traenach normalaithe an treocht SPAD le déanaí seo, agus déanfaidh IÉ-RU athbhreithniú breise ar an réimse seo in 2026. Déanann an roinn CS&E athbhreithniú mionsonraithe faoi láthair ar gach SPAD a tugadh fógra dó, agus mar thoradh ar an mbuaicphointe 10 mbliana agus an t-aisiompú treochtlíne ina dhiaidh sin, díreoidh CS&E tuilleadh ar an réimse seo in 2026.

Imbhuailtí le hainmhithe ar an ngréasán iarnróid throm

Léiríonn Fíor 3, laistigh d'Aguisín D, líon iomlán na n-imbhuailtí do gach catagóir ó 2016 go 2025. Tá laghdú beag léirithe ar líon na n-imbhuailtí, 158 in 2024 i gcomparáid le 145 in 2025. Leanann na príomhlínte treochta 10 mbliana do 'Imbhuailtí traenach le bacainn eile ar an líne' agus 'Imbhuailtí traenach le hainmhithe móra ar an líne' ag méadú fós nuair a chuirtear sonraí 2025 san áireamh. Is iad an dá fhoghrúpa seo na fo-ghrúpaí is mó go mór is cúis leis an méadú seo. Mar thoradh ar dhálaí crua aimsire atá ag méadú, tá minicíocht na gcrann agus na rudaí eile ag titim ar an líne. Cuireann IÉ-IM agus IÉ-RU araon sonraí achoimre tréimhse ar fáil don CRI, atá faoi athbhreithniú i gcónaí. Tá cuid mhór den fho-ghrúpa 'Imbhualadh traenach le hainmhithe móra ar an líne' mar thoradh ar imbhuailtí le fianna. Tá IÉ-IM ag athbhreithniú bearta breise féideartha a d'fhéadfaí a fhorbairt sa bhreis ar bhearta roimhe seo chun líon ard na n-eachtraí seo a mhaolú. Sa bhliain 2025, tharla 102 de na heachtraí seo i gcomparáid le 91 in 2024. Tá an figiúr seo méadaithe bliain i ndiaidh bliana le 7 mbliana anuas. Níl fálú teorann a úsáidtear mar phríomhrialú do bheostoc chomh héifeachtach i gcoinne fianna. Maidir leis an bhfo-ghrúpa eile d'imbhualadh traenach le constaicí eile ar an líne, bhí laghdú de 37 imeacht ann i gcomparáid le 64 an bhliain roimhe sin. De ghnáth, is mar thoradh ar an aimsir nó mar thoradh ar iompar frithshóisialta a bhíonn na cásanna seo. Tá an CRI ar an eolas faoi mhaoluithe riosca réamhghníomhacha IÉ-IM sa réimse seo agus tugann IÉ cuairt ghníomhach ar scoileanna áitiúla i gceantair ina bhféadfadh iompar frithshóisialta méadaithe ar an iarnród a bheith i réim.

Díráillithe traenach ar an ngréasán iarnróid throm

Tharla dhá dhíráilliú traenach in 2025, agus tharla an dá cheann i dtaobhlínte IÉ. Tharla trí dhíráiliú in 2024. Ní bheadh an bonneagar laistigh de na taobhlínte cothabháilte chomh hard leis an bonneagar príomhlíne, agus bheadh na díráillithe seo go léir ar luas íseal agus den chuid is mó ag pointí láimhe a oibrítear de láimh. Dá bhrí sin, tá déine fhéideartha i bhfad níos ísle ag na díráillithe seo i dtaobhlínte. Féach Aguisín D Fíor 5 le haghaidh treochtaí 10 mbliana.

Gortuithe marfacha a bhain le traein a bhí ag gluaiseacht ar an ngréasán iarnróid throm

Mar a luadh cheana sa tuarascáil seo, ar an drochuair, bhí 3 eachtra mharfacha ar na hiarnróid náisiúnta in 2025 inar bhain an díobháil mharfach le traein a bhí ag gluaiseacht, agus ina raibh treabhsáil nó mí-eachtra i gceist. Tharla na heachtraí marfacha seo go léir ar líonra iarnróid throm Iarnród Éireann. Titeann líon na mbásanna, don chatagóir seo, ag an taobh íochtarach den raon sonraí 10 mbliana i gcomparáid. Is laghdú suntasach é seo i gcomparáid le ráta básanna 2024 de 12. In 2025, tugadh roinnt nuashonruithe don CRI ar aschuir an ghrúpa oibre a bhunaigh Iarnród Éireann chun athbhreithniú a dhéanamh ar na rátaí níos airde roimhe seo de ghortuithe marfacha a bhain le traein a bhí ag gluaiseacht ar an ngréasán. Is rud dearfach suntasach é an laghdú suntasach in 2025 ó staitisticí 2025.

Ráillí briste – líonra iarnróid throm

Mar a luadh cheana sa tuarascáil seo, ní raibh aon ráillí briste ar líonra IÉ in 2025, rud atá dearfach go suntasach. Is eachtraí a d'fhéadfadh a bheith ina n-iarmhairt mhór iad cásanna ráillí briste agus is Táscaire Sábháilteachta Coiteann (CSI) tábhachtach iad freisin le haghaidh monatóireachta (imeachtaí réamhtheachtaí a thuairiscítear don ERA). Le 4 ráille briste tuairiscithe in 2024 agus 4 ráille briste tuairiscithe in 2023, bhí an treochtlíne áitiúil 5 bliana do ráillí briste ag méadú roimh 2025. Bhain líon na ráillí briste in 2023 agus 2024 le buaicphointí 10 mbliana do ráillí briste freisin. Bhí roinnt maoluithe riosca breise faoi athbhreithniú ag IÉ-IM, lena n-áirítear ceanglais bhreise calabrúcháin, athbhreithnithe ar chaighdeáin struis, breithniú ar chriosanna eisiaimh le linn táthú teirmíde, seiceáil soithí brú, nuashonruithe nós imeachta etc. Nuashonraíodh na maoluithe seo laistigh de SPRManna tréimhsiúla le IÉ-IM. Is feabhas suntasach é tuairisciú gan aon ráillí briste do 2025 ar an líonra. Leanann an roinn CS&E de bheith ag fáil nuashonruithe maidir le táthú teirmíde (táthú ar an láthair) agus le haghaidh táthú cnaipí splancacha i ndáil le dúnadh moltaí inmheánacha, dúnadh moltaí RAIU agus dúnadh thoradh CRI.

Líonra iarnróid éadrom

Teagmhais SPAS/SPAD ar líonra LUAS

Rialaítear tramanna le comharthaí taobhlíne. Is éard atá sna comharthaí seo sraith dé-óidí astaithe solais (LEDanna) a lasann i bpatrúin shonracha ag brath ar an gcomhartha atá á sheoladh chuig an tiománaí.

Ciallaíonn 'lean ar aghaidh' go bhfuil sé sábháilte taisteal trí acomhal, ach ciallaíonn 'comhartha' stad nach bhfuil sé sábháilte do thram dul trí acomhal. Tá i bhfad os cionn 100 acomhal ar an ngréasán atá á rialú ar an mbealach seo. Is dearadh coitianta é do chórais iarnróid éadroma san Eoraip.

Tarlaíonn imeachtaí SPAS/SPAD ar líonra LUAS, léiríonn sonraí 2025 feabhas beag don líne uaine agus don líne dhearg araon i gcomparáid le sonraí 2024. Le dhá bhliain as a chéile anois, tá laghdú beag tagtha ar imeachtaí SPAS/SPAD ar líonra an iarnróid éadroim, rud atá dearfach i ndiaidh buaicphointe taifead in 2023 de 31 SPAS/SPAD. Taifeadadh laghdú go 25 in 2024 agus taifeadadh 24 in 2025 (Féach Aguisín D Fíor 7). Is dócha go bhfuil baint ag an laghdú seo le roinnt fachtóirí. Thug TDLR le fios gur ghlac siad le roinnt tionscnamh chun earráidí ag comharthaí a laghdú, bainistíocht na timpeallachta oibríochtúla a fheabhsú, agus athbhreithniú a dhéanamh ar eachtraí inar ritheadh comharthaí stad gan chead chun an dóchúlacht go dtarlóidh sé arís a laghdú. Mhéadaigh an CRI a ghníomhaíocht sa réimse seo freisin mar fhreagairt ar fheidhmíocht atá ag dul in olcas trí dhul i dteagmháil le Transdev maidir lena n-anailís ar chúisíocht agus a chinntiú go bhfuil gníomhaíochtaí imscrúdaithe éifeachtach. Mar chuid den TDLR SMS nua, beidh feidhm ag ceanglais nua maidir le córais bainistíochta sábháilteachta a éilíonn béim níos mó ar bhainistíocht na bhfachtóirí daonna agus eagraíochtúla a d'fhéadfadh cur le cosc a chur ar fheidhmíocht sábháilteachta neamh-inmhianaithe i ndáil le SPASanna/SPADanna.

Tá na tosca seo thar a bheith tábhachtach i ngnéithe oibríochtúla na sábháilteachta iarnróid, áit a bhfuil a fhios againn go mbíonn tionchar ag eirgeanamaíocht agus cultúr eagraíochtúil ar fheidhmíocht sábháilteachta. Rinne tuarascáil ghaolmhar RAIU: Imscrúdú Treochta ar Chomharthaí a ritheann ag stad ar Líonra LUAS – Tuarascáil RAIU Uimh. 2022 – R003 a foilsíodh an 21 Deireadh Fómhair 2022 roinnt moltaí a bhain leis an ábhar seo freisin. Tá geallsealbhóirí i mbun gníomhartha a dhéanamh faoi láthair chun aghaidh a thabhairt ar na ceanglais atá sna moltaí sin. Tá obair ar siúl freisin sa CRI maidir lena gcur i bhfeidhm.

Ina theannta sin, déanann cigire CRI athbhreithniú ar gach teagmhas SPAD/SPAS in éineacht le ball foirne ábhartha de chuid TDLR lena chinntiú go ndéantar imscrúdú cúiseach leordhóthanach.

Comhthéacs foriomlán

In 2025, rinneadh measúnú ar fheidhmíocht sábháilteachta fhoriomlán earnáil iarnróid throm na hÉireann a bhí den chuid is mó dearfach i gcomparáid leis na sonraí atá ar fáil atá bailithe agus anailísithe ag an CRI ó 2006. Baineann an measúnú dearfach seo le comparáid i gcoinne blianta roimhe sin agus i gcoinne staitisticí Eorpacha. Is suntasach an fhíric gur iompraíodh an líon is mó riamh de phaisinéirí ar an ngréasán iarnróid éadroim agus ar na gréasáin iarnróid throma araon in 2025.

I gcomhthéacs Eorpach, meastar go bhfuil feidhmíocht sábháilteachta na hÉireann an-láidir. Léiríonn feidhmíocht sábháilteachta na hÉireann maidir le 'rátaí báis paisinéirí iarnróid' ó na sonraí ERA is déanaí atá ar fáil, go bhfuil Éire sa 3ú háit is fearr as na 27 ballstát. Mar sin féin, ní mór a thabhairt faoi deara go n-athródh timpiste shuntasach amháin na méadrachtaí feidhmíochta go hiomlán mar gheall ar mhéid coibhneasta líonra na hÉireann. Dá bhrí sin, is fócas leanúnach don roinn CS&E an aird atá ar fheabhsú leanúnach le gach eagraíocht iarnróid, agus ar ghníomhaíochtaí maoirseachta réamhghníomhacha. Tá na gníomhaíochtaí maoirseachta réamhghníomhacha seo ag teacht go hiomlán le ceanglais Mhaoirseachta ERA ar fud gach eagraíochta iarnróid throm.

I gcás 2025, feabhas suntasach a bhí ann maidir leis an ngréasán iarnróid throm ná nár taifeadadh aon ráillí briste tar éis blianta réasúnta ard in 2024 agus 2023. Tá próisis i bhfeidhm anois le IÉ-IM chun athbhreithniú a dhéanamh ar gach tuairisciú ar ráillí briste sula ndéantar tuairisciú chuig ERA don ghréasán IÉ ina iomláine. Tá tuairisciú mórchóir ar na himeachtaí seo go léir ag leibhéal SPRM agus soiléirithe ag an gcéim seo leabaithe anois. Ba chóir a thabhairt faoi deara go mbeidh tionchar dearfach ag an laghdú seo ar ráillí briste do 2025 ar thábla feidhmíochta rangú CSI na hÉireann (imeachtaí réamhtheachtaithe) rud atá dearfach. Tá i bhfad níos mó imeachtaí iarmhairtí arda féideartha ag baint le ráillí briste príomhlíne do sheirbhísí oibríochtúla (díráillithe féideartha as a dtiocfaidh básanna iomadúla srl.).

Mar a luadh cheana, tá Éire i gcónaí i measc na mballstát a bhfuil na rátaí báis is ísle acu agus bunaithe ar na sonraí is déanaí, tá sí sa 3ú háit as na 27 ballstát maidir le 'rátaí báis paisinéirí iarnróid' agus an Eilvéis leis an bhfeidhmíocht is airde sa chatagóir seo (rátaí báis paisinéirí is ísle). Ba chóir a thabhairt faoi deara freisin nár tharla aon bhásanna paisinéirí in Éirinn in 2025 agus gur mar thoradh ar fhoghrádú/mí-eachtra a tharla 3 cinn san iomlán de na básanna a tuairiscíodh. Cé gur dearbhaíodh 4 theagmháil traenach in 2025, níor deimhníodh ach 3 díobh seo mar bhásanna iar-theagmhas. Bhí teagmhas amháin eile ann inar bhásaigh ball den phobal de chúiseanna nádúrtha agus é ar sheirbhís Intercity agus é ina shuí. Níor áiríodh an teagmhas seo ag an CRI i méadrachtaí básanna paisinéirí toisc gur mar gheall ar chúiseanna nádúrtha a bhí sé seo.

Ar leithligh, foilsíonn an CRI a thuarascáil staitistiúil bhliantúil ina dtugtar anailís mhionsonraithe ar fheidhmíocht sábháilteachta iarnróid in Éirinn. Foilseofar an tuarascáil seo do 2025, mar a rinneadh le tuarascálacha roimhe seo, níos déanaí sa bhliain chun go mbeidh sé níos fusa sonraí bailíochtaithe iomlána na bliana a fháil ó gach eagraíocht iarnróid. Tiomsaíodh Tuarascáil Feidhmíochta Sábháilteachta 2024 in 2025 agus foilseofar í ar shuíomh gréasáin an CRI.

Tá cuid de na príomhshonraí feidhmíochta sábháilteachta d'eagraíochtaí iarnróid atá ar fáil tráth fhoilsiú na tuarascála bliantúla seo curtha i láthair in Aguisín D.

Monatóireacht NSA

Le hAirteagal 33 de Rialachán (AE) 2016/796 maidir le Gníomhaireacht Iarnróid an Aontais Eorpaigh agus Cinneadh Uimh. 2741 ón mBord Bainistíochta, tugtar an cúram don Ghníomhaireacht faireachán a dhéanamh ar "acmhainn na n-údarás náisiúnta sábháilteachta cúraimí a bhaineann le sábháilteacht agus idir-inoibritheacht iarnróid a chur i gcrích" agus "éifeachtacht an fhaireacháin a dhéanann na húdaráis náisiúnta sábháilteachta ar chórais bhainistíochta sábháilteachta".

Rinneadh iniúchadh ar na CRI mar chuid den dara timthriall iniúchta trí bliana ag an ERA in 2024. Tráth an iniúchta, áiríodh i raon feidhme iomlán iniúchta 2024:

Creat dlíthiúil AE d'eagraíocht NSA – díriú ar chur i bhfeidhm phlean gníomhaíochta CRI ón gcéad timthriall iniúchóireachta:

- Creat dlíthiúil AE maidir le Deimhniú Sábháilteachta leis an 4ú Pacáiste Iarnróid
- Creat dlíthiúil AE maidir le hÚdarú Sábháilteachta leis an 4ú Pacáiste Iarnróid
- Creat dlíthiúil AE maidir le hÚdarú Feithiclí lena gcur ar an margadh agus údarú cineáil feithicle
- Creat dlíthiúil AE maidir le hÚdarú chun suiteálacha seasta a Chur i Seirbhís
- Creat dlíthiúil AE maidir le maoirseacht ar NSA – díriú ar chur i bhfeidhm phlean gníomhaíochta CRI ón gcéad timthriall iniúchóireachta
- Creat dlíthiúil AE chun an creat rialála sábháilteachta a chur chun cinn
- Creat dlíthiúil AE do chúraimí NSA maidir le Treoir na dTiománaithe Traenach.

raon feidhme an iniúchta seo don 2ú timthriall iniúchta in 2024 i bhfad níos leithne ó thaobh raon feidhme de i gcomparáid leis an 1ú timthriall iniúchta. Bhí an 1ú timthriall iniúchta teoranta don raon feidhme seo a leanas:

- Inniúlachtaí (Ag díriú ar inniúlachtaí maidir le Maoirseacht, deimhniú sábháilteachta agus údarú feithiclí)
- Gníomhaíocht mhaoirseachta an NSA.

Mar is léir thuas, clúdaíodh ceithre huaire níos mó réimsí i raon feidhme iniúchadh an 2ú timthriall i gcomparáid leis an iniúchadh den chéad timthriall.

Eisíodh an leagan deiridh den tuarascáil iniúchóireachta chuig an CRI ón ERA ar an 18 Márta 2025. San iomlán, bhí 14 easnamh agus 14 breathnóireacht déanta ag an ERA laistigh den tuarascáil iniúchóireachta críochnaitheach do 2025. Áiríodh sa tuarascáil deiridh seo an plean gníomhaíochta mionsonraithe agus rinneadh dul chun cinn leis an obair laistigh de 2025 chun aghaidh a thabhairt ar thorthaí na tuarascála iniúchóireachta. Táthar ag súil go ndéanfar an chéad chur i láthair fianaise don ERA i mí Aibreáin 2026.

1. *https://www.era.europa.eu/agency/management-board/management-board-decisions_ga#decision1472*

TUAIRISC AN CHEANNAIRE RIALACHAIS CHORPARÁIDIGH AGUS RIALÁIL IARNRÓID

Rialachas corparáideach agus riarachán

Cloíonn an CRI leis an gCód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit, arna fhoilsiú ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Airgeadais

Cuirtear maoiniú ar fáil don CRI i bpáirt trí Thobhach Sábháilteachta ar na heagraíochtaí éagsúla iarnróid agus i bpáirt trí Dheontas Státchiste.

Ina theannta sin, féadfaidh an CRI táille a ghearradh as raon dá ghníomhaíochtaí, go sonrach:

- Táillí a ghearrtar ar aitheantas Comhlachta Ainmnithe (DeBo)
- Táillí a ghearrtar ar an ERA mar an t-údarás náisiúnta sábháilteachta nuair is é an ERA an comhlacht measúnaithe le haghaidh deimhniú sábháilteachta aonair nó údarú feithicle
- Táillí a ghearrtar as suiteálacha cábla-bhealaigh a thógáil agus a chur chun seirbhíse a údarú nó as iad a mhodhnú
- Táillí a ghearrtar as ceadúnais tiomána traenach a eisiúint nó a athnuachan
- Táillí a ghearrtar as gnóthais iarnróid a cheadúnú.

Féadfaidh an CRI, le toiliú an Aire Iompair agus an Aire Airgeadais, rialacháin a dhéanamh lena bhforchuirtear tobhach ar eagraíochtaí iarnróid. Bhí na Rialacháin do 2025 san Ionstraim Reachtúil Uimh. 314 2025. Taispeántar achoimre ar staid airgeadais CRI in 2025 thíos:

	Nótaí	2025 €	2024 €
Ioncam			
Deontas Stáit	2	**556,393**	554,885
Ioncam Tobhaigh	3	**2,468,708**	1,590,035
Ioncam DeBo	4	**20,250**	6,750
Ioncam Eile	4	**19,054**	18,354
Maoiniú Sochar Scoir Iarchurtha	14(c)	**317,000**	389,000
		3,381,405	2,559,024
Caiteachas			
Costais Riaracháin	5	**(2,522,129)**	(2,488,869)
Comhairleoirí Teicniúla	8	**(312,235)**	(98,492)
Barrachas/(Easnamh) don bhliain roimh leithreasaí		**547,041**	(28,337)
Aistriú (chuig)/ón gCuntas Caipitil	12	**25,198**	32,991
Barrachas/(Easnamh) don bhliain tar éis leithreasaí		**572,239**	4,654
Iarmhéid tógtha ar aghaidh an 1 Eanáir		**1,076,989**	1,072,335
Iarmhéid a tugadh ar aghaidh an 31 Nollaig		**1,649,228**	1,076,989

Tá Cuntais Iomlána do 2025 faoi réir iniúchta ag an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste.

Foilsítear cuntais iniúchta bliantúla CRI ar ár suíomh gréasáin ar leithligh ón tuarascáil seo. Foilsíodh ráiteas airgeadais iniúchta 2024 an C&AG ar an 22 Iúil 2025.

Luach saothair iomlán fhoireann CRI

Tábla 6
Miondealú ar thuarastal fostaithe

Raon scála pá tuarastail		Líon na bhfostaithe	
From	To	2024	2025
€60,000	€69,999	1	1
€70,000	€79,999	4	5
€80,000	€89,999	4	6
€90,000	€99,999	–	–
€100,000	€109,999	1	1
€110,000	€119,999	–	–
€120,000	€129,999	2	–
€130,000	€139,999	–	2
€140,000	€149,999	–	–
€150,000	€159,999	–	–
€160,000	€169,999	–	–
€170,000	€179,000	1	1

Nochtar miondealú ar luach saothair iomlán na bhfostaithe os cionn €60,000, i méaduithe €10,000, mar a cheanglaítear le Ciorclán 13/2014 ó DPER. Sa bhliain 2025, ba é €177,455 luach saothair an Choimisinéara.

Tiomantas don Ghaeilge

Tá an CRI tiomanta do na codanna ábhartha d'Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003 (arna leasú 2021) a chur i bhfeidhm. Tá comharthaíocht agus stáiseanóireacht CRI i nGaeilge agus i mBéarla faoi láthair. Tá ár dTuarascáil Bhliantúil, ár Ráiteas Airgeadais agus ár Ráiteas Straitéise ar fáil i nGaeilge ar ár suíomh gréasáin. Tá seoladh ríomhphoist tiomnaithe ag an CRI le haghaidh comhfhreagrais maidir le hAcht na dTeangacha Oifigiúla.

Saoirse Faisnéise (SF)

Tá an CRI san áireamh i measc na n-eagraíochtaí atá liostaithe faoin Acht um Shaoráil Faisnéise 2014 agus tá sé tiomanta do cloí le prionsabail an Achta seo. In 2025 fuarthas ocht n-iarratas FoI, ar deonaíodh trí cinn acu, deonaíodh dhá cheann i bpáirt, agus tarraingíodh siar trí cinn. Is féidir sonraí na n-iarratas seo agus an fhaisnéis a d'eisigh an CRI roimhe seo faoi Shaoráil Faisnéise a fheiceáil ar an Loga Nochta FoI ar ár suíomh gréasáin, www.crr.ie/corporate-governance/.

Cairt do chustaiméirí

Tá an Chairt um Sheirbhís do Chustaiméirí ar fáil ar shuíomh gréasáin an CRI. Déanann an chairt seo cur síos ar an leibhéal seirbhíse ar féidir le custaiméir a bheith ag súil leis ón CRI.

Socruithe rialachais CRI leis an Roinn Iompair (DoT)

Tá an Comhaontú Maoirseachta agus an Comhaontú Seachadta Feidhmíochta riachtanach i bhfeidhm ag an CRI leis an Roinn Iompair mar a cheanglaítear leis an gCód Cleachtais. Rinneadh an Comhaontú Maoirseachta a athnuachan in 2025 de réir an Chóid Cleachtais. Cuireadh Forlíonadh leis an gComhaontú Seachadta Feidhmíochta i bhfeidhm in 2025 freisin. Bunaithe ar na comhaontuithe seo tháinig an CRI agus an DoT le chéile go foirmiúil ar bhonn ráithiúil chun gach páirtí a choinneáil ar an eolas faoi fhorbairtí ábhartha i réimsí an rialachais chorparáidigh, an bheartais iompair agus na reachtaíochta. In 2025 chuir CRI a tuarascáil ráithiúil agus bhliantúil ar sheachadadh feidhmíochta ar fáil don RI de réir an chomhaontaithe um sheachadadh feidhmíochta.

An Chomhairle Chomhairleach um Shábháilteacht Iarnróid

Cheap an tAire comhaltaí den Chomhairle Chomhairleach um Shábháilteacht Iarnróid (RSAC) in 2025 i gcomhréir le Cuid 8 den Acht um Shábháilteacht Iarnróid 2005 ar feadh tréimhse 3 bliana. In 2025, tháinig an Chomhairle le chéile uair amháin chun a n-oibleagáidí faoi Chuid 8 den Acht um Shábháilteacht Iarnróid 2005 a chomhlíonadh.

Lean an CRI de chúnamh a thabhairt d'fheidhmiú na Comhairle trí áiseanna a sholáthar, lena n-áirítear ardán fíorúil cruinnithe a sholáthar chun cruinnithe agus tacaíocht riaracháin a éascú.

Ní dhearna an Chomhairle aon mholtaí don CRI in 2025.

Tuarascáil faoin Acht um Nochtadh Cosanta 2014 (arna leasú 2022)

Faoin Acht um Nochtadh Cosanta 2014 (arna leasú in 2022) ceanglaítear ar gach comhlacht poiblí tuarascáil a fhoilsiú ar líon na nochtadh cosanta a rinneadh don chomhlacht poiblí sa bhliain roimhe sin agus ar an ngníomh a rinneadh (más ann) mar fhreagra ar an nochtadh cosanta. Sa bhliain 2025, ní bhfuair Ceann an Rialachais Chorparáidigh agus na Rialála sa CRI, mar an duine forordaithe faoin Acht um Nochtuithe Cosanta 2014, aon nochtuithe cosanta ó pháirtithe seachtracha ná inmheánacha don Choimisiún.

Tá a dtuarascáil bhliantúil ar nochtuithe cosanta curtha faoi bhráid na Roinne Iompair do 2025 ag an CRI.

Tá bealaí agus nósanna imeachta tuairiscithe inmheánacha agus bealaí agus nósanna imeachta tuairiscithe seachtracha i bhfeidhm ag an CRI maidir le nochtuithe cosanta.

Cosaint sonraí

I rith 2025, lean an CRI ag faireachán ar a comhlíonadh cheanglais na reachtaíochta um chosaint sonraí a chinntiú. In 2025, ní bhfuair an CRI aon iarrataí ar chosaint sonraí.

Tá seoladh ríomhphoist tiomnaithe (DPO@crr.ie) i bhfeidhm chun fiosrúcháin um chosaint sonraí a éascú.

Alt 42 d'Acht Choimisiún na hÉireann um Chearta an Duine agus Comhionannas 2014

Tá an CRI tiomanta do chinntiú go bhfuil cultúr measa ar Chearta an Duine agus Comhionannas (HRE) i measc ár bhfoirne agus ar na daoine a gcuirimid seirbhísí ar fáil dóibh agus admhaíonn sé a dualgas san earnáil phoiblí faoi Alt 42 den Acht um Choimisiún na hÉireann um Chearta an Duine agus Comhionannas 2014.

In 2022, bunaíodh grúpa oibre laistigh den CRI chun ár nDualgas um Chomhionannas san Earnáil Phoiblí agus um Chearta an Duine a phleanáil agus a chur i bhfeidhm tríd an bpróiseas trí chéim Measúnaithe, Seoladh agus Tuairisciú.

Seo a leanas achoimre ar na Gníomhaíochtaí a aithníodh agus a stádas:

Polasaithe agus nósanna imeachta	Polasaí le dréachtú chun breoiteacht nó míchumas a éascú don fhoireann laistigh dá róil	Ar siúl
Cumas na bainistíochta agus na foirne	Oiliúint feasachta faoi Chlaonadh	Pleanáilte
	Plé Tras-foirne	Ar siúl
	Foghlaim ó agallaimh fágála	Le tosú

In 2025, lean an Coimisiún de bheith ag gníomhú de réir mholtaí an ghrúpa oibre inmheánach CRI agus ár nDualgas maidir le Comhionannas agus Cearta an Duine san Earnáil Phoiblí a chur i bhfeidhm tríd an bpróiseas trí chéim maidir le measúnú, aghaidh a thabhairt agus tuairisciú.

Leanfar de bheith ag tabhairt aghaidh ar chearta an duine agus ar chomhionannas faoi athbhreithniú ráithiúil leis an bhfoireann uile.

Inrochtaineacht

Ní mór do chomhlachtaí na hearnála poiblí in Éirinn a chinntiú go bhfuil a suíomhanna gréasáin agus a bhfeidhmchláir mhóibíleacha inrochtana do chách, lena n-áirítear daoine faoi mhíchumas. Tháinig Rialacháin an Aontais Eorpaigh (Inrochtaineacht Suíomh gréasáin agus Feidhmchláir Soghluaiste Comhlachtaí san Earnáil Phoiblí) 2020 i bhfeidhm in 2020.

D'úsáid an CRI Athbhreithniú Simplithe an NDA don bhliain 2025 chun a shuíomh gréasáin a mheasúnú. Tá foilseacháin nua deartha le bheith inrochtana. Tugtar faoi deara go mbaineann an chuid is mó de na saincheisteanna a bhfuil béim orthu san athbhreithniú le doiciméid níos sine ar an suíomh agus tá siad á n-athsholáthar le linn athbhreithniú agus nuashonrú doiciméad.

Rinne an CRI athbhreithniú ar a ráiteas inrochtaineachta ar a shuíomh gréasáin in 2025.

Íocaíochtaí pras

Tá sé mar bheartas ag an CRI a chinntiú go ndéantar gach íocaíocht go pras. Tá gach iarracht á déanamh, ag teacht le nósanna imeachta airgeadais cearta, lena chinntiú go n-íoctar gach soláthraí laistigh den fhráma ama riachtanach, de réir an chleachtais is fearr. Foilsíonn an CRI tuarascálacha ráithiúla ar chomhlíonadh ar a shuíomh gréasáin agus uaslódáiltear iad le haghaidh 2025 a thaispeánann 100% den íocaíocht déanta laistigh den spriocdháta 15 lá.

Rochtain ar fhaisnéis faoin gcomhshaol

Tugann Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Rochtain ar Fhaisnéis faoin gComhshaol) 2007 (IR Uimh. 133 de 2007) cearta dlíthiúla dóibh siúd a lorgaíonn rochtain ar fhaisnéis faoin gcomhshaol ó údaráis phoiblí. Ní bhfuair an CRI aon iarratais faoin reachtaíocht um Rochtain ar Fhaisnéis faoin gComhshaol in 2025.

Tuarascáil ar Shainordú Gníomhaíochta Aeráide 2024 an CRI.

D'fhaomh an Rialtas an Sainordú um Ghníomhú ar son na hAeráide san Earnáil Phoiblí atá leagtha amach i bPlean Gníomhaíochta Aeráide 2024 (CAP24) i mBealtaine 2024. Is é an tríú nuashonrú bliantúil é ar Phlean Gníomhaíochta Aeráide na hÉireann 2019 (CAP19). Ar cheann de na príomhthascairí feidhmíochta atá i bhfeidhm ó 2025-2030 tá an t-athbhreithniú ar Shainordú um Ghníomhaíocht Aeráide na hEarnála Poiblí gach bliain agus nuashonrú ar Threochláir Ghníomhaíochta Aeráide i gcomhréir leis an sainordú nuashonraithe.

Foilsíodh Treochlár Gníomhaíochta Aeráide nuashonraithe an CRI ar ár suíomh gréasáin i mí Feabhra 2025 (Treochlár Gníomhaíochta Aeráide). Coinníonn an sainordú nuashonraithe na ceanglais maidir le gníomhaíocht agus tuairisciú a bhaineann lenár Spriocanna, Daoine, Bealaí Oibre, agus Foirgnimh agus feithiclí. Leanadh de bheith ag dréachtú agus ag foilsiú an Treochlár ag baint úsáide as an teimpléad do chomhlacht poiblí beag laistigh de threoir an SEAI.

Déanaimid ár ndícheall i gcónaí feabhas a chur ar ár bhfeidhmíocht chomhshaoil, agus ar an gcaoi sin truailliú a chosc agus feasacht chomhshaoil a spreagadh. Mar thionónta amháin i bhfoirgneamh iláitíochta, atá faoi athbhreithniú agus uasghrádú fairsing faoi láthair, bhíomar i mbun oibre leis an tiarna talún in 2025 leis an aidhm na roghanna a chinneadh chun ár n-astaíochtaí gás ceaptha teasa a laghdú chomh maith le héifeachtúlacht fuinnimh a mhéadú.

I dTuarascáil Bhliantúil na hEarnála Poiblí de chuid SEAI 2024, an ceann is déanaí atá ar taifead tráth scríofa na tuarascála seo, tá athrú dearfach 81% á thaispeáint ag Táscaire Feidhmíochta Fuinnimh CRI ina thascaire feidhmíochta fuinnimh, agus ar an mbonn seo tá a sprioc 2030 bainte amach aige. Maidir le gáis cheaptha teasa, leanann laghdú astaíochtaí CO_2 iontaise de bheith ina dhúshlán toisc gur tionónta muid i bhfoirgneamh ina bhfuil an córas téimh bunaithe ar ghás, ach tá laghdú 26% bainte amach againn. Maidir lenár n-astaíochtaí CO_2 iomlána, tá laghdú 64% bainte amach againn thar ár mbunlíne i gcoinne na sprice 51% a cheanglaítear faoi 2030.

Tá Struchtúr Rialachais curtha i bhfeidhm ag an CRI chun tacú lena ghníomhartha, lena n-áirítear ceapachán Seaimpín Aeráide agus Inbhuanaitheachta, Oifigeach Feidhmíochta Fuinnimh agus Foireann Ghlas. Is míreanna buana ráithiúla ar chlár oibre na gcruinnithe foirne míosúla iad an Treochlár Gníomhaíochta Aeráide agus Laghdaigh d'Úsáid – Feasacht ar Fhuinneamh.

Tá an CRI tar éis cloí le Ciorclán 01/2020 trí na hastaíochtaí carbóin a bhaineann le taisteal oifigiúil aeir a thaifeadadh, luacháil a dhéanamh orthu seo bunaithe ar Cháin Charbóin intíre agus an méid (€271) a íoc isteach sa Chiste Gníomhaíochta Aeráide i mí Feabhra 2025.

TUARASCÁIL AR RIALÁIL IARNRÓID

Rialáil iarnróid

Údarás Ceadúnúcháin Gnóthais Iarnróid

Is é an CRI an tÚdarás Ceadúnúcháin atá freagrach as iarratais ar cheadúnas a mheasúnú agus a dheonú do ghnóthas iarnróid sa Stát. Ní féidir le gnóthas iarnróid seirbhís iarnróid a oibriú gan cheadúnas. Chun an measúnú a dhéanamh, ní mór don ghnóthas iarnróid a dhéanann iarratas ar cheadúnas a thaispeáint don Údarás Ceadúnúcháin, roimh thús a ghníomhaíochtaí, go mbeidh sé in ann tráth ar bith na ceanglais a bhaineann le dea-cháil, le hoiriúnacht airgeadais, le hinniúlacht ghairmiúil agus le clúdach dá dhliteanas sibhialta a chomhlíonadh. Ní thugann an ceadúnas ann féin teideal don ghnóthas iarnróid rochtain ar an mbonneagar iarnróid.

Bíonn ceadúnais bailí ar feadh 5 bliana agus foilsítear clár de cheadúnais eisithe ar shuíomh gréasáin CRI.

Chuaigh 2 cheadúnas in éag in 2025, fuarthas iarratais nua ar cheadúnais, rinneadh measúnú orthu agus eisíodh 2 cheadúnas nua in 2025 agus foilsíodh iad ar chlár CRI.

Comhlacht neamhspleách monatóireachta

Is iad feidhmeanna an CRI mar Chomhlacht Neamhspleách Monatóireachta monatóireacht a dhéanamh ar fheidhmíocht IÉ-IM i leith a chuid oibleagáidí faoin IMMAC, eadráin a dhéanamh i gcás ina n-eascraíonn díospóid idir na páirtithe maidir leis na ceanglais maidir le comhlíonadh an chonartha, an córas monatóireachta feidhmíochta arna fhorbairt ag IÉ-IM a fhormheas agus an tAire a chur ar an eolas faoi aon threochtaí teipe leanúnacha de chuid IÉ-IM a chomhlíonadh.

Ar siúl Ar an 28 Feabhra 2025, d'eisigh an CRI a Thuarascáil Bhliantúil IMMAC don Aire do 2024.

I measc phríomhthorthaí na tuarascála bhí an méid seo a leanas:

Maidir le deireadh na bliana 2024, léiríonn na figiúirí go raibh an toradh €348.37m beagán níos airde ná réamhaisnéis R02 de €340.68m (+2%). Cothromaíodh caiteachas níos airde i Roinn CCE agus Roinn SET den chuid is mó le tearc-chaiteachas i Roinn IMO agus Roinn Córas.

- Roinn CCE – caiteachas breise 2.3%
- Roinn SET – caiteachas breise 5.8%
- Roinn IMO – tearc-chaiteachas 3.7%
- Roinn na gCóras (SMS agus Sócmhainní) – 5.5% de chaiteachas faoi bhun.

Maoiniú Forlíontach ón Roinn Iompair – In 2024 fuair IÉ-IM Maoiniú Forlíontach de €37.18m a díríodh chuig Líne Lastais Faynes agus TPS (agus €0.9m de seo tugtha anonn go 2025).

Bhí an CRI i mbun plé fairsing leis an DoT ina n-athbhreithniú ar chonradh IMMAC 2020-2025, agus i ndréachtú an chonartha 2026-2030.

Comhlacht rialála

Tástáil Cothromaíochta Eacnamaíche (EET)

Faoi IR398 2020, baineann ceann d'fheidhmeanna an CRI le cinneadh an bhfuil an chothromaíocht eacnamaíoch i gConradh Seirbhíse Poiblí (PSC) i gcontúirt trí fheidhmiú ceart rochtana ar bhonneagar iarnróid ag Gnóthas Iarnróid (RU) a bheartaíonn seirbhís nua paisinéirí iarnróid a oibriú. Ciallaíonn seirbhís iarnróid nua do phaisinéirí, mar a shainítear in Airt. 3 de Rialachán Cur Chun Feidhme 2018/1795, seirbhís iarnróid do phaisinéirí atá deartha chun a oibriú mar sheirbhís tráthchláraithe rialta, atá iomlán nua, nó a thugann le tuiscint modhnú substaintiúil ar sheirbhís iarnróid do phaisinéirí atá ann cheana, go háirithe i dtéarmaí minicíochtaí méadaithe seirbhísí nó líon méadaithe stadanna, agus nach soláthraítear faoi CPS.

Foráiltear le hAirteagal 33 de SI398 2020 go bhféadfaidh CRI, mar chomhlacht rialála, a chinneadh gur gá teorainn a chur leis an gceart rochtana ar sheirbhísí nua iarnróid do phaisinéirí nuair a chumhdaíonn CRI amháin nó níos mó an bealach céanna, nó bealach eile, dá gcuirfeadh feidhmiú an chirt seo isteach ar chothromaíocht eacnamaíoch CPS. Beidh an cinneadh seo bunaithe ar Thástáil Cothromaíochta Eacnamaíoch (EET), anailís eacnamaíoch oibiachtúil le critéir réamhchinnte.

Sa bhliain 2025, d'fhoilsigh an CRI an doiciméad Treoirlínte maidir leis an bPróiseas Tástála Cothromaíochta CRI-G-057 agus na foirmeacha a bhaineann leis an bhfógra le haghaidh seirbhís paisinéirí iarnróid nua atá beartaithe, agus an fhoirm iarratais le haghaidh EET. Ní raibh aon fhógraí ann maidir le seirbhís paisinéirí iarnróid nua atá beartaithe ná iarratais EET a fuarthas le linn 2025.

Achomhairc agus gearáin

Ní bhfuair an CRI aon achomhairc ná gearán mar Chomhlacht Rialála in 2025.

FORBAIRTÍ SA CHREAT REACHTAÍOCHTA NÁISIÚNTA AGUS EORPACH

Creatlach reachtaíochta iarnróid náisiúnta

Seo a leanas na forbairtí sa chreat reachtaíochta náisiúnta in 2025.

IR Uimh. 314 2025 – An tAcht um Shábháilteacht Iarnróid 2005 (Alt 26) Rialachán Tobhaigh 2025
Chuir sé seo an tobhach bliantúil ar na heagraíochtaí iarnróid sa Stát do 2025, rud a mhaoinigh gníomhaíochtaí CRI a bhain lena fheidhmeanna de réir Alt 26 d'Acht Sábháilteachta Iarnróid 2005.

Maidir le forbairt leanúnach reachtaíochta, tá feidhm ag an CRI faoi Alt 72 den RSA 2005 chun reachtaíocht a choinneáil faoi athbhreithniú. Sa chomhthéacs seo, lean an CRI lena rannpháirtíocht leis an DoT in 2025, nuair a iarradh agus de réir mar a iarradh, maidir le leasuithe beartaithe ar an RSA 2005, atá liostaithe mar fhoilseachán tosaíochta i seisiún an earraigh 2026.

An creat Eorpach um reachtaíocht iarnróid

Chun forbairt leanúnach a dhéanamh ar an gcreat dlíthiúil agus teicniúil a rialaíonn oibriú Ghréasán Iarnróid na hEorpa, tá gá le rannpháirtíocht fhairsing ag an gCoimisiún Eorpach, ag DG-MOVE tríd an gCoiste Idir-inoibritheachta agus Sábháilteachta Iarnróid (RISC) agus ERA leis na Ballstáit agus le geallsealbhóirí eile. Chun tuiscint agus feasacht a áirithiú ar fhorbairt leanúnach an chreata dhlíthiúil agus theicniúil a rialaíonn oibriú an Ghréasáin Eorpaigh Iarnróid, bhí an CRI ina rannpháirtithe gníomhacha i i gcruinnithe faoi chathaoirleacht an Choimisiúin Eorpaigh, agus ERA.

Freastalaíonn an CRI mar an Údarás Náisiúnta Sábháilteachta agus an DoT mar an Ballstát ar RISC araon. Déantar athbhreithniú, plé agus comhaontú ar athruithe agus nuashonruithe atá beartaithe ar an gcreat reachtaíochta ag RISC. Sa bhliain 2025, phléigh RISC na saincheisteanna seo a leanas: SSI Teileamaitice, TSI Rialaithe-ordaithe agus Comharthaíochta (CCS), TSI WAG, spriocanna sábháilteachta, rialacha náisiúnta, iarratas CE chuig an ERA maidir le hathbhreithniú ar TSIanna, leasuithe ar shonraíocht agus ar chaighdeáin.

Bhí fócas ar leith ar an TSI Teileamaitice in 2025, agus thug an RISC tuairim dhearfach le tromlach cáilithe ar dhréacht-Rialachán Cur Chun Feidhme an Choimisiúin i mí na Samhna 2025.

In 2025 lean an CRI lena rannpháirtíocht i líonra Eorpach na gComhlachtaí Rialála Iarnróid de chuid DG MOVE agus inár ról mar ionadaí na mBallstát ar Bhord Bainistíochta an ERA.

Is ball de Líonra na nÚdarás Náisiúnta Sábháilteachta é an CRI agus is é an príomhchuspóir atá aige ná malartú gníomhach tuairimí agus taithí a dhéanamh chun críche critéir chinnteoireachta a chomhchuibhiú. Ghlac an CRI páirt i ngach cruinniú iomlánach chomh maith leis an bhfoghrúpa um mhaoirseacht an fhóraim seo in 2025.

Treoir (AE) 2022/2555 Slándáil Líonra agus Faisnéise (NIS2), maidir le bearta le haghaidh ardleibhéal coiteann cibearshlándála ar fud an Aontais d'fhonn feidhmiú an mhargaidh inmheánaigh a fheabhsú. Ceanglaítear ar na Ballstáit leis an Treoir straitéisí náisiúnta cibearshlándála a ghlacadh agus údaráis inniúla, údaráis bainistíochta géarchéime cibearshlándála, pointí teagmhála aonair maidir le cibearshlándáil agus foirne freagartha teagmhas slándála ríomhaireachta a ainmniú nó a bhunú. Cuirtear oibleagáidí maoirseachta agus forfheidhmiúcháin san áireamh freisin. Sannfar a ról mar údarás inniúil don CRI trí thrasuíomh na Treorach, rud a bhfuiltear ag súil leis in 2026. Leanann an CRI de bheith rannpháirteach go gníomhach i bhFóram Údarás Inniúil an Ionaid Náisiúnta Cibearshlándála a bunaíodh chun cabhrú leis an aistriú ó NIS 1 go NIS2.

Leagtar síos i Rialachán (AE) 2024/1689 rialacha comhchuibhithe maidir le hintleacht shaorga. Is é cuspóir an Rialacháin seo "feabhas a chur ar fheidhmiú an mhargaidh inmheánaigh agus glacadh na hintleachta saorga (AI) atá dírithe ar an duine agus iontaofa a chur chun cinn, agus ardleibhéal cosanta ar shláinte, ar shábháilteacht, ar chearta bunúsacha atá cumhdaithe sa Chairt, lena n-áirítear an daonlathas, an smacht reachta agus cosaint an chomhshaoil, ar éifeachtaí dochracha na gcóras AI san Aontas agus tacú le nuálaíocht a áirithiú". Ar cheann de na bearta chun é seo a bhaint amach tá trí fhaireachán margaidh agus faireachas margaidh, rialachas agus forfheidhmiú. Tá sé curtha in iúl don CRI go n-áireofar feidhmeanna faoi (AE) 2024/1689 anois freisin ag a fheidhm údaráis um fhaireachas margaidh, mar a bhaineann sé le cábla-bhealaí faoi (IR 543 2020). Táthar ag súil leis na Rialacháin Forfheidhmithe chun éifeacht a thabhairt dó seo in 2026.

TUAIRISC CHUIMSITHEACH AN CHOIMISINÉARA DON AIRE

Mar Choimisinéir, aithním freagracht an Choimisiúin um Rialáil Iarnróid as a chinntiú go ndéantar córas éifeachtach rialaithe inmheánaigh a chothabháil agus a fheidhmiú.

Cuireann an fhreagracht seo san áireamh ceanglais an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit.

Tá an córas rialaithe inmheánaigh deartha chun riosca a bhainistiú go leibhéal inghlactha seachas deireadh a chur leis. Ní féidir leis an gcóras, dá bhrí sin, ach ráthaíocht réasúnta seachas ráthaíocht iomlán a thabhairt go ndéantar sócmhainní a chosaint, idirbhearta a údarú agus a thaifeadadh i gceart, agus go ndéantar earráidí nó neamhrialtachtaí ábhartha a chosc nó a bhrath go tráthúil.

Tá an córas rialaithe inmheánaigh, a thagann le treoir arna eisiúint ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, i bhfeidhm sa CRI don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2025 agus suas go dtí dáta faofa na ráiteas airgeadais.

Tá polasaí bainistíochta riosca ag an CRI a leagann amach a mhian riosca, na próisis bhainistíochta riosca atá i bhfeidhm agus sonraíonn sé róil agus freagrachtaí na foirne maidir le riosca. Tá an polasaí ar fáil do gach ball foirne a fhéadfaidh an lucht bainistíochta a chur ar an eolas faoi rioscaí atá ag teacht chun cinn agus faoi laigí rialaithe.

Tá córas bainistíochta riosca curtha i bhfeidhm ag an CRI a shainaithníonn agus a thuairiscíonn príomhrioscaí agus na bearta bainistíochta atá á ndéanamh chun aghaidh a thabhairt ar na rioscaí sin agus, a mhéid is féidir, chun na rioscaí sin a mhaolú. Tá clár rioscaí i bhfeidhm a shainaithníonn na príomhrioscaí atá roimh an CRI. Tá siad seo aitheanta, measúnaithe, agus grádaithe de réir a dtábhacht. Rinneadh athbhreithniú iomlán ar an gclár i mí Eanáir agus nuashonraigh an Fhoireann Bainistíochta é ar bhonn ráithiúil ina dhiaidh sin do 2025.

Deimhním go bhfuil timpeallacht rialaithe ina bhfuil na heilimintí seo a leanas i bhfeidhm:

- tá nósanna imeachta maidir le gach príomhphróiseas gnó doiciméadaithe
- sannadh freagrachtaí airgeadais ar leibhéal na bainistíochta agus tá cuntasacht chomhfhreagrach sannta orthu
- tá córas buiséadaithe cuí ann le buiséad bliantúil a choinníonn an bhainistíocht shinsearach faoi athbhreithniú
- tá córais ann atá dírithe ar shlándáil na gcóras teicneolaíochta faisnéise agus cumarsáide a chinntiú
- tá córais i bhfeidhm chun na sócmhainní a chosaint, agus

Deimhním go bhfuil na córais leanúnacha monatóireachta seo a leanas i bhfeidhm:

- sainaithníodh príomhrioscaí agus rialuithe gaolmhara, agus cuireadh próisis i bhfeidhm chun monatóireacht a dhéanamh ar oibriú na bpríomhrialuithe sin agus chun aon easnaimh a aithníodh a thuairisciú
- tá socruithe tuairiscithe bunaithe ag gach leibhéal inar sannadh freagracht as bainistíocht airgeadais, agus
- déanann an ardbhainistíocht athbhreithnithe rialta ar thuarascálacha tréimhsiúla agus bliantúla feidhmíochta agus airgeadais a léiríonn feidhmíocht i gcoinne buiséid/réamhaisnéisí.

Deimhním go bhfuil na nósanna imeachta cuí i bhfeidhm ag an CRI chun comhlíonadh na rialacha agus na dtreoirlínte soláthair reatha a chinntiú. Aibhsítear ceisteanna a thagann chun cinn maidir le rialuithe ar sholáthar faoi shaincheisteanna rialaithe inmheánaigh thíos.

Deimhním go bhfuil nósanna imeachta ag an CRI chun monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtacht a nósanna imeachta bainistíochta agus rialaithe riosca. Tá monatóireacht agus athbhreithniú na CRIanna ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh bunaithe ar obair ár n-iniúchta inmheánaigh, an iniúchta sheachtraigh agus an bhainistíocht shinsearach laistigh den CRI.

Tá Cód Iompair agus Eitice i bhfeidhm d'fhostaithe.

Tá polasaí an Rialtais ar phá Príomhfheidhmeannach agus gach fostaí de chuid Comhlachtaí Stáit á chomhlíonadh. Foilsítear sonraí faoi thuarastal an Choimisinéara sa Tuarascáil Bhliantúil agus sna Ráitis Airgeadais.

Deimhním go bhfuil prótacal ag an CRI chun faisnéis a sholáthar do chomhaltaí an Oireachtais ag Comhlachtaí Stáit faoi choimirce Ranna Rialtais de réir Imlitir 25/2016.

Ní raibh aon imeachtaí suntasacha tar éis an chláir chomhardaithe.

Comhlíonann an CRI polasaithe taistil an Rialtais.

Comhlíonann an CRI na nósanna imeachta diúscartha sócmhainní.

Comhlíonann an CRI gach dlí cánach ábhartha.

Tá an CRI ag cloí leis an gCód Caiteachais Phoiblí.

Comhlíonann an CRI Ciorclán 1/2020 maidir le hastaíochtaí gás ceaptha teasa a bhaineann le taisteal oifigiúil a fhritháireamh.

AGUISÍNÍ

Aguisín A
Litreacha ceadaithe chéimeanna APIS

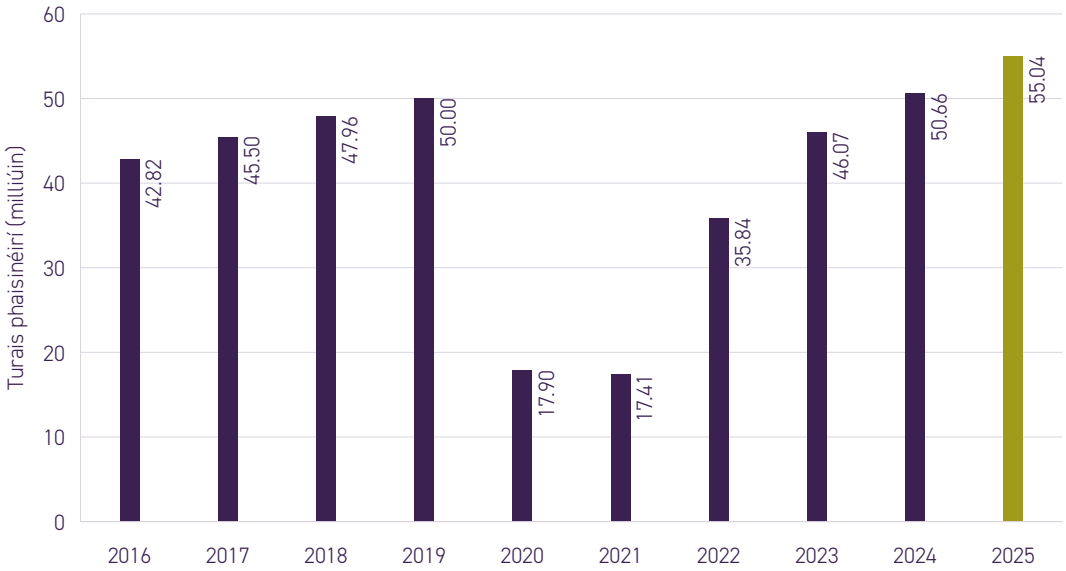
Tábla 7
Litreacha Glactha a eisíodh in 2025

	Coincheap	Réamh-dhearadh	Dearadh mion-sonraithe	T & C	Oibriú eatramhach	Seirbhís
Céimeanna API	1	2	3	4	5	6
Bonneagar – Iarnród Éireann						
Trasdhroichead Coisithe Stáisiún Átha Í						■
Trasdhroichead Iarnróid Bhaile Neanta			■			
Trasdhroichead Coisithe Stáisiún Mhainistir na Búille			■			
Iarnród Comaitéireachta Cheantar Chorcaí (CACR) Stáisiún Kent Tré-Ardán					■	
Pacáiste Oibre CACR 2: Comharthaíocht	■		■			
Pacáiste Oibre CACR 3: Obair Rian An Gleanntán go Mainistir na Corann			■			
Athfhorbairt Stáisiún Ceannt: Gnéithe Bonneagair					■	
Athfhorbairt Stáisiún Ceannt: Gnéithe Comharthaíochta			■		■	
Tardhoichead Coisithe Stáisiún Chlár Chlainne Mhuiris			■			
Bonneagar Luchtála DART+ BEMU			■			
Droichead Coisithe agus Rothar Dhomhnach Bat OBB32B						■
Tionscadal Athchomharthaíochta Dhroichead Átha 2025			■		■	
Líne Fainge WP6 Fo-Dhroichead UBF(BF)14B			■			
Líne Fainge WP6 Fo-Dhroichead UBF(LB)28C			■			
Líne Fainge WP6 Fo-Dhroichead UBF(LB)31A			■			
Líne Fainge WP7 Tardhroichead OBF(BF)12A			■			
Líne Fainge WP7 Tardhroichead OBF(BF)13C			■			
Líne Fainge WP7 Tardhroichead OBF(BF)6B			■			

	Coincheap	Réamh-dhearadh	Dearadh mion-sonraithe	T & C	Oibriú eatramhach	Seirbhís
Céimeanna API	1	2	3	4	5	6
Líne Fainge WP7 Tardhroichead OBF(LB)11A			■			
Athchomharthaíocht Ghéisille – Uasghrádú/Athnuachan Idirghlasála						■
GSM-R Céim 4 (Taobh an Riain)			■			
GSM-R Céim 5 (Taobh an Riain)			■			
Ardán Síos Acomhal Luimnigh & Tardhroichead Coisithe					■	■
Tardhroichead Coisithe Stáisiún Longfoirt			■			
Tardhroichead Coisithe Stáisiún Mhaigh Nuad						■
Tardhroichead Bhóthar Europort Ros Láir N25			■			
Lárionad Náisiúnta um Rialú Traenach (NTCC)				■		
Tardhroichead Bhóthar Dáilte Ongar						■
Feabhsú Stáisiún Órán Mór					■	
Tionscadal Comharthaíochta Phort Laoise						■
Ardaitheoirí Stáisiún Ráth Droma						■
Tardhroichead Coisithe Stáisiún Ráth Mhór OBT47A						■
Stáisiún Shruthán na Coille						■
Bonneagar – Eile						
Athsholáthar Droichead LUAS Dhuga Sheoirse (lena n-áirítear Oibreacha Réamhchéime)			■		■	
Rothstoc – Iarnród Éireann						
Tarlú DART EMU/BEMU				■		
Raidiónna Cábáin Céim GSM-R do Rang 29000, 22000, 2600, 2800				■		
Rothstoc – Eile						
LUAS RST (Tramanna Nua 401)	■					

Aguisín B
Líon na bpaisinéirí ar na córais iarnróid trom agus éadrom – sonraí 2025

Fíor 1
Turais phaisinéirí ar líonra Iarnród Éireann

Fíor 2
Turais paisinéirí ar líonra LUAS

Aguisín C
Léiríonn na táblaí seo a leanas stádas thorthaí CRI a rinneadh chuig eagraíochtaí iarnróid

Leanadh leis an dul chun cinn suntasach in 2025 maidir le dúnadh thorthaí CRI agus acmhainní breise á sannadh. Cé go bhfuil cuma ard ar roinnt figiúirí sa chatagóir 'Oscailte', ní chiallaíonn sé sin nach ndearnadh aon ghníomh ná nach ndearnadh aon fhorbairt. In 2025, rinne an roinn CS&E cuid shuntasach oibre chun torthaí a chur chun cinn agus mar thoradh air sin dúnadh 118 toradh. As na 118 toradh CRI seo, ba neamhchomhlíonadh Mór nó neamhchomhlíonadh beag iad 34 díobh seo agus ba Ghníomhartha Riachtanacha iad na 84 thoradh dúnta eile. Do 2025 i gcomparáid le 2024, ó shannadh acmhainní breise CRI, bhí méadú coibhneasta 56% i gcomparáid le rátaí dúnta Thorthaí CRI in 2024.

Tábla 8
Stádas thorthaí CRI amhail 31 Nollaig 2025

	Oscailte		FER		Curtha isteach		Dúnta	
Gníomhaíocht	ARs	NCs	ARs	NCs	ARs	NCs	ARs	NCs
Torthaí CRI do IÉ-IM								
Iniúchadh	7	5	7	8	9	3	270	79
Ciigireacht	20	4	8	3	25	12	52	8
Gníomhaíocht Iartarluihe	12	2	14	5	7	3	104	24
Torthaí CRI do IE-RU								
Iniúchadh	8	8	3	3	1	1	148	60
Ciigireacht	4	0	3	0	1	1	81	26
Gníomhaíocht Iartarluihe	2	1	2	0	0	0	36	11
Torthaí CRI do Transdev								
Iniúchadh	6	2	26	5	15	11	73	9
Ciigireacht	1	2	4	4	2	1	24	5
Gníomhaíocht Iartarluihe	3	1	0	0	2	1	12	3
Torthaí CRI do NIR								
Iniúchadh	2	1	2	1	0	0	4	2
Ciigireacht	5	5	0	1	0	0	2	0
Gníomhaíocht Iartarluihe	0	0	0	1	0	0	4	1

	Oscailte		FER		Curtha isteach		Dúnta	
Gníomhaíocht	ARs	NCs	ARs	NCs	ARs	NCs	ARs	NCs
Torthaí CRI do RSI								
Iniúchadh	10	2	6	2	1	0	30	16
Ciigireacht	6	0	2	0	1	0	13	10
Gníomhaíocht Iartarluihe	1	1	0	0	0	0	0	0
Torthaí CRI do BNM								
Iniúchadh	4	3	0	0	0	0	0	0
Ciigireacht	6	0	0	0	1	0	1	0
Gníomhaíocht Iartarluihe	2	0	0	0	0	0	0	0
Torthaí CRI do RPSI								
Iniúchadh	5	1	0	0	0	0	35	4
Ciigireacht	13	2	0	0	0	0	14	0
Gníomhaíocht Iartarluihe	0	0	0	0	0	0	2	0
Torthaí CRI do Oidhreacht								
Iniúchadh	0	0	0	0	0	0	0	0
Ciigireacht	21	3	2	1	0	0	65	37
Gníomhaíocht Iartarluihe	0	0	0	0	0	0	1	3

Moltaí sábháilteachta RAIU

Eisíonn an CRI moltaí RAIU chuig eagraíochtaí iarnróid nó aonáin eile agus rianaíonn sé cur chun feidhme na moltaí sin ansin.

Is iad na catagóirí stádais do mholtaí RAIU chun críocha rianaithe:

Oscailte/Ar Siúl
Táthar ag fanacht le haiseolas (Fianaise) ón Eagraíocht Iarnróid (nó páirtí eile) nó níl gníomhartha curtha i gcrích go fóill.

Curtha isteach
Tá aighneacht déanta ag an Eagraíocht Iarnróid (nó páirtí eile) don CRI, ag cur in iúl go bhfuil bearta glactha aici chun difear a dhéanamh don mholadh, agus is é an chéad chéim eile don CRI athbhreithniú a dhéanamh ar an aighneacht agus cinneadh a dhéanamh an féidir an moladh a dhúnadh nó nach féidir nó an gá an moladh a athchatagóiriú.

FER (Fianaise Breise a Iarrtar)
Tá athbhreithniú déanta ag an CRI ar aighneacht (nó aighneacht bhreise) ach measann sé go bhfuil gá le tuilleadh fianaise chun an moladh sábháilteachta a dhúnadh. D'fhéadfadh go mbeadh atriallta iolracha ar fhianaise bhreise ag teastáil/atrialltaí iolracha ar athbhreithnithe chun an moladh sábháilteachta a dhúnadh.

Dúnta
Tá athbhreithniú déanta ag an CRI ar aighneacht (nó aighneacht bhreise) agus tá sé sásta gur tugadh aghaidh ar an moladh sábháilteachta.

Nóta: Ullmhaíodh Tábla RAIU mar a chuirtear i láthair ar stádas mholtaí RAIU ag deireadh 2025.

Tábla 9
Moltaí RAIU a rinneadh

		Líon na Moltaí***				
Bliain***	Líon na dTuarascálacha*	Oscailte	Cuirtha isteach	FER	Dúnta	Iomlán
**	19	0	0	0	73	73
2010	4	1	0	0	25	26
2014	6	0	0	2	26	28
2016	3	2	4	2	12	20
2017	1	0	0	1	8	9
2018	1	1	0	1	7	9
2019	4	5	4	6	21	36
2020	4	4	2	6	7	19
2021	7	8	5	7	16	36
2022	3	6	8	2	0	16
2023	5	13	14	3	17	47
2024	3	5	9	0	0	14
2025	3	12	4	0	0	16
2026 (YTD)	1	5	0	0	0	5
Iomláin*	**64**	**61**	**50**	**30**	**212**	
Líon iomlán moltaí RAIU a rinneadh*						**340**

* Ní luaitear 'tuarascálacha' i gcomhréir le córas tagartha RAIU do USANanna, ach tá moltaí USAN san áireamh sa tábla thuas do na blianta ábhartha inar eisigh an RAIU na USANanna.
** Tá gach moladh RAIU ó 2006, 2007, 2008, 2009, 2011, 2012, 2013 agus 2015 dúnta go hiomlán.
*** Bhí na figiúirí táblaithe a tugadh thuas reatha ag deireadh 2025.

Aguisín D
Staitisticí na dtáscairí sábháilteachta

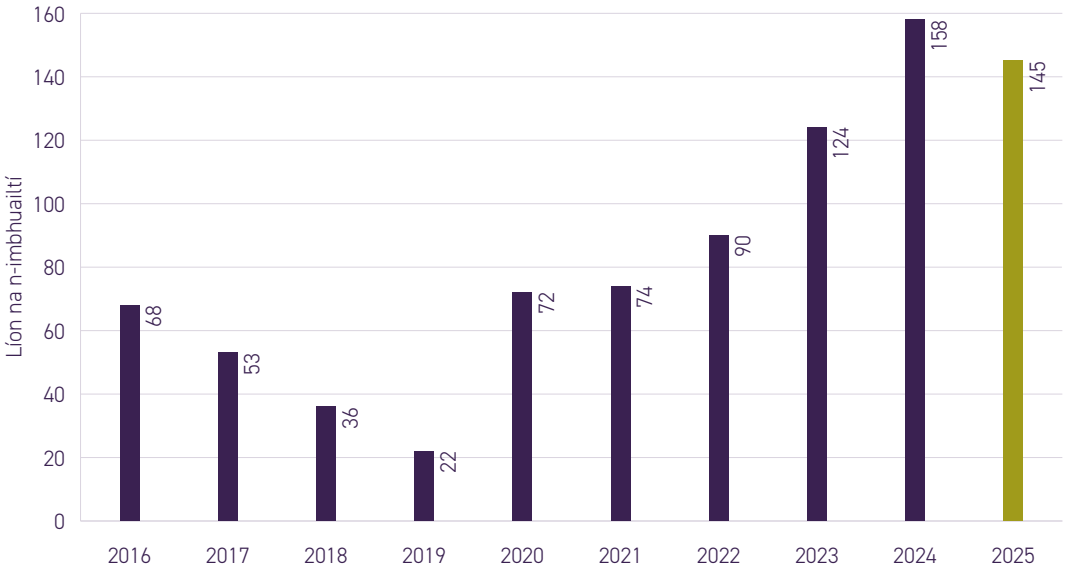
Tábla 10
Staitisticí báis agus díobhálacha Iarnród Éireann

Catagóir	'16	'17	'18	'19	'20	'21	'22	'23	'24	'25	Treocht
Oibríochtaí iarnróid: gortuithe marfach do phaisinéirí											
Gortú marfach do phaisinéir de bharr timpiste traenach, ní ag crosaire comhréidh	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Gortú marfach do phaisinéir de bharr timpiste traenach ag crosaire comhréidh	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Gortú marfach do phaisinéir ag taisteal ar thraein, seachas i dtimpiste traenach	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
Gortú marfach do phaisinéir ag iarraidh dul ar bord traenach nó tuirlingt ón traein	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Bonneagar iarnróid: gortuithe marfacha tríú páirtí											
Gortú marfach do thríú páirtí ag crosaire comhréidh a bhain le traein	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	
Gortú marfach do thríú páirtí ag crosaire comhréidh nár bhain le traein	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Gortú marfach d'fhostaí ag crosaire comhréidh mar gheall ar thraein ag gluaiseacht	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Gortú marfach d'fhostaí mar gheall ar thraein ag gluaiseacht (seachas ag crosaire comhréidh)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Gortú marfach d'fhostaí nár tharla mar gheall ar thraein ag gluaiseacht	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Bonneagar iarnróid: gortuithe marfacha fostaithe											
Gortú marfach d'fhostaí ag crosaire comhréidh mar gheall ar thraein ag gluaiseacht	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Gortú marfach d'fhostaí mar gheall ar thraein ag gluaiseacht (seachas ag crosaire comhréidh)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Gortú marfach d'fhostaí nár tharla mar gheall ar thraein ag gluaiseacht	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

Catagóir	'16	'17	'18	'19	'20	'21	'22	'23	'24	'25	Treocht
Oibríochtaí iarnróid: gortuithe marfacha do dhaoine eile											
Gortú marfach mar gheall ar thraein ag gluaiseacht nár tharla ag crosaire comhréidh	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Gortú marfach do chustaiméir nó cuairteoir, gan aon traein i gceist	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	
Gortú marfach a bhain le traein ag gluaiseacht ar an iarnród nó ar an gcrosaire comhréidh nuair a tugadh le fios go raibh treaspás nó bás amhrasach ann	5	12	9	4	7	5	6	11	12	3	
Oibríochtaí iarnróid: gortuithe neamh-mharfacha do phaisinéirí/daoine eile											
Gortú do phaisinéir a bhí ag taisteal ar thraein mar gheall ar thimpiste iarnróid nach raibh ag crosaire comhréidh	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Gortú do phaisinéir a bhí ag taisteal ar thraein mar gheall ar thimpiste iarnróid ag crosaire comhréidh	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Gortú do phaisinéir ag iarraidh dul ar bord traenach nó tuirlingt ón traein	79	57	74	76	42	32	62	65	54	58	
Gortú do phaisinéir ag taisteal ar thraein, seachas de bharr timpiste iarnróid	31	33	46	38	9	0	30	45	51	44	
Bonneagar iarnróid: gortuithe neamh-mharfacha do thríú páirtithe											
Gortú a bhain do thríú páirtí ag crosaire comhréidh agus a bhain le traein	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	
Gortú d'úsáideoir crosaire comhréidh nár bhain le traein	0	0	1	1	2	1	2	2	0	2	
Bonneagar iarnróid: gortuithe neamh-mharfacha do dhaoine eile											
Gortú do chustaiméir nó do chuairteoir ar áitreabh	192	321	199	288	122	96	172	223	234	202	
Gortuithe do dhaoine eile daoine neamhúdaraithe san áireamh	2	6	0	2	0	0	2	3	3	1	

Catagóir	'16	'17	'18	'19	'20	'21	'22	'23	'24	'25	Treocht
Oibriúcháin iarnróid: gortuithe neamh-mharfacha d'fhostaithe											
Timpiste ama caillte ag fostaí a bhain le gluaiseacht traenach nó timpiste traenach	1	15	13	7	8	0	0	20	18	9	
Timpiste ama caillte ag fostaí agus iad ag obair ar iarnród nár tharla mar gheall ar thraein a bheith ag gluaiseacht	30	30	13	35	16	8	11	11	12	14	
Bonneagar iarnróid: gortuithe neamh-mharfacha fostaithe											
Timpiste ama caillte ag fostaí a bhain le gluaiseacht traenach nó timpiste traenach	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Timpiste ama caillte ag fostaí agus iad ag obair ar iarnród nár tharla mar gheall ar thraein a bheith ag gluaiseacht	23	22	26	24	20	33	20	20	18	11	
Timpiste ama caillte ag fostaí agus iad ag obair ag crosaire comhréidh nár tharla mar gheall ar thraein ag gluaiseacht	3	1	1	0	3	0	2	2	2	0	
Eintiteas i gceannas ar chothabháil agus ceardlanna cothabhála: gortuithe neamh-mharfacha fostaithe											
Timpiste ama caillte ag fostaí a bhain le gluaiseacht traenach nó timpiste traenach	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Timpiste ama caillte ag fostaí agus iad ag obair ar iarnród nár tharla mar gheall ar thraein a bheith ag gluaiseacht	11	10	12	15	4	11	7	5	12	4	

Fíor 3
Líon iomlán imbhuailtí traenach de réir bliana

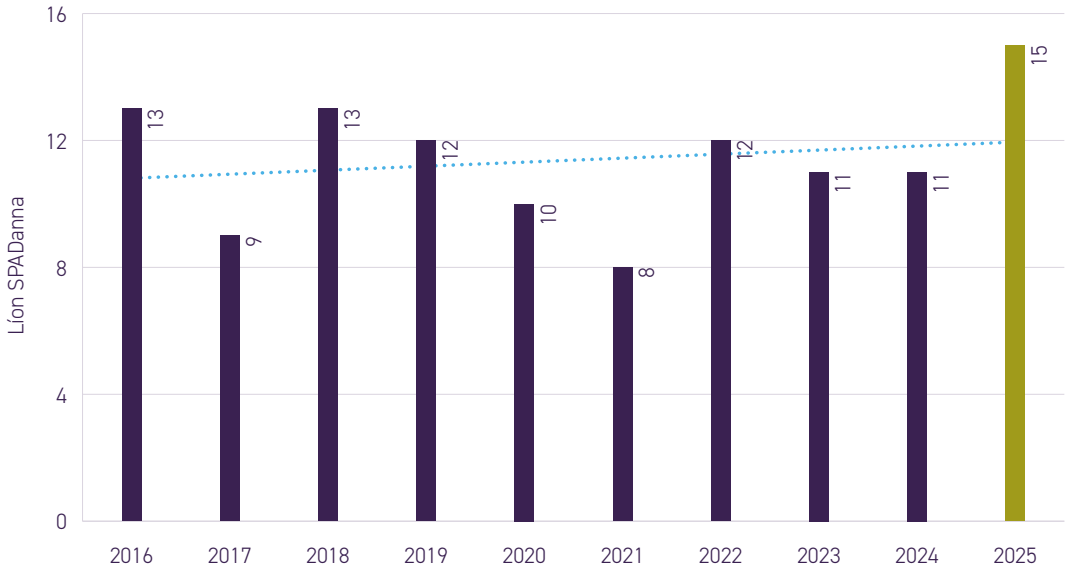
Tábla 11
Staitisticí imbhuailtí traenach de réir bliana de réir catagóire

Catagóir	'16	'17	'18	'19	'20	'21	'22	'23	'24	'25	Treocht
Imbhualadh traenach le traein paisinéirí nó lasta ar líne reatha	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Imbhualadh traenach/feithicle iarnróid i stáisiún nó gluaiseacht sealúchais	1	2	1	1	4	1	4	0	3	5	
Imbhualadh traenach le mótarfheithicil ag crosaire comhréidh	0	3	1	2	1	0	0	1	0	1	
Imbhualadh traenach le coisithe ag crosaire comhréidh	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Imbhualadh traenach le geataí freastail ag crosaire comhréidh	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Imbhualadh traenach le feithicil bhóthair ag cur bac ar an líne (ní ag crosaire comhréidh)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Imbhualadh traenach le constaic eile ar an líne	31	25	23	8	29	27	27	34	64	37	
Imbhualadh traenach le hainmhí mór (ainmhithe móra) ar an líne	35	23	11	11	38	46	59	89	91	102	
Iomlán	**68**	**53**	**36**	**22**	**72**	**74**	**90**	**124**	**158**	**145**	

Comharthaí Tarchurtha i gContúirt (SPADanna)

Sainmhínítear SPAD mar rud a tharlaíonn nuair a théann traein thar chomhartha stad (dearg) gan údarás.

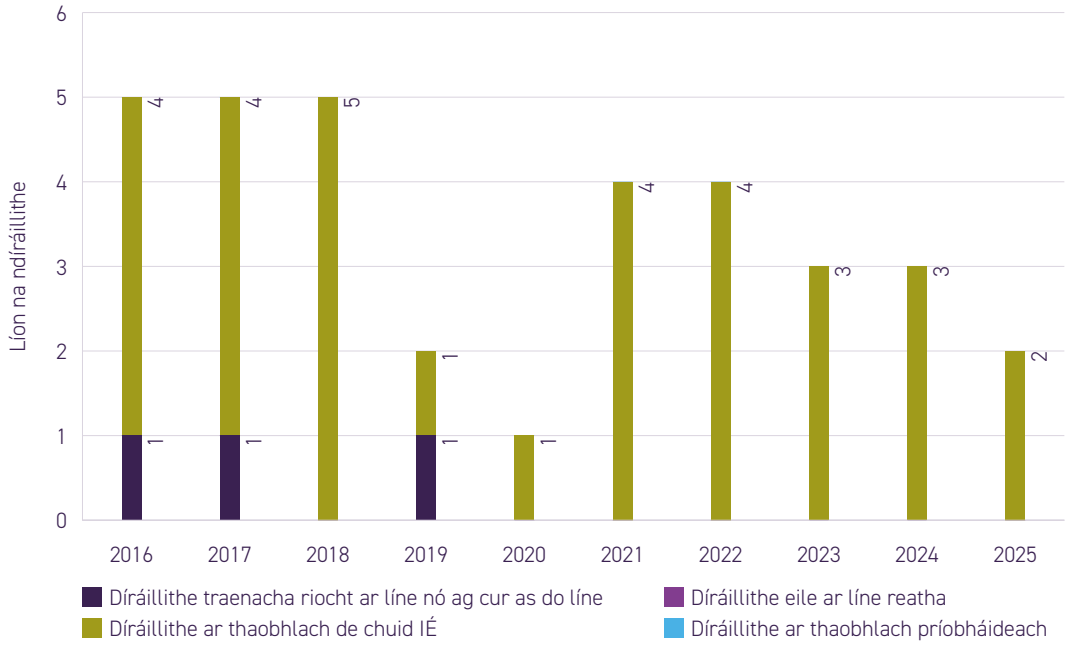
Físr 4
Comharthaí contúirte a ndeachthas tharstu

Díráillithe traenacha

Tá díráillithe traenach fós ag leibhéil ísle, agus tharla gach ceann acu in 2025 ar thaobhlínte.

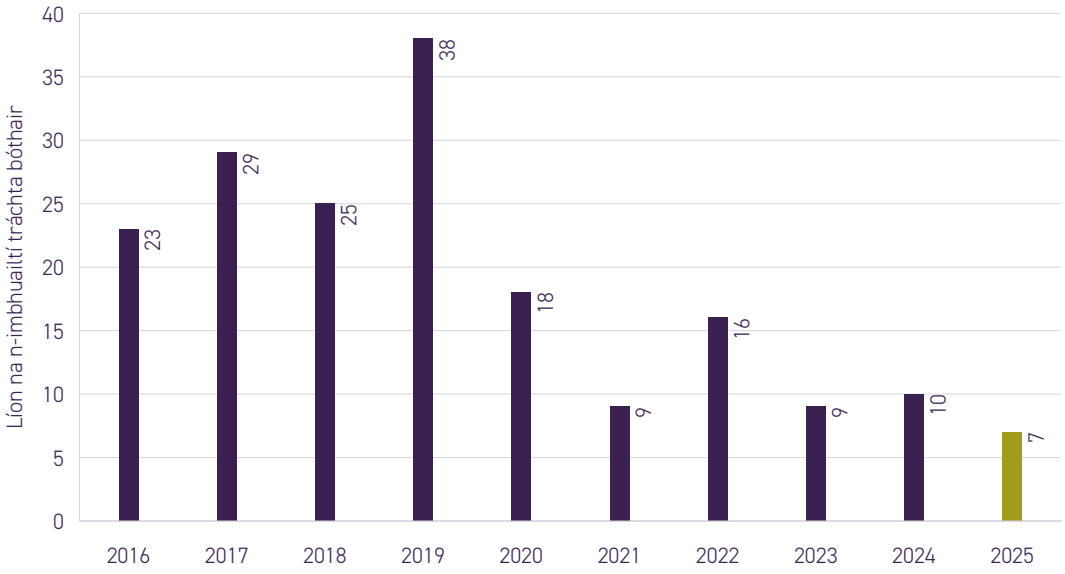
Físr 5
Díráillithe traenacha

Tionóiscí tráchta a bhain le tramanna

I gcás 2025, tháinig laghdú breise ar líon na nImbhuailtí Tráchta Bóthair i gcomparáid le leibhéil 2024. Go deimhin, ba é 2025 an bhliain ab' fhearr le deich mbliana do thimpistí tráchta bóthair a raibh tramanna i gceist leo do líonra iarnróid éadroim (TDLR). I ndiaidh Covid, tá an treocht dhearfach fhoriomlán i gcás timpistí tráchta bóthair ag dul i laghad don ghréasán iarnróid éadroim.

Fíor 6
Imbhuailtí tráchta bóthair a bhaineann le tramanna de réir bliana

Comharthaí Tarchurtha ag Stop (SPASanna) agus imeachtaí SPAD

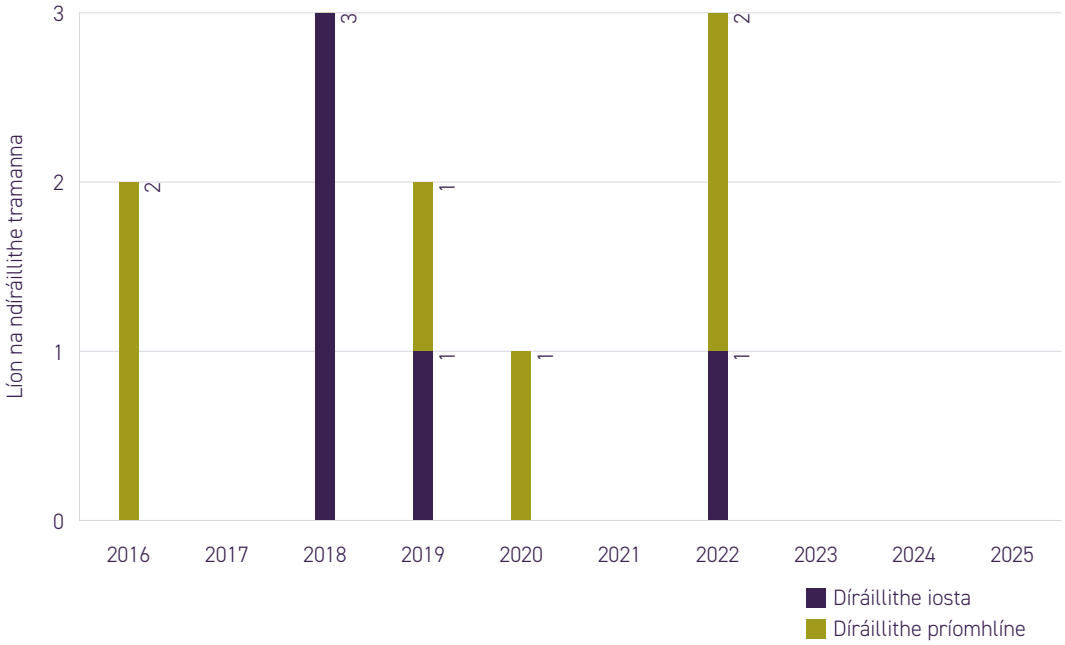
Tarlaíonn teagmhais SPAS/SPAD ar líonra LUAS, léiríonn sonraí 2025 feabhas beag don líne uaine agus don líne dhearg araon i gcomparáid le sonraí 2024. Le dhá bhliain as a chéile anois, tá laghdú tagtha ar theagmhais SPAS/SPAD ar líonra an iarnróid éadroim.

Fíor 7
Comharthaí a ndeachaigh tramanna ar aghaidh ag an stad

Díráillithe tramanna

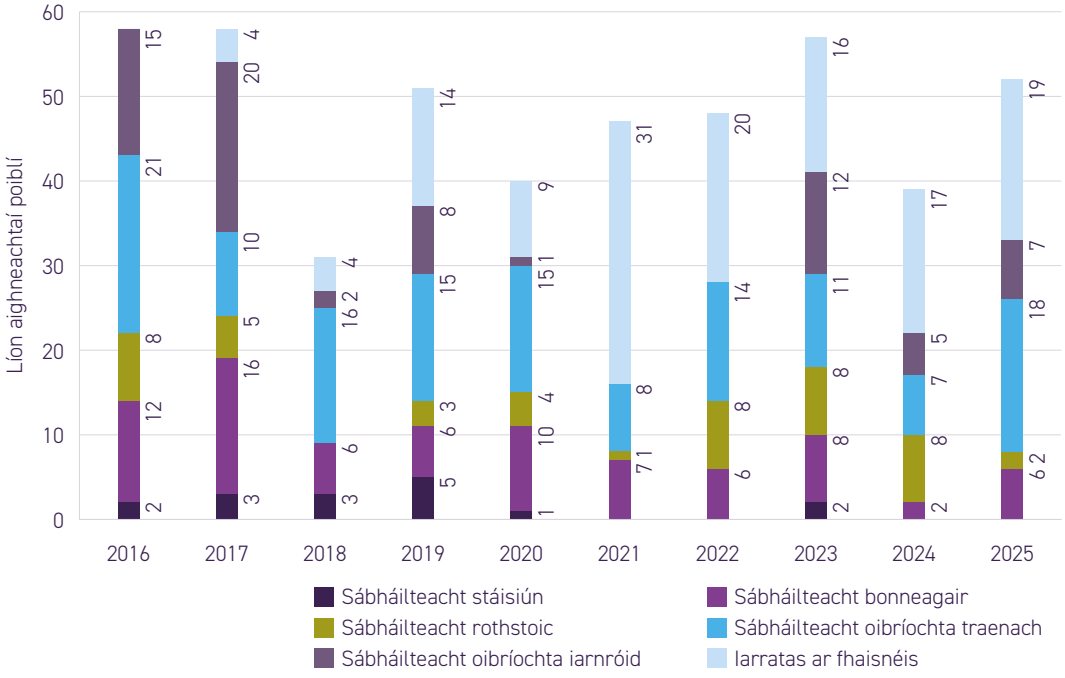
Fíor 8
Díráillithe tramanna

Uiríll phoiblí

Uiríll ón bpobal agus ó fhoireann iarnróid a fuarthas in 2025, de réir catagóire.

Fíor 9
Uiríll phoiblí

Aguisín E
Oibreoiri iarnróid oidhreachta agus Velorail

Iarnróid oidhreachta

Tábla 12
Iarnróid oidhreachta a bhfuil deimhniú sábháilteachta reatha acu

Eagraíocht iarnróid	Cuntas
Iarnród Éadrom Duibhlinne Páirc Ghort na Darach Ráth Bhoth Co Dhún na nGall	Iarnród caol príobháideach is ea Iarnród Éadrom Dhuibhlinne, 4.5km ar a fhad, ar thailte Dhiméin Pháirc Oakfield, Ráth Bhoth, Co. Dhún nan nGall.
Cumann Traenach na Gaeltachta Láir Baile na Finne Co Dhún na nGall	Iarnród caol is ea Cumann Traenach na Gaeltachta Láir atá 4.8km ar a fhad. Ritheann an t-iarnród ó Bhaile na Finne chuig rinn ar a dtugtar 'Ceann an Locha'.
Iarnród Caol Tomhsaire Chumann Gaile na hÉireann An Sráidbhaile Co Laoise	Tá an t-Iarnród caol ag Irish Steam Preservation Society, a luaitear ar a chuid margaíochta mar Mhearthraein Choillearnach Shráidbhaile, lonnaithe i gcoillearnach Eastát Halla Shráidbhaile trí aontú léasa leis an tiarna talún.
Iarnróid Aonráille Lartigue Bóthar John B Keane Lios Tuathail Co Chiarraí	Tá Iarnród Aonráille Lartigue, LMR, comhdhéanta de thrí limistéar ar leith, is iad sin, an Príomhshuíomh, an Músaem agus an Suíomh Bunaidh. Laistigh den phríomhshuíomh tá an t-iarnród féin.
Iarnród Phort Láirge agus Ghleann na Siúire Stáisiún Chill Mhíodáin Cill Mhíodáin Co Phort Láirge	Iarnród caol is ea Iarnród Phort Láirge agus Ghleann na Siúire idir Stáisiún Chill Mhíodáin agus Carraig na bhFraochán, Cathair Phort Láirge. Ritheann sé ar chuid den líne iarnróid tréigthe idir Port Láirge agus Mala. Tá an t-iarnród 10km ar a fhad.
Iarnród an Chabháin & Liatroma Dromad Co Liatroma	Iarnród caol is ea Iarnród an Chabháin & Liatroma atá 0.8km ar a fhad. Ritheann an t-iarnród ó stáisiún Dhromaid chuig pointe thart ar 90 méadar ón mbóthar idir Maothail agus Dromad ar raon bunaidh Iarnród an Chabháin agus Liatroma.
Iarnród Mór an Iarthair Láir Teo. Stáisiún Traenach Chrois Mháma Crosaire Mháma Chonamara Co na Gaillimhe	Feidhmíonn iarnród oidhreachta Chonamara ar raon caol scoite timpeall 400m ar fad.

Tábla 13
Iarnróid oidhreachta nach bhfuil deimhniú sábháilteachta reatha acu

Eagraíocht iarnróid	Cuntas
Tralee-Dingle Steam Railway Co Ltd Halla an Bhaile Cé an Phrionsa Trá Lí Co Chiarraí	Is iarnród caolchúiseach é Iarnród Thrá Lí-Daingean 3 chiliméadar ar fad agus ritheann sé ó Stáisiún Bhaile Aird ag Trá Lí go Stáisiún Blennerville.
West Clare Railway Co Ltd Acomhal Mhaigh Easa Chill Rois	Is iarnród cúng é Iarnród Iarthar an Chláir, a fheidhmíonn níos mó ná 4km de rian. Bhí an t-iarnród dírithe ar an iar-stáisiún i Maigh Easa, in aice le Cill Rois, Co. an Chláir, áit ar athchóiríodh an teach stáisiúin bunaidh ina mhúsaem.
Páirc Oidhreachta & Fionnachtana Lullymore Teo., Lullymore Ráth Iomgháin Co Chill Dara	Is turas lúbtha 1km é Iarnród Oidhreachta Lullymore trí lagphortaigh a athshlánú.

Toisc nach bhfuil deimhniú sábháilteachta ag na Iarnróid Oidhreachta seo, tá siad neamhoibríochtúil faoi láthair.

Oibreoirí Velorail

Tábla 14
Oibreoirí Velorail le deimhniú sábháilteachta reatha

Eagraíocht iarnróid	Cuntas
IRD CLG Choillte Mach – Velorail Bóthar an Stáisiúin Coillte Mach Contae Mhaigh Eo F12YE09	Tá IRD Kiltimagh CLG – Velorail ag baint úsáid as thart ar 8km de rian san iomlán agus is é an fad cúrsa chun troitheánú a dhéanamh ar na rothair iarnróid ná timpeall 1 uair 15 nóiméad.

Aguisín G
Gníomhaíochtaí Cigireachta na Roinne Maoirseachta Forfheidhmithe agus Comhlíonta (CS&E) (lena n-áirítear tuarascálacha achoimre ó CS&E chuig CA/APIS)

Nóta: Is le haghaidh gníomhaíochtaí Cigireachta amháin atá Tabla 14 agus 15 thíos.

Tábla 15
Gníomhaíochtaí cigireachta na Roinne Comhlíonta, Maoirseacht agus Forfheidhmiú (lena n-áirítear tuarascálacha achoimre) a cuireadh ar bun in 2025 (66 san iomlán)

Níl	Ainm cigireachta CS&E	Eintiteas iarnróid
1	Cigireacht ar OBT24 (Vs 5.2 d'Iarscríbhinn II CSM 2018/762)	IÉ-IM
2	Cigireacht ar Stáisiún Traenach Bhántír	IÉ
3	Cigireacht ar Bhainistíocht Fásra Teachín Iarnróid Chill Chomhghaill (Vs 5.2 d'Iarscríbhinn II CSM 2018/762)	IÉ-IM
4	Cigireacht ar UBR159 (Vs 5.2 d'Iarscríbhinn II CSM 2018/762)	IÉ-IM
5	Cigireacht ar OBR65A – Droichead Coisithe Mhuirfean (Vs 5.2 d'Iarscríbhinn II CSM 2018/762)	IÉ-IM
6	Cigireacht ar XG006 – Cúil Mhín (Vs 5.2 d'Iarscríbhinn II CSM 2018/762)	IÉ-IM
7	Cigireacht ar XM190	IÉ-IM
8	Cigireacht ar XM132	IÉ-IM
9	Cigireacht ar XM220	IÉ-IM
10	Cigireacht ar XM222	IÉ-IM
11	Cigireacht ar SPAD MW813 agus Pointí a ritheann trí MW564	IÉ-IM
12	Plódú Traenach Ros Láir-Baile Átha Cliath	IÉ-RU
13	Cigireacht Uimh. 17 – Turas Cábáin – Heuston – Cathair na Mart	IÉ-RU
14	Cigireacht Uimh. 28 – Creimeadh Cósta ó Thuaidh de Stáisiún Traenach Chill Mhantáin	IÉ
15	Toradh Gníomhaíochta i ndáil le dul i ngleic le Cineál III	RPSI
16	Cigireacht Uimh. 66 – Príomh-Chigireacht IRD Coillte Mách	IRD K
17	Cigireacht Uimh. 67 – Príomh-Chigireacht ISPS An Sráidbhaile	ISPSanna
18	Cigireacht Uimh.60 – Cigireacht Bhliantúil Iarnróid Éadrom Duibhlinne	Oidhreacht
19	Cigireacht Uimh.63 – Cigireacht Bhliantúil Iarnród Bhaile na Finne	Oidhreacht
20	Cigireacht Uimh.65 – Cigireacht Bhliantúil an Chabháin agus Liatroma	Oidhreacht
21	Cigireacht ar Stáisiún Páircbhealach M3	IÉ
22	Cigireacht Stáisiún Pháirc Hans	IÉ
23	Cigireacht Uimh.59 Gníomhaíocht cigireachta sócmhainní BNM	BNM
24	Cigireacht Uimh.2 Bainistiú Faisnéise ó CTC go Tiománaí – Paisinéirí agus Ullmhacht Éigeandála	IÉ-RU
25	Eas-Shreabhadh Faisnéise chuig Tiománaithe NIR	NIR
26	Bainistiú Sócmhainní Gearrtha agus Claífoirt	IÉ-IM
27	Cigireacht Uimh. 55 – Bainistíocht Éigeandála – Roinn 5.5 d'Iarscríbhinn I CSM 2018/762	RPSI
28	Tástáil BEMU agus gluaiseacht i dtimpeallachtaí neamhbheo	IÉ-RU
29	Gníomhaíocht torthaí dírithe ar aghaidh a thabhairt ar shaincheisteanna Cineál 3	RSIE

Níl	Ainm cigireachta CS&E	Eintiteas iarnróid
30	Cigireacht Uimh. 13 – Bainistíocht inniúlachta agus oiliúna do róil ríthábhachtacha sábháilteachta	IÉ-RU
31	Bainistíocht rialuithe IÉ-RU chun an baol a bhaineann le daoine a bhualadh le traein a mhaolú	IÉ-RU
32	Oibrithe Deonacha RPSI i gcomhlíonadh SCRanna i gcoinne Alt 4.2 Iarscríbhinn I 2018/762	RPSI
33	Cigireacht Stáisiún Bhré	IÉ
34	Cgireacht ar Dhroichead Uimhir UBR 142 Bré	IÉ-IM
35	Cigireacht ar Chrosaire Comhréidh XR 011 Bré	IÉ-IM
36	Áirithint Tiománaithe Ar Pointe – Bré	IÉ-RU
37	Cigireacht Uimh. 23 – Cigireacht ar Bhainistíocht cosán PG agus PWI	IÉ-IM
38	Cigireacht Uimh. 57 – Gníomhaíocht Cigireachta: Gníomhaíocht Cigireachta ar Sheiceálacha Réamh-Imeachta ar Fheithiclí le haghaidh seirbhísí speisialta	RPSI
39	Tramstad Dhroichead Broome	TDLR
40	Droichead Broome OBG5	IÉ-IM
41	Droichead – An Cuarbhóthar Thuaidh_B33	TDLR
42	Ardán iarnróid throm Droichead Broome lena n-áirítear OBG4A	IÉ-IM
43	Stad tram Bhaile Phib agus ballaí oidhreachta Bhaile Phib	TDLR
44	Droichead Bhóthar an Fhásaigh – B35	TDLR
45	Droichead Fobhealaaigh UBG 104A – Aonaid Réamhtheilgthe Deighilteacha	IÉ-IM
46	UBG 106 Droichead na Sionainne	IÉ-IM
47	Comhpháirt Bhloc Neamh-Inslithe 78 ¼ Míle Post	IÉ-IM
48	Droichead Áirse Saoirseachta OBM 681	IÉ-IM
49	Crosaire Comhréidh XM 033 (Bóthar)	IÉ-IM
50	Cúlbhár UBA 78A	IÉ-IM
51	Droichead Áirse Saoirseachta UBG 105	IÉ-IM
52	Droichead Hibrideach UBA 84	IÉ-IM
53	Comhpháirt Bhloc Inslithe 78 ¼ Míle Post	IÉ-IM
54	Crosaire Comhréidh XM 27 (Bóthar)	IÉ-IM
55	EMA 100U Claífort	IÉ-IM
56	Crosaire Comhréidh XM 032 (Réimse)	IÉ-IM
57	EMA 096D Claífort	IÉ-IM
58	Cigireacht Uimh. 62 – Cigireacht LMR	IÉ-IM
59	Cigireacht Uimh. 6 – TSI OPE agus Comhéadain Ghaolmhara	LMR
60	Áirithint Tiománaithe ar Phointe – Gaillimh	IÉ-RU
61	Oibríochtaí Nollag WSVR	WSVR
62	Iarnród Bhaile na Finne – Seirbhísí Nollag	Baile na Fionn
63	UBG104	IÉ-IM
64	Lasc análaithe BSGS0771552	IÉ-IM
65	Lasc análaithe BSGS0780270	IÉ-IM
66	XM026	IÉ-IM
67	Tuarascáil aiseolais SMS CA TDLR ó Mhaoirseacht	TDLR
68	Tuarascáil Achomair NIR	NIR

Tábla 16
Gníomhaíochtaí cigireachta maoirseachta a críochnaíodh in 2025 a cuireadh tús leo in 2024 nó níos luaithe (15 san Iomlán)

Níl	Ainm cigireachta CS&E	Eintiteas iarnróid
1	Cigireacht ar Chrosaire Comhréidh XM 080	IÉ-IM
2	Comhtháthú Fachtóirí Daonna i gCothabháil Feithiclí (A tosaíodh agus ar cinneadh go mbeidh sé clúdaithe ag Iniúchadh 66/24: Pleanáil agus Rialú Oibríochta RSIE (lena n-áirítear HoF))	RSIE
3	Tuarascáil Achomair ar Mhaoirseacht go Measúnú Comhréireachta – Baile na Finne	Baile na Fionn
4	Tuarascáil Achomair ar Mhaoirseacht go Measúnú Comhréireachta – Iarnród Loch Duibhlinne	DLR
5	Cigireacht Stáisiún Chluain Saileach	IÉ
6	Cigireacht ar Bhainistíocht Chósta (Cigireacht Uimh. 3)	IÉ-IM
7	Bainistiú IÉ-RU ar thuirse tiománaithe traenach	IÉ-RU
8	Iarnród Oidhreachta Bhaile na Finne (Cigireacht Uimh. 27)	Baile na Fionn
9	Iarnród Loch Duibhlinne (Cigireacht Uimh. 26)	DLR
10	Cigireacht WSVR 2024	WSVR
11	Seolta Traenach P5 Stáisiún Uí Chonghaile	IÉ-RU
12	Cigireacht Iarnróid Oidhreachta Bhaile na Finne (Cigireacht Uimh. 27)	Baile na Fionn
13	Ullmhú Rothstoc do Sheirbhísí NIR ar Líonra IÉ-IM	NIR
14	Cigireacht ar bhainistiú ceannbhrat do stáisiúin ardchosanta (Cigireacht Uimh. 15)	IÉ-IM
15	Siúlóidí riain faoi fhochonradh TDLR – Fíorú inniúlachta conraitheora (Cigireacht Uimh. 21)	TDLR

Aguisín G
Gluais

AE	Aontas Eorpach
APIS	Údarú le Cur i mbun Seirbhíse
BNM	Bord Na Móna
CACR	Iarnród Comaitéireachta Limistéar Chorcaí
CER	Athléimneacht Aonáin Chriticiúil
CILT	An Institiúid Chairte Lóistíochta agus Iompair
CRI	An Coimisiún um Rialáil Iarnróid
CSTE	Comhlachas Saorthrádála na hEorpa
DART	Mear-Iompar Cheantar Bhaile Átha Cliath
DeBo	Comhlacht Ainmnithe
DGSA	Comhairleoir Sábháilteachta Earraí Contúirteacha
DLR	Iarnród Loch Duibhlinne
DoT	An Roinn Iompair
ECM	Aonán atá i bhfeighil Cothabhála
ERA	An Ghníomhaireacht Eorpach Iarnróid
ETCS	Córas Eorpach Rialaithe Traenach
FoI	Saoráil Faisnéise
GSM-R	Córas Domhanda um Chumarsáid Soghluaiste – Iarnróid
ICDMU	Ilaonad Díosail Idirchathrach
IÉ-IM	Bainisteoir Bonneagair Iarnród Éireann
IÉ-RU	Gnóthas Iarnróid Iarnród Éireann
IM	Bainisteoir Bonneagair
IMMAC	Conradh Ilbhliantúil – Bainisteoir Bonneagair
NIR	Translink Northern Ireland Rail
NIS2	Córais Faisnéise Líonra
NR	Rialacha Náisiúnta
NSA	Údarás Náisiúnta Sábháilteachta
OTM	Meaisín ar Rian
POA	Gníomhaíocht Iar-Tarlaithe
RAIU	An tAonad um Imscrúdú Tionóiscí Iarnróid
RISC	An Coiste um Idir-Inoibritheacht agus Sábháilteacht Iarnróid
RO	Eagraíocht Iarnróid
RPSI	Cumann Caomhnaithe Iarnróid na hÉireann
RSA	An tAcht um Shábháilteacht Iarnróid
RSIE	Rhomberg Sersa Ireland
RU	Gealltanas Iarnróid
SEAI	Údarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann
SMS	Córas Bainistíochta Sábháilteachta
SPAD	Comhartha Tarlaithe ag Contúirt
SPÁS	Comhartha Tarchurtha ag Stop
SPRM	Cruinniú Athbhreithnithe Feidhmíochta Sábháilteachta
TDLR	Iarnród Éadrom Transdev Bhaile Átha Cliath
TII	Bonneagar Iompair Éireann
TPS	Córas Cosanta Traenach
TSI	Sonraíocht Theicniúil maidir le hIdir-inoibritheacht
USAN	Fógra um Chomhairle Sábháilteachta Práinne
VA	Údarú Feithicle

Tá an CRI buíoch de Neil Dinnen as cead a chuid íomhánna cóipchirt a úsáid sa tuarascáil seo.

An Coimisiún um Rialáil Iarnróid
Teach an Teampaill
Bóthar an Teampaill
An Charraig Dhubh
A94 Y5W5
Contae Bhaile Atha Cliath
Éire

www.crr.ie
+353 1 206 8110
info@crr.ie

CRR
AN COIMISIÚN UM RIALÁIL IARNRÓID
COMMISSION FOR RAILWAY REGULATION